

**Biblické úkoly 2005**

# **List Efezským - evangelium o vztazích**

**4**

# ÚVOD

## List Efezským – evangelium o vztazích

„Nyní se odebereme k umývání nohou,“ ukončil kazatel oznámení týkající se obřadu večere Páně. Všichni začali odcházet jako obvykle – muži do jedné, ženy do druhé místnosti. Cestou si každý našel bratra nebo sestru, s kterým si navzájem umyjí nohy.

Jeden muž v zadní části sboru tiše čekal. Na bohoslužbu přišel o něco později, sedl si na zem a pozorně poslouchal kázání. Vzal vážně kazatelovu výzvu, že se této slavnosti může zúčastnit každý, kdo přijal Ježíše. Byl však členem tohoto sboru jen krátce. Nikoho neznal a nikdo neznal jej. S napětím čekal, zda někdo přijde za ním a pozve jej, aby si spolu umyli nohy. Vypadal chudě, bez přátel, očividně patřil do nižší společenské třídy. Zdálo se, že tato situace je zoufalá pro něj a trapná pro bratry a sestry tohoto malého sboru ve městě a zemi, kde společnost ještě stále rozdělovala lidi do různých kast.

Kdo z členů se nabídne, že si umyje nohy s tímto osamělým mužem? Kdo se poníží? Starší sboru byli zaneprázdnění organizováním drobných detailů. Diakoni měli mnoho práce s donášením vody z jediného vodovodního kohoutku, který byl venku. A ostatní? ... Dějiny dokazují, že levité a kněží bývají příliš zaneprázdnění na to, aby je lidé vyrušovali takovými maličkostmi.

Ale pak se našel kdosi, s kým si tento muž mohl nohy umýt. Byl to Ravi Anandan. Když spolu přišli k nádobě s vodou, Ravi si klekl na studenou betonovou podlahu, jemně vzal mužovy bosé, zaprášené nohy a umyl je v čisté chladivé vodě, která se hned zkalila.

Zvláštní na tom je, že před měsícem by Ravi něco takového za žádných okolností neudělal. Nedovolil by ani to, aby se stín tohoto muže k němu na krok přiblížil. Natožpak aby se ho dotkl – to by znamenalo dotknout se nedotknutelného, a dotknout se nedotknutelného je čin nábožensky nečistý a společensky nepřijatelný. Jak to, že teď tomuto muži umývá nohy?

Co se stalo? Co způsobilo tuto zázračnou změnu v lidském srdci? Co přivedlo Raviho k tomu, že v sobě popřel normy kulturních zvyklostí, zboural zeď, která rozdělovala lidi té společnosti, a svoji náruč otevřel pro všechny? Odpověď nacházíme v následujících verších: „Pamatujte proto, že jste v té době opravdu byli bez Krista, odloučení od společenství Izraele, bez účasti na smlouvách Božího zaslíbení, bez naděje a bez Boha ve světě. Ale v Kristu Ježíši jste se nyní vy, kdysi vzdálení, stali blízkými pro Kristovu prolitou krev. V něm je náš mír, on dvojitě spojil v jedno, když zbořil zeď, která rozděluje a působí svár. Svou obětí odstranil zákon ustanovení a předpisů, aby z těch dvou, z žida i pohana, stvořil jednoho nového člověka, a tak nastolil mír. Oba dva usmířil s Bohem v jednom těle, na kříži usmrtil jejich nepřítelství.“ (Ef 2,12-16)

Asi před měsícem Ravi přijal Ježíše za svého Pána a Spasitele. Když studoval Nový zákon, velmi se ho dotkl obraz zbořeného zdi v listu Efezským. Pokud chce být křesťanem, musí tuto zeď, která vytvořila mezi lidmi chladné bariéry, ve svém životě zbourat. Zeď, nebo Ježíš? Buď jedno, nebo druhé, ale ne obojí, protože Ježíš přišel zbořit ty hradby, které na tento svět přinesly tolik nenávisli, nedorozumění a utrpení.

Toto nové přijetí, tato jednota v Kristu je tím, díky čemu je list Efezským evangeliem o nových vztazích. List Efezským můžeme studovat pro jeho teologii, eklesiologii (nauka o církvi) nebo křesťanskou sociologii; jedno nám však může uniknout – Pavlova jistota nového stvoření v Kristu a jeho konečné vítězství ve velkém sporu. Bůh si nás vyvolil „již před stvořením světa“ (Ef 1,4) a chce splnit zaslíbení, že Ježíš „působením své moci mezi námi může učinit neskonale víc, než zač prosíme a co si dovedeme představit“ (Ef 3,20). Celý list se nese v duchu moci milosti, modlitby a víry.

John M. Fowler, autor těchto úkolů, je předsedou oddělení výchovy při GK. Pochází z Indie. Mnoho let pracoval pro církve v jižní Asii. Po příchodu na GK působil nejprve v redakci časopisu Ministry, poté v oddělení výchovy. Je ženatý, má dvě děti a dvě vnoučata.

List Efezským – evangelium o vztazích

John M. Fowler

Biblické úkoly – 4. čtvrtletí 2005

Foto: Dan Hrdinka

Technická redakce: 

Vydalo nakladatelství Advent-Orion, spol. s r. o.  
pro Církev adventistů sedmého dne

Vydání první, Praha 2005

ISBN 80-7172-602-8

ISSN 0409-3208

## SBOR V EFEZU



### Verš k zapamatování

**„A tak mocí Páně rostlo a rozmáhalo se jeho slovo.“ (Sk 19,20)**

Sbor v Efezu měl tu přednost, že v něm působil apoštol Pavel. Umíte si představit, jaké by to bylo požehnání, kdyby byl kazatelem vašeho sboru Pavel?

Také efezský sbor Pavla potřeboval. V Efezu měli křesťané mnoho nepřátel (viz 1 K 15,32). Právě to nám pomáhá pochopit, proč byl efezský sbor Pavlovi tak blízký. Není divu, že se tam zdržel tak dlouho. Práce v tomto městě byla velmi náročná. Pavel však z Efezu odcházel s klidným srdcem (což by mu jistě mohl závidět ne jeden kazatel). Říká: „... neboť jsem vám oznámil celou Boží vůli a nic jsem nezamlčel.“ (Sk 20,27)

S tímto sborem jsou spojena i jména dalších spolupracovníků: manželů Akvily a Priscilly, Apolla, Timoteje, apoštola Jana. Každý z nich měl svůj podíl na zakládání a formování tohoto duchovně silného sboru, který byl v prvním století jedním z nejvýznamnějších. Co můžeme získat, když se zamyslíme nad tak zajímavým a poučným obdobím v dějinách rané církve?



### Týden ve zkratce

S jakou kulturou se Pavel setkal v Efezu?

Co způsobilo, že se proti němu vytvořila tak silná opozice?

Kdo byli Akvila a Priscilla?

V čem spočívalo tajemství Apollonova silného vlivu?

Co bylo stěžejním poselstvím Pavlových slov na rozloučenou adresovaných Efezským?



### Cíl úkolu

1. Přemýšlet nad těmito skutečnostmi:

- křesťanství často stojí v protikladu ke kultuře, ve které je zvěstováno
- pokud se křesťanství stane pouze kulturní záležitostí společnosti, mění se v modlářství.

2. Ztotožnit se s postojem Pavla v Efezu – služba evangelia je víc než kultura.

## JEŽÍŠ VERSUS DIANA

### Sk 19,24-29

Efez byl čtvrté největší město Římské říše a hlavní město Malé Asie. Vzhledem ke své poloze a postavení se mohl pyšnit bohatým dědictvím majetku, filozofie a římského práva.

Jistě největší atrakcí tohoto města byl chrám bohyně Diany, kterou „naše provincie i celý svět“ uctíval jako bohyni plodnosti. Tato bohyně, kterou Řekové nazývali Artemis a Římané Diana, měla mnoho kultovních stoupců, kteří provozovali magii a astrologii. Právě kvůli chrámu přicházelo do města velké množství jejích uctíváčů a poutníků. V Pavlových dnech byl tento chrám považován za jeden ze sedmi divů světa; byl postavený z pozlaceného mramoru a ve vnitřní svatyni stála obrovská socha bohyně Diany. Obchod a hospodářství závisely na davu, který se sem hrnul uctívat Dianu.

Do tohoto města, pohrouženého do uctívání bohyně plodnosti, přišel Pavel a hlásal, že „bohové udělaní lidskýma rukama nejsou žádní bohové“ (Sk 19,26). Jeho poselství se dotýkalo právě toho, co bylo pro tyto lidi tak drahé a vzácné.

### Co způsobilo, že lidé zareagovali na pravdu tak negativním způsobem?

#### Sk 19,24-28

Konflikt mezi věrností Kristu a věrností bohyni Dianě je starý jako konflikt mezi Kristem a satanem. V tomto zápase nejde vždy o to, co je dobré a co zlé, anebo kdo nabízí dobrý život a kdo ne. Konflikt je výzvou, která dává do protikladu věci dočasné a věčné, emocionální a duchovní, rozkoš života a vysvobození od hříchů.

V Efezu stály tyto dvě strany v opozici. Na jedné straně byl Pavel, na druhé Demeter – a oba se odvolávali na náboženství. Neměli bychom zapomenout, že i my se s poměry Efezu setkáváme na každém kroku a pronikají i do našeho srdce.

**Znovu si přečti, jaký argument byl použit proti Pavlovi a jeho víře. Všimni si, jak jej jeho odpůrci zdůvodnili, aby to vypadalo, že jim nejde jen o jejich živobytí, ale o něco víc. Neděláme i my totéž? Nepředstíráme, že jde o něco důležitějšího, ale ve skutečnosti myslíme jen na sebe?**

#### Přehled dne

- 1) Okouzlující síla spojení kultury a náboženství.
- 2) Modlářství = kultura + náboženství.
- 3) Moje křesťanství = ? + ?.

## AKVILA A PRISCILLA

### Sk 18,18-22

Pavlova první návštěva Efezu trvala jen krátce. Udála se na závěr jeho druhé misijní cesty, když byl na cestě do Jeruzaléma a odcházel z Korintu do Antiochie. V Korintu se setkal s Akvilou a Priscillou. Všichni tři měli mnoho společného: byli to Židé, kteří přijali Ježíše jako Mesiáše; mnoho cestovali – Pavel kvůli misii, manželé kvůli práci; byli to utečenci – Akvila s Priscillou museli na příkaz císaře Claudia odejít z Říma, Pavel, ten musel kvůli víře utíkat z nejednoho města; a měli i společné zaměstnání – vyráběli stany.

Nouze, láska k Ježíši a vědomí potřeby zvěstovat evangelium vytvořily z této trojice výkonný tým. Evangelium hlásali v Korintu a potom spolu odešli do Efezu. (Sk 18,19) Pavel nejprve kázal Židům v místní synagoze. Posluchači byli tak dojatí, že ho prosili, aby zůstal déle. Nesouhlasil s tím, ale slíbil jim: „Já se k vám vrátím, bude-li Bůh chtít.“ (v. 21) Apoštol Pavel musel tušit, že Efez se stane významným centrem křesťanství, proto tam nechal Akvilu a Priscillu. Tito dva noví a věrní křesťané se stali nástrojem, jehož prostřednictvím uvěřili první věřící v Efezu. Později, když Pavel psal z Efezu první list Korintským (asi rok 57 po Kr.), posílá korintskému sboru pozdrav od Akvily a Priscilly a od sboru, který se scházel v jejich domě. (1 K 16,19) Tito manželé a sbor v Efezu nám zanechali krásný model laické služby a týmové práce.

**Jaké vlastnosti jsou podle uvedených veršů, které hovoří o Akvilovi a Priscille, nevyhnutelné pro křesťanský život a službu? Sk 18,2.3.18.19; Ř 16,3.4; 1 K 16,19**

Akvila a Priscilla byli požehnáním nejen pro sbor v Efezu, ale také pro rané misijní hnutí. Tím, že Apollovi představili plnou pravdu (Sk 18,26), získala v něm raná církev výřečného, vzdělaného, šlechetného a nebojácného kazatele.

**Přečti si Ř 16,3.4. Kolik z nás by bylo ochotno takto riskovat život? Kvůli čemu bys byl ochoten riskovat ty?**

**Přehled dne**

- 1) Historie založení efezského sboru.
- 2) Důležitost týmové práce v církvi.
- 3) Křesťanství = Kristus + služba.

## APOLLO V EFEZU

### Sk 18,24-28

**V úvodních verších čteme o Židovi, který byl pojmenován po řeckém bohu. Jaké poselství se v tom skrývá pro nás? (viz Da 1,7)**

Dříve než Pavel začal svoji plně kvalifikovanou službu v Efezu, církev byla vystavena vlivu Apolla, vynikajícího řečníka z Alexandrie, druhého nejvýznamnějšího města Římské říše. Jako Žid z význačného centra řecké kultury byl velmi vzdělaný a vyučený ve filozofii a rétorice. Kromě toho byl zběhlý v Písmu. (Sk 18,24) K čemu je však vzdělání bez přesvědčení? K čemu je přesvědčení bez touhy podělit se o ně s jinými?

**Proč byl Apollo tak dobrým evangelistou? Sk 18,24-28**

I přes jeho výborné schopnosti, Akvila a Priscilla odhalili v jeho poselství určitý nedostatek. „Znal jenom křest Janův“ (Sk 18,25), ne křest Ježíšův. Jan Křtitel věděl, v čem spočívá ten rozdíl – první byl křest vodou, druhý křest „Duchem svatým a ohněm“ (Mt 3,11). Nestačí absolvovat obřad křtu. Samotný obřad nemá spásnou moc. Je to jen symbol něčeho hlubšího a většího. Jan mluvil o pokání z hříchu, a to je jen začátek naší cesty za Pánem. Evangelium jako celek nás vyzývá kát se, uvěřit v Ježíše Krista – v jeho smrt a vzkříšení – a být proměněn křtem Duchem svatým. To Apollo nevěděl. Akvila a Priscilla „ho vzali k sobě a ještě důkladněji mu vyložili Boží cestu“ (Sk 18,26).

Tento významný učenec, který vykládal Písma, byl pro sbor v Efezu hned v jeho začátcích velkým požehnáním. Efez byl také místem, kde se tento vzdělaný muž stal pravým Ježíšovým učedníkem.

**Je zřejmé, že Apollo uměl přijmout radu a pokyn k nápravě. Proč je tato vlastnost pro křesťana důležitá? Kdy naposledy se někdo snažil napomenout tebe? Jak jsi zareagoval? Jak se můžeme naučit lépe přijímat napomenutí?**

**Přehled dne**

- 1) Apollo - správně učí o Ježíši.
- 2) Apollo – potřebuje přesvědčení, že Ježíš je Kristus .
- 3) Apollo – přesvědčuje druhé, že Ježíš je Kristus.

## PAVEL V EFEZU

### Sk 19,1-20

Na své třetí misijní cestě Pavel splnil slib, který dal Efezským (Sk 18,21), a vrátil se do tohoto velkého města. Strávil v něm asi tři roky, kázal a založil silný sbor, „takže všichni obyvatelé provincie Asie mohli slyšet slovo Páně“ (Sk 19,10). Sbor v Efezu byl tvořen smíšeným shromážděním – Židy i Řeky. Právě to poskytovalo dobrý základ pro radost a oslavu jednoty a dobrých vztahů, jak se s nimi setkáváme v listě Efezským tak často.

Pavlovo působení v tomto městě začalo tím, že několika učedníkům, které tam našel, představil plnou pravdu. Podobně jako v případě Apolla i tito věřící znali jen křest Janův. O Ježíšově křtu nic nevěděli, dokonce „vůbec neslyšeli, že je seslán Duch svatý“ (Sk 19,1-3). Pavel, velký učitel, jim tuto zvěst hned objasnil, a oni ji ochotně přijali.

**Pavlova služba v tomto městě se však setkala s odporem. Pavel, velký evangelista, nedokázal oslovit všechny lidi. Jak reagoval? Proč právě tímto způsobem?**

I přes tvrdohlavost některých (v. 9), Židé a Řekové v celé této asijské provincii slyšeli Boží poselství. Přibližně dva roky Pavel den co den učil a kázal a Bůh konal jeho prostřednictvím „neobvykle mocné činy“ (v. 11).

Výsledkem Pavlova kázání a uzdravování byl úžas a ohromení lidí. Mnozí uvěřili, vyznávali své hříchy a odvraceli se od magie a čarodějnictví. Okultismus utrpěl těžkou ránu. Někteří spálili knihy s různými zaklínadly, které měly velkou hodnotu. (v. 18.19) Nejdůležitější bylo to, že „mocí Páně rostlo a rozmáhalo se jeho slovo“ (v. 20). Mnoho efezských začalo uctívat Pána Ježíše, takže se obyvatel města zmocnil strach, že lidé si přestanou vážit bohyně Diany a uctívat její velebnost. (v. 17.27)

**Přečti si verše 18 a 19. K čemu vedla tyto lidi nová víra? Kolik je to stálo? Je něco, co bys měl symbolicky (a možná i doslova) spálit i ty?**

**Přehled dne**

- 1) Pavel splnil slib – vrátil se do Efezu.
- 2) Pavel mluví, káže a žije evangelium v Efezu.
- 3) Pavel vidí ovoce své práce – efezský sbor.

## UPŘÍMNOST PAVLOVY SLUŽBY

### Sk 20,17-38

Po tříletém působení v Efezu odešel apoštol Pavel do Makedonie, Řecka a Troady a potom měl v úmyslu vrátit se do Jeruzaléma. Na zpáteční cestě se loď zastavila v Milétu, městě od Efezu vzdáleném asi 50 km. Pavel si zavolal starší efezského sboru do Milétu, aby se s nimi rozloučil. Efezští křesťané mu byli zvláště blízcí a drazí. Hloubku jeho lásky a oddanosti k tomuto sboru cítíme ze slov, kterými se s nimi loučil. (Sk 20,18-35)

**Uvádíme několik charakteristik Pavlovy služby. Proč je každá z nich pro službu velmi důležitá?**

1. Jeho život byl tak přehledný jako jeho služba. (v. 18)
2. Sloužil upřímně a ze srdce. (v. 19)
3. Hovořil pravdu na veřejnosti i v soukromí. (v. 20)
4. Židům i Řekům hlásal stejné poselství – víru v Ježíše. (v. 21)
5. V jeho životě byla na prvním místě služba, ne on sám. (v. 24-26)
6. Zvěštoval celou Boží vůli. (v. 27)
7. Pověřil je zodpovědností za starostlivost o sbor a upozornil na možná nebezpečí. (v. 28-31)
8. Věřil, že církev byla vykoupena Kristovou krví. (v. 28)
9. Byl jim příkladem v tom, že se sám staral o své potřeby. (v. 33-35)

Pavel zanechal efezský sbor pod dohledem ustanovených starších. (v. 17) Určil také Timotea, aby zde sloužil, a dal mu zvláštní pověření. Měl se postarat o to, aby někteří Efezští „neučili odchylným naukám“ (1 Tm 1,3.4). Efezský sbor měl také přednost těšit se ze služby a rad milovaného učedníka Jana. (TV 125; DA 194) Církevní otec Ireneus (asi 130-200 po Kr.) se zmiňuje ve svém spise „Proti heretikům“ o Janově pobytu v Efezu, kde Jan zřejmě napsal své evangelium. Přítomnost tohoto tehdy už staršího učedníka musela být pro tento sbor velkým zdrojem síly a radosti.

**Přemýšlej o Pavlových slovech, kterými se loučil s Efezany. (Sk 20,18-35) Napiš, co se tě nejvíce dotklo, co jsi se z nich naučil, co ti to dalo do života a jak by to mohlo prohloubit tvůj vztah s Bohem.**

**Přehled dne**

- 1) Pavlovo rozloučení s Efezem .
- 2) Charakteristika Pavlovy služby v Efezu.
- 3) Efez – citová záležitost apoštola Pavla.

## DOPORUČENÉ STUDIUM

Přečti si Zj 2,1-7. Všimni si pochval i napomenutí pro sbor v Efezu. Týkají se také tebe a tvého sboru?

V knize Skutky apoštolů si přečti kapitoly Efez a Dny nesnází a zkoušek. (SA 186-196; AA 281-297) Všimni si, jak velkou výzvou byl Efez pro zvěstování evangelia.

„Díky nim (Akvilovi a Priscille) Apollo lépe pochopil Písma a stal se jedním z nejschopnějších obhájců křesťanské církve. Tento svědomitý, vzdělaný člověk a vynikající řečník se naučil cestě Boží tak, že ho důkladněji poučili křesťanští manželé, jejichž zaměstnáním bylo vyrábět stany.“ (Ellen Whiteová v 6BC 1063)

„Kouzelníci z pohanských dob mají své protějšky v dnešních spiritistických médiích, jasnovidcích a věštcích ... Kdyby mohl být sňat závoj, který máme před očima, spatřili bychom zlé anděly, jak vynakládají všechno své umění, aby klamali a hubili.“ (SA 191; AA 290)



### Diskusní otázky

- 1. V každé době stojí člověk před stejným rozhodnutím: Diana, anebo Kristus? Jaké formy modloslužby jsou rozšířené v naší společnosti? Jak může váš sbor pomoci jiným lidem uvědomit si tyto dva protipóly? Jak pomoci lidem v církvi, aby se nenechali svést k modloslužbě v jakékoliv formě?**
- 2. Nahlas si ve třídě přečtete Pavlova slova na rozloučenou v Sk 20,18-35. Diskutujte o nich.**
- 3. Vraťte se ke zprávě o tom, že někteří pálili knihy. Nezdá se vám, že to bylo trochu přehnané? Co můžeme vyvodit z jejich jednání? Neprožil někdo ve třídě podobnou zkušenost, že když uvěřil, musel něco spálit? Co to bylo? Proč se domníval, že to musí učinit? Bylo mu to líto, nebo se z toho těšil?**



*Tento týden se modlíme za Jihobavorské sdružení v Německu.*

## LIST EFEZSKÝM – TÉMA VZTAHŮ



### Verš k zapamatování

**„Pochválen buď Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, který nás v Kristu obdařil vším duchovním požehnáním nebeských darů.“ (Ef 1,3)**

List chvály. V minulém úkole jsme se dozvěděli, že Pavel na konci třetí misijní cesty – když byl na cestě do Jeruzaléma – řekl Efezským, že „mě už neuvidí nikdo z vás“ (Sk 20,25). Měl pravdu. Zanedlouho byl v Jeruzalémě zatčen a nakonec v Římě uvězněn. Zavřený ve vězení a bez toho, aby ho tížily problémy, se kterými se setkává průkopník misie, Pavel se zamýšlí nad svým životem apoštola pohanů. (Ef 3,8)

V samotě vězení opěvuje starý apoštol nádherné společenství s Ježíšem. Cítíme to z jeho listů, které píše z vězení: z listu Filipským, Koloským, Filemonovi a z listu, který budeme studovat – Efezským.

List Efezským neřeší nějaké konkrétní problémy, teologické ani společenské. Vyjadřuje radost ze vzájemného společenství, vztahu a jednoty v Kristu. Je také skvělým vyjádřením vděčnosti a chvály Bohu za to, že prostřednictvím Ježíše Krista založil svoji církev.



### Týden ve zkratce

Proč si Pavel byl tak jistý svým povoláním?

Kdo je apoštol?

Kdo je svatý?

Když Bible hovoří o pokoji, co to znamená?

Co Pavel míní výrazem „v Kristu“?



### Cíl úkolu

1. Seznámit se s pisatelem a čtenářem listu do Efezu.
2. Všimnout si tématu jednoty, které se bude opakovat v celém listu.
3. Osobně prožít důležitost Pavlova důrazu na Krista, zdroj mé spásy a jednoty v církvi i ve vesmíru.

**AUTOR – PAVEL**

„Pavel, z Boží vůle apoštol Ježíše Krista, bratřím věrným v Kristu Ježíši.“ (Ef 1,1)

Pavel začíná svůj list do Efezu tím, že se představuje jako „apoštol“. V řečtině, kterou Pavel psal, toto slovo znamená být vyslancem, delegátem nebo poslem. Je to jistě výstižné pojmenování, pokud jde o život a službu apoštola Pavla, který měl skutečně odevzdat a šířit určité poselství.

V evangeliích je výraz „apoštol“ užit téměř výhradně v souvislosti s dvanácti učedníky, které Ježíš povolal a vyslal. Jména dvanácti apoštolů známe. (Mt 10,2-4; Mk 3,14-19; L 6,13-16) I když Pavel k těmto původním dvanácti nepatří, přece vztahuje tento výraz na sebe, a to nejen v listě Efezským, ale i na mnohých dalších místech. To nás přesvědčuje o tom, že si byl jist svým povoláním.

**Jak a proč Pavel obhajuje svoji apoštolskou autoritu?**

Ga 1,1 \_\_\_\_\_

Ga 1,11-17 \_\_\_\_\_

1 K 9,1.2 \_\_\_\_\_

Sk 26,9-19 \_\_\_\_\_

Pavel nikdy nezapochyboval o svém apoštolském povolání. Zkušenost na cestě do Damašku na něj měla silný vliv. Právě při tomto setkání s Ježíšem byl povolán stát se „vyvoleným nástrojem“ pro pohany. (Sk 9,15; 22,21) Od této chvíle nepatřil sobě, ale Ježíši. Byla to Boží vůle, že se stal apoštolem, vyslancem a poslem, kterého vyslal Ježíš Kristus. Pavel přijal toto povolání celým svým srdcem. Po této zkušenosti se jeho život úplně změnil. Ani církve a svět nezůstaly stejné.

**Pavel prožil na cestě do Damašku dramatické obrácení. Jen málo povolanych se setkala s Bohem tak zvláštním způsobem. Bůh však volá své lidi i dnes. Jakým způsobem povolal tebe? Víš, k jaké práci tě potřebuje?**

- Přehled dne**
- 1) Pisatelem listu Efezským – třináctý apoštol Pavel.
  - 2) Význam slova apoštol – posel.
  - 3) Význam slova apoštol osobně pro Pavla.

**ADRESÁTI – SVATÍ V EFEZU**

List je adresován „svatým, kteří jsou v Efezu, a věrným v Kristu Ježíši“ (Ef 1,1 - PBK). Raná církev téměř všeobecně uznávala, že tento dopis byl napsán sboru v Efezu. Některé staré rukopisy však výraz „v Efezu“ vynechávají (podobně i Ekumenický překlad Bible). Vznikla tak otázka, zda byl tento list původně určen Efezským. Přívrženci konzervativní školy uznávají, že list byl psán do Efezu, měl být podle nich však čten i v ostatních sborech v Asii. To vysvětluje, proč se Pavel neobrací na jednotlivce a nepíše o konkrétních problémech, ale vyzdvihuje dílo Ježíše Krista z vesmírné perspektivy, hovoří o Božím díle v nebi, o významu Kristovy oběti na kříži a o boji církve proti „mocnostem“ a „nadzemským duchům zla“ (Ef 6,12).

**Pavel ve svých listech poměrně často používá slovo „svatí“. V Novém zákoně se toto slovo vyskytuje 61krát, z toho 39krát v Pavlových listech. Z uvedených pěti příkladů zjistí, v jakém smyslu je používá.**

Zj 14,12 \_\_\_\_\_

1 K 1,2 \_\_\_\_\_

Ef 4,12 \_\_\_\_\_

Ef 5,3 \_\_\_\_\_

Ko 1,26 \_\_\_\_\_

Výraz „svatí“ se nevztahuje na nějakou duchovní elitu, ale na všechny věřící. Doslovně to znamená „oddělení“ (od ostatních); v tomto případě oddělení v Kristu Ježíši, k tomu, aby mu byli věrní. Obvyklá představa, že svatí jsou bezhříšní a morálně dokonalí, je novozákonnímu používání tohoto slova cizí. I když svatí „zachovávají Boží přikázání a věrnost Ježíši“ (Zj 14,12), důraz se neklade ani tak na mravní dokonalost, jako na věrnost Ježíši. „Svatý“ je hříšník spasený Boží milostí.

Svatí v Efezu jsou „v Kristu Ježíši“. Všichni ti, kteří přijali Krista, mají dva domovy – jeden v Efezu, druhý v Kristu Ježíši; jeden na tomto světě, druhý ve světě budoucím.

Malého děvčátka, které bylo na bohoslužbě v kostele s mnoha barevnými okny, se zeptali, kdo je svatý. „Svatý je člověk, přes kterého svítí světlo,“ odpovědělo a ukázalo na okna, kterými pronikaly jasné, barevné proužky světla. Svatý je ten, čí život – řeč, činy, postoje, vztahy – je prosvícen Ježíšem. Nakolik tvá slova a činy v posledních dnech ukazovaly na Ježíše? Co víc bys mohl udělat?

- Přehled dne**
- 1) Čtenáři listu – svatí v Efezu.
  - 2) Být svatým neznámá být morálně dokonalým.
  - 3) Svatí jsou hříšníci spasení milostí.

## MILOST A POKOJ

„Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista.“ (Ef 1,2)

Pavel užívá ve většině svých listů výraz „milost ... a pokoj“ jako součást svého obvyklého pozdravu. (Ř 1,7; 1 K 1,3; 2 K 1,2; Ga 1,3; Fp 1,2; Ko 1,2 aj.) Použité slovo pro „milost“ se liší od běžné formy řeckého pozdravu, která všeobecně vyjadřuje přání zdraví a úspěchu. Pavel své čtenáře nezdraví s přáním zdraví a všeho dobrého, ale používá slovo „milost“. Chce, aby si uvědomili význam křesťanské víry, a zdůrazňuje Boží nezaslouženou přízeň vůči hříšníkovi. Jen díky Boží iniciativě a lásce může být člověk zachráněn od hříchu. Tuto myšlenku Pavel později vyzdvihuje slovy: „Milostí tedy jste spaseni skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar.“ (Ef 2,8.9)

Kromě toho Pavel přeje svým bratřím i pokoj.

**Pokud jde o vztah mezi člověkem a Bohem i mezi lidmi navzájem, Ježíšova smrt a vzkříšení daly nový význam myšlence pokoje a poskytly široký prostor pro novou zkušenost. Jak rozumíš slovu „pokoj“ v uvedených verších? J 14,27; Ř 5,1; Ef 2,14.15; 6,15**

Zdrojem milosti a pokoje je Bůh, náš Otec a Pán Ježíš Kristus. (Ef 1,2) Tento verš vyjadřuje rovnost mezi Kristem a Otcem, uznává tedy božství Ježíšovo. Bez Ježíše by se nemohla projevit Boží milost vůči člověku a nebyl by možný ani pokoj (mír) mezi Bohem a hříšníkem. Jádrem tohoto listu je tedy to, co Bůh vykonal v Kristu. On je naše vykoupění. Spaseni jsme díky jeho milosti. On je náš pokoj. On je základ našeho nového vztahu s Bohem.

**Jakou máš zkušenost s Božím pokojem? Čím se liší od pokoje, s jakým se setkáváme na tomto světě? Co bys mohl udělat, abys lépe poznal a prožíval pokoj, který nám Bůh nabízí?**

**Přehled dne**

- 1) Pavlův oblíbený pozdrav v dopisech.
- 2) Milost – přání duchovního zdraví.
- 3) Pokoj – přání duchovního štěstí a úspěchu.

## TÉMA: JEDNOTA

„... když nám dal poznat tajemství svého záměru, svého milostivého rozhodnutí, jímž si předsevzal, že podle svého plánu, až se naplní čas, přivede všechno na nebi i na zemi k jednotě v Kristu.“ (Ef 1,9.10)

**Hlavním tématem listu je – jednota. Na základě úvodních veršů, koho chce Bůh sjednotit? Jak nám správné pochopení velkého sporu, jehož součástí je také padlý anděl Lucifer a lidstvo, pomáhá pochopit potřebu této jednoty? Zj 12,7; Iz 14,12; Ko 1,20.21**

V těchto dvou verších Pavel vysvětluje, že ústředním tématem listu je jednota. „Psal do sboru...“, který se skládal z Židů a pohanů, Asiatů a Evropanů, otroků a svobodných. Všichni dohromady představují narušený svět, který má být obnoven sjednocením v Kristu. To vytváří jednotu člověka, rodiny, církve a ... jednotu Božího vesmíru.“ (Ellen Whiteová v 6BC 995)

Pavlovo chápání jednoty má dva rozměry. První se týká církve, ve které se mají Židé i pohané spojit v jedno tělo. Druhý je univerzální a znamená, že všechno na nebi i na zemi má spolu spět ke konečné jednotě v Kristu.

Zdroj, hybnou sílu a prostředky ke sjednocení mezi lidmi ve vesmíru nemůžeme hledat v člověku, v jeho schopnostech ani v nějakém evolučním, historickém nebo samočinném procesu v přírodě. List Efezským upozorňuje na jediný dokonalý a spolehlivý způsob. Mluví o konečné jednotě ve vesmíru podle záměru a vůle Boží. Všechno se děje podle jeho „milostivého rozhodnutí“ (Ef 1,9).

Pavel píše Efezským, že alespoň částečný odraz jednoty ve vesmíru musí lidé vidět tady a teď v křesťanské církvi.

**Proč je jednota v církvi tak důležitá? Co se stane, když zavládne nejednota, nesoulad, rozkoly? Kdo tehdy trpí? Na co to má vliv? Jaké praktické kroky můžeš jako jednotlivec udělat, aby ve sboru vládla atmosféra jednoty?**

**Přehled dne**

- 1) Ve vesmíru není jednota.
- 2) V církvi není jednota.
- 3) Téma listu: Sjednocení všeho v Kristu.



**KLÍČ: „V KRISTU“**

Výraz „v Kristu“ se v různých obměnách vyskytuje v Pavlových listech asi dvěstěkrát. V listu Efezským je to klíčový pojem, který vyjadřuje hloubku Pavlova chápání toho, co Bůh prostřednictvím Ježíšova života, smrti a vzkříšení dosáhl pro nás a padlý vesmír. Výrazy „v Kristu“, „v něm“ a „v kterém“ se v tomto listu vyskytují víc jak třicetkrát. Většina z nich je použita způsobem, který ukazuje, že Boží věčné úmysly – týkající se stvoření, dějin, vykoupení a obnovy – se staly skutečností prostřednictvím Krista. On je klíčem ke všemu, co máme od Boha.

Pavel nejen uznává velký význam Ježíšova pozemského působení, ale směle vyhláší, že mimo Krista neexistuje spasení, přijetí, odpuštění hříchů, přístup k Bohu, zjevení jeho lásky, církev, obnova vesmíru ani budoucnost. List Efezským je v každém případě kristocentrický list; je to chvalozpěv na Ježíše, bez kterého bychom byli „odloučení“, „bez naděje a bez Boha na světě“ (Ef 2,12).

**Co jsme získali „v Kristu“?**

Ko 1,13.14 \_\_\_\_\_

Ef 3,11.12 \_\_\_\_\_

Ef 1,7 \_\_\_\_\_

Ef 1,10.11 \_\_\_\_\_

2 K 5,19 \_\_\_\_\_

Ko 2,10 \_\_\_\_\_

Všechno, co máme a na co se jako křesťané můžeme spoléhat, lze najít jen v Kristu. Získal pro nás to, čeho bychom sami nikdy nedosáhli. To je důvod, proč mu všechno dlužíme; to je důvod, proč musí nejprve přijít do našeho života; to je důvod, proč mu chceme podřídit svoji vůli; to je důvod, proč je neopustitelné, když odmítneme jej a to, čím pro nás je. Protože když odmítáme jeho, odmítáme samotný život.

**Protože Kristus je nanejvýš důležitý a ve všem postačující, musí mít v našem životě hlavní místo. Musí být středobodem našeho domova, naší práce, našich hodnot i naší úcty. „V Kristu“ Bůh udělal všechno možným. Co potřebuješ změnit, aby byl Bůh středobodem tvého života?**

**Přehled dne** 1) Klíč k Pavlově teologii: „Bez Krista nic není.“  
2) Klíč k Pavlovu listu do Efezu: „Kristus je všechno, co potřebujeme.“

**DOPORUČENÉ STUDIUM**

Pavlovo apoštolství. „Ve snaze získat opět důvěru svých bratří v Galacii musel Pavel obhájit své postavení Kristova apoštola. Prohlásil o sobě, že je apoštolem „ne od lidí ani skrze člověka, nýbrž skrze Ježíše Krista a Boha Otce, jenž jej vzkřísil z mrtvých“ (Ga 1,1). Ne od lidí, nýbrž od nejvyšší Moci na nebesích přijal své poslání. A jeho postavení potvrdilo všeobecné shromáždění v Jeruzalémě, jehož rozhodnutí se Pavel řídil při vši své práci mezi pohany.“ (SA 254.255; AA 387)

Jednota. „Lidé, které nespojuje žádný nátlak či sobecké zájmy, ale vzájemná láska, jsou svědectvím o působení nadlidské moci. Jejich jednota dokazuje, že se v nich obnovuje Boží obraz a že přijali do svého srdce novou životní zásadu. Jsou dokladem toho, že v božské povaze se skrývá síla, která je schopna odolávat nadpřirozeným mocnostem zla, a že Boží milost překonává sobectví vlastní lidskému srdci.“ (TV 434; DA 678)

Kristovo dílo. „Kristus jako Vykupitel ospravedlnil Boží vládu. Všemohoucí Bůh se představil jako Bůh lásky. Vyvrátil všechna satanova obvinění a odhalil jeho charakter. Vzpoura se už nikdy nebude opakovat. Hřích se už nikdy ve vesmíru neobjeví. Všichni budou navěky chráněni před odpadnutím. Oběť lásky nerozlučně pojí obyvatele země i nebe s jejich Stvořitelem.“ (TV 13; DA 26)

**Diskusní otázky**

1. **Jak byste odpověděli člověku, který říká: Své srdce jsem odevzdal Kristu, přijal jsem jeho smírčí smrt a snažím se ho poslouchat. Proč přes to všechno necítím v srdci pokoj?**
2. **Jsou nějaké problémy, které rozdělují váš sbor? Pokud ano, jak byste mohli jako třída pomoci upevnit jeho jednotu?**
3. **Připomeňte část na čtvrtek, kde se píše o tom, co jsme získali v Kristu. Každý ať vyzdvihne jeden z uvedených veršů a vysvětlí, proč jej považuje za důležitý.**



**Tento týden se modlíme za rumunský adventistický teologický institut „Cernica“.**

# CO UČINIL BŮH



## Verš k zapamatování

**„V něm jsme vykoupeni jeho obětí a naše hříchy jsou nám odpuštěny pro přebohatou milost, kterou nás zahrnul...“ (Ef 1,7.8)**

Chvála a prosba. V původním řeckém textu je pasáž Ef 1,3-14 zapsána jako jedno dlouhé souvětí. Apoštol v ní uvádí významné prvky křesťanské teologie, včetně toho, že na vzniku církve – Boží rodiny na zemi – se podílí celá Trojice. Bůh Otec si nás v Kristu vyvolil „již před stvořením světa“ (Ef 1,4). V Kristu „jsme vykoupeni jeho obětí“ (v. 7). Duch svatý nám dává jistotu a je zárukou našeho věčného dědictví (v. 13.14).

Pavel uznává, že i když Bůh koná v dějinách a v čase, přebývá v nebesích. Tento výraz (nebesa, v nebesích) se v listu Efezským vyskytuje pětkrát, a to v souvislosti s místem, odkud dostáváme požehnání (v. 3), kde je vzkríšený Kristus (v. 20), kde budeme také my (2,6). Ale také Bůh skrze církev ukáže své úmysly bytostí v nebi (3,10). V závěru knihy Pavel píše o tom, že povedeme boje proti nadzemským duchům zla (6,12).



## Týden ve zkratce

Co rozumí Bible pod pojmem předurčení?  
Co podle listu Efezským Bůh pro nás udělal?  
Co má Pavel na mysli, když mluví o „adopci“?  
Jak nás Kristus vykoupil?



## Cíl úkolu

1. Porozumět pojmu „předurčení“ a pochopit, jak ho Pavel používá v souvislosti s vykupitelským dílem Ježíše Krista.
2. Přiblížit se Pavlovi představě o církvi tím, že zbouráme bariéry, které mezi námi křesťany ve sboře jsou.

## VYVOLENÍ

„V něm nás již před stvořením světa vyvolil, abychom byli svatí a bez poskvrny před jeho tvář.“ (Ef 1,4)

Pavel tady říká, že Bůh měl v úmyslu založit církev. (Ef 1,4.5) Boží plán vykoupení a jeho záměry s vykoupěnými nejsou náhodné; byly připraveny již před stvořením světa, dříve než začal plynout čas. Bůh si připravil plán – vyvolit nás v Kristu. Prostřednictvím vztahu s Kristem nás viděl dříve, než jsme existovali, a díky tomu jsme se mohli stát jeho dětmi. Spaseni tedy nejsme tím, co jsme, ani tím, co děláme. Pána Boha jsme žádným způsobem neovlivnili; nemohli jsme si k němu připravit žádnou cestu. Vždyť když jsme ještě neexistovali, už tehdy plánoval naše spasení, aby všechno, co budeme muset učinit, až „procitneme“, bylo přijmout, co nám Kristus nabízí.

**Jak nám následující verše pomáhají pochopit myšlenku předurčení? 1 K 2,7; Ef 3,11; 1 Pt 1,20; Zj 3,18**

Mnozí jsou zmateni představou, že Bůh si nás dopředu vyvolil, abychom byli spaseni. To by podle nich znamenalo, že některé dopředu určil, aby byli zatraceni. Tohle však Bible neučí. Bůh, podle svého věčného úmyslu, připravil dopředu plán spasení, aby KAŽDÝ mohl být zachráněn. (1 Tm 2,6; 2 Pt 3,9) O samotném plánu spasení, který zahrnuje každou lidskou bytost, bylo rozhodnuto dříve, než vznikl tento svět; nemůže však v něm být předurčeno, jaká bude naše osobní odpověď na tento plán. Bůh dopředu ví, že náš věčný úděl se nemusí shodovat s údělem, jaký nám on připravil. Spasení nám bylo nabídnuto díky tomu, co Kristus pro nás udělal; plán pro nás byl připravený dříve, než jsme byli stvořeni. Zůstává tedy jediná otázka: Jak odpovíme?

**Bůh si tě dopředu vyvolil, abys byl spasen; to znamená, že původně měl s tebou plán, že budeš s ním navěky na nové zemi a v novém nebi. Necitíš potřebu mu za to poděkovat? Co to pro tebe znamená?**

- Přehled dne**
- 1) Bůh předurčil způsob záchrany.
  - 2) Bůh nepředurčil to, jestli budu chtít být zachráněn.

## DĚKUJ BOHU, ŽE SI NÁS ADOPTOVAL

„Ve své lásce nás předem určil, abychom rozhodnutím jeho dobroty byli skrze Ježíše Krista přijati za syny.“ (Ef 1,5)

**Které tři věci pro nás Bůh učinil? Ef 1,4-6**

1. verš 4 – \_\_\_\_\_

2. verš 5 – \_\_\_\_\_

3. verš 6 – \_\_\_\_\_

Církev má svůj původ u Boha, když ještě před vznikem světa připravil plán spasení. Kdo ji však měl založit? Kdo měl patřit do Boží rodiny? V Ef 1,4 Pavel zčásti odpovídá – ti, které si v Kristu vyvolil, aby byli „svatí a bez poskvrny“ a chodili v lásce. „Vyvolení v Kristu“ neznamená nějaký samovolný výběr z Boží strany. Je to uvědomění si, že Bůh udělal opatření, na jehož základě může být spasen celý svět. Toto opatření však nabývá účinnosti pouze u těch, kteří se jej budou dožadovat.

Spasení a věčný život jsou dostupné všem jako dar od Boha v Ježíši, ale spasený bude jen ten, kdo „v něj věří“. Dopředu stanovená je univerzální povaha tohoto daru: nabízí se každému. Je v něm jediná podmínka, vymezená osobním rozhodnutím každého člověka.

Pavel dodává: „Ve své lásce nás předem určil, abychom rozhodnutím jeho dobroty byli skrze Ježíše Krista přijati za syny.“ (Ef 1,5) Opět to neznamená, že Bůh si některé vyvolil a ostatní zavrhl. Ti, kteří přijali, co pro ně Kristus vykonal, jednoduše splnili podmínku, která byla od počátku součástí plánu vykoupení.

Všimni si důrazu na myšlenku adopce. (v. 5) Proč Pavel používá tento obraz na popsání toho, co Bůh pro nás učinil?

Boží církev tvoří adoptované děti. Lidé nepatří do Boží rodiny, a to kvůli hříchu a proto, že se sami rozhodli vzbouřit se proti Bohu. Když však přijmou Bohem dopředu připravené opatření, jsou adoptováni do Boží rodiny. Vytváří se blízký příbuzenský vztah založený na lásce.

**Mysli na někoho, koho máš rád. Jaká pohnutka je za vším, co pro tohoto člověka děláš? Jak ti tento vztah pomáhá pochopit, jaký by měl být tvůj vztah k Bohu, tvému adoptivnímu Otci?**

**Přehled dne** 1) Bůh si nikoho samovolně nevyvolil.  
2) Bůh je připravený adoptovat každého člověka.  
3) Ne každý člověk chce Boha za svého adoptivního rodiče.

## VYKOUPENÍ V KRISTU

„V něm jsme vykoupeni jeho obětí a naše hříchy jsou nám odpuštěny pro přebohatou milost, kterou nás zahrnul...“ (Ef 1,7.8)

**Prostřednictvím koho a čeho máme vykoupení? Ef 1,7.8**

Vykoupit znamená osvobodit otroka zaplacením výkupného. V biblickém chápání to znamená, že Bůh nás v Kristu vysvobodil z otroctví hříchu. Díky tomu, že na kříži byla prolita Ježíšova krev za naše hříchy, nám mohou být nejen odpuštěny naše hříchy, ale můžeme být též vykoupeni a adoptováni do Boží rodiny. (Ga 4,4-6; Ef 1,7.8) Bez Krista by to však nebylo možné.

Naše vykoupení a adopce umožnil kříž, což se stalo „pro přebohatou milost, kterou nás zahrnul“. V listu Efezským Pavel používá výraz „bohatý, bohatství“ šestkrát. (1,7.18; 2,4.7; 3,8.16) Možná trpíme v mnohých oblastech nouzí a nedostatkem, ale pokud jde o Boží milost, jsme skutečně bohatí. Jsme zbaveni viny za hřích.

Kdosi se zeptal zámožného majitele průmyslového podniku, kolik peněz navíc by potřeboval, aby byl spokojený. „Vždycky se mi hodí mít ještě trochu víc,“ odpověděl multimilionář. Zeptejte se na totéž křesťana a odpoví vám: „Můj Bůh mi dá všechno, co potřebuji, podle svého bohatství v slávě v Kristu Ježíši.“ (Fp 4,19)

„Milost je nezasloužená přízeň. Věřící člověk je omilostněný bez jakýchkoliv vlastních zásluh, bez čehokoliv, co by mohl Bohu nabídnout. Je omilostněný prostřednictvím vykoupení skrze Krista Ježíše, který stojí před nebeským soudním tribunálem jako zástupce a ručitel hříšníka.“ (1 SM 398) Když budeš někdy mrzutý nebo budeš mít pochybnosti o svém spasení, vzpomeň si na tento citát.

**Přehled dne** 1) Bůh bohatě zaplatil za naše vykoupení.  
2) Bůh z nás učinil největší boháče na světě.  
3) Bůh nás obdarovává v Kristu každý den nesmírným bohatstvím .

## TAJEMSTVÍ

„...když nám dal poznat tajemství svého záměru, svého milostivého rozhodnutí...“ (Ef 1,9)

**Přečti si Ef 1,9-12. Všimni si, kolikrát zde Pavel hovoří o tom, že se naplnila Boží vůle anebo jeho záměr. Kolikrát se stejná myšlenka vyskytuje v prvních osmi verších? Jak nám vědomí toho, že se plní jeho záměry, pomáhá naučit se jemu důvěřovat?**

Boží lid má mnoho důvodů, za co může chválit Boha: za vyvolení, adopci, vykoupení, odpuštění, přijetí. Dnes objevíme další důvod – velké tajemství, které nám Bůh dal poznat podle „svého milostivého rozhodnutí“ (v. 9).

Slovo „tajemství“ používá Pavel v listu Efezským šestkrát. Řecký výraz má dva významy: vyjadřuje (1) něco tajného, co ví jen několik vyvolených; (2) něco kdysi skrytého, ale nyní zjeveného Bohem. Pavel jej tady používá v druhém významu.

**Co je „tajemství“ Boží vůle, o kterém Pavel hovoří v Ef 1,9-12?**

Ef 3 ztotožňuje toto tajemství s Božím plánem vytvořit ze Židů a pohanů jedno společenství. To znamená, že mezi lidmi již nebudou žádná dělení, bude to církev bez rozdělovacích zábran. Toto tajemství však má i další rozměr. To, čeho Kristus dosáhl na kříži vytvořením jednoho těla ze Židů a pohanů, je jen předchutí toho, „že podle svého plánu, až se naplní čas, přivede všechno na nebi i na zemi k jednotě“ (v. 10). Když „se naplnil stanovený čas“ (Ga 4,4), Bůh poslal svého Syna, aby vykoupil a sjednotil Židy a pohany. Zrovna tak má v úmyslu sjednotit „všechno“ (v. 10), když se naplní stanovený čas, tedy ve chvíli, kdy Kristus přijde podruhé.

„Božím záměrem je obnova ztracené jednoty. Nevyhnutelně to musí být v Kristu, protože on je středobodem všeho ... Jednota Božího vesmíru byla narušena hříchem. Tajemstvím Boží vůle je jeho záměr obnovit tuto jednotu; až nastane vhodný čas, bude prostřednictvím Krista obnova dosažena. Toto tajemství vyvrcholí na konci velkého sporu, kdy všechno na nebi i na zemi bude sjednoceno v Kristu a Boží charakter bude obhájeno.“ (Ellen Whiteová v 6BC 1000)

**Přehled dne** 1) Božím tajemstvím není nic přísně tajného.  
2) Božím tajemstvím je svět bez zábran, dokonalá jednota mezi lidmi.

## ŽIDÉ A POHANÉ

„V něm byla i vám, když jste uslyšeli slovo pravdy, evangelium o svém spasení, a uvěřili mu, vtisknuta pečeť zaslíbeného Ducha svatého.“ (Ef 1,13)

V Ef 1,11-14 Pavel představuje příklad nové jednoty, jakou vnese Ježíš mezi Židy a pohany. Používá slova „my“ a „vy“ – „v něm se **nám** dostalo podílu...“ (v. 11); „**my**, kteří jsme na Krista upnuli svou nadějí“ (v. 12); „v něm byla i **vám**, když jste ... mu uvěřili, vtisknuta pečeť“ (v. 13). „My“ se vztahuje na křesťany ze Židů, se kterými se Pavel ztotožňuje, a „vy“ se vztahuje na křesťany z pohanů.

V jakém smyslu byli Židé první? Bůh si je na počátku vyvolil, aby se stali jeho dědici. (Dt 4,20; 9,29; Za 2,12). Jim byla „svěřena Boží slova“ (Ř 3,2). Jim bylo nejdříve hlášáno evangelium (Ř 1,16) a Židé byli také první, kteří evangeliu uvěřili. (J 1,11; 8,31; Sk 1,8; 3,26)

To však neznamená, že křesťanům ze Židů Pavel přisuzuje jakoukoliv nadřazenost. Ve verši 13 píše: „V něm byla i vám (křesťanům z pohanů), když jste uslyšeli slovo pravdy ... a uvěřili mu, vtisknuta pečeť zaslíbeného Ducha svatého jako zádavek našeho (Židů i pohanů) dědictví...“ (v. 14)

To, že někdo poznal Krista anebo k němu přišel dříve, není v Božím království odměněno žádným zvláštním postavením. Nezáleží na tom, kdy jsme evangelium přijali, ale zda jsme zůstali věrní jeho požadavkům.

**I když zkušenost spasení prožívá každý člověk jinak, verše 13 a 14 hovoří o třech základních krocích. Napiš, jak jdou postupně za sebou. Vyjadřují také tvoji osobní zkušenost? V čem byla tvoje zkušenost odlišná? Můžeš něco udělat nebo změnit, aby se tvoje zkušenost prohloubila a obohatila?**

**Přehled dne** 1) MY = křesťané ze Židů.  
2) VY = křesťané z pohanů.  
3) MY + VY = Boží lid.

## DOPORUČENÉ STUDIUM

Před stvořením světa. „Plán našeho vykoupení nebyl dodatečným řešením, které Bůh vymyslel až po Adamově pádu. Byl zjevením ‚tajemství, které od věčných časů nebylo vysloveno‘ (Ř 16,25). Odhalením zásad, které jsou od věčnosti podstatou Boží vlády. Bůh i Kristus od počátku věděli, že satan odpadne a svede člověka k hříchu. Existence hříchu nebyla Božím záměrem. Bůh ji však předvídal a připravil plán, jak jí čelit. Miloval svět natolik, že zaslíbil dát svého jediného Syna, ‚aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný‘ (J 3,16).“ (TV 10-11; DA 22)

Boží předurčení. „V nebeské radě bylo přijato opatření, aby lidé, i když jsou hříšníci, nemuseli zahynout kvůli své neposlušnosti, ale aby se mohli prostřednictvím víry v Krista jako svého zástupce a ručitele stát vyvolenými Božími, předurčenými být jeho dětmi v Ježíši Kristu, podle jeho milostivé vůle. Bůh chce, aby byli všichni spaseni ... Ti, kteří zahynou, zahynou proto, že se v Ježíši Kristu nechtěli stát Božími adoptovanými dětmi.“ (Ellen Whiteová v 6BC 1114)

 **Diskusní otázky**

1. **Přečtete si některé děkovné modlitby z části na neděli. Co jste z nich zjistili?**
2. **Představ si, že nějaký sirotek by byl adoptován do láskyplné a starostlivé rodiny, která by jej milovala jako vlastního člena rodiny. Jak ti tato představa pomáhá: (a) pochopit Boží lásku k tobě; (b) pochopit, jak by ses měl chovat ke svým bratrům a sestrám v Pánu?**
3. **Diskutujte o tom, co můžete udělat, abyste někomu ve vašem sboru – možná novému členu, mladým lidem anebo někomu, kdo se zklamal – pomohli pochopit, co znamená patřit do Boží rodiny.**

 **Tento týden se modlíme za Slovenské sdružení.**

# CHVÁLA A MODLITBA


 **Verš k zapamatování**

**„Všechno podrobil pod jeho nohy a ustanovil jej svrchovanou hlavou církve.“ (Ef 1,22)**


Chvála a modlitba. Pavel byl mužem, který prožil mnoho zápasů, zkoušek a zármutku; ale byl též člověkem modlitby a chval. Poté, co vyjmenoval úžasné věci, které Bůh pro nás v Kristu vykonal, děkuje Bohu za víru efezského sboru. Protože, jak píše, slyšel nejen o jejich víře, ale i o lásce ke všem bratřím. (Ef 1,15) Pavel říká, že na ně stále pamatuje ve svých modlitbách.

Často máme sklon myslet na modlitbě jen na ty, kteří se ubírají nesprávným směrem a kteří skutečně potřebují naše modlitby. Ale tady vidíme, že Pavel se modlí za ty, kteří očividně jednájí dobře. Ať už jsou bratři a sestry pevní ve své víře nebo se jí horko těžko drží, vždycky potřebují, aby se za ně někdo modlil.

Pavlova přímělná modlitba nám pomáhá lépe pochopit, co Bůh pro nás v Kristu vykonal a z čeho nám plyne tak velká naděje.

 **Týden ve zkratce**

Jaký byl duchovní stav efezského sboru?  
 Jak souvisí láska s vírou v životě křesťana?  
 Jak můžeme lépe poznat Boha?  
 Jak Pavel popisuje Boží moc?

 **Cíl úkolu**

1. Porovnat svůj sbor s efezským ve víře, lásce, službě a vděčnosti.
2. Najít nové podněty k prosbám a chválám pro svoji přímělnou modlitbu za sbor.
3. Prosit Boha o jeho moc, abych vytrval modlit se přímělnou modlitbou za svůj sbor.

## VÍRA A LÁSKA

## Ef 1,15.16

„Proto i já, když jsem uslyšel o vaší víře v Pána Ježíše a lásce ke všem bratřím, nepřestávám za vás děkovat a stále na vás pamatuji ve svých modlitbách.“ (Ef 1,15.16)

Křesťanská vděčnost je něco víc než jen to, že člověk za něco poděkuje. Vděčnost musí vést k životu, který odráží Boží požehnání v každodenním životě. Zdá se, že Efezané to tak činili. Byli to křesťané, kteří podle svého vyznání žili. Pavel se i ve vězení doslechl o jejich „víře v Pána Ježíše a lásce ke všem bratřím“.

Křesťanství pro ně neznamenalo jen určitý náboženský systém; bylo to povolání k novému životu a dynamickému vztahu. Pokud víra vede k přesvědčení, přesvědčení musí vést k činu. Protože víra se projevuje v lásce (Ga 5,6) a „víra bez skutků není k ničemu... je mrtvá“ (Jk 2,20.26).

**Jak bys dal do souvislosti „lásku ke všem bratřím“ s myšlenkou, že „víra bez skutků je mrtvá“? V jakém vztahu je víra a láska?**

Víra Efezských byla živá. Věřili ve vzkříšeného Krista a vyznávali, že prostřednictvím něj Bůh může člověku odpustit a spasit ho. Ale víra je víc než přesvědčení, víc než jen rozumový souhlas. Víra je též duchovní vlastnost, která znamená být věrným – a efezský sbor byl věrný a oddaný Kristu a jeho vůli. Jejich víra v Ježíše přinesla své ovoce – „lásku ke všem bratřím“ – Židům i pohanům.

Láska, víra a naděje jsou základní ctnosti křesťanského života. Jakkoliv pravověrné jsou naše nauky, jakkoliv chvályhodná je naše zbožnost a svědecká činnost a jakkoliv věrné je naše správcovství, nemůžeme se nazývat křesťany, dokud se nebudeme vyznačovat láskou k Bohu a láskou k lidem.

**Jakým způsobem můžeš projevit lásku vůči jiným? Jakou skutečnou, hmatatelnou a viditelnou snahu můžeš v nejbližších dnech vyvinout, abys někomu ukázal, že tvoje víra v Ježíše je opravdová?**

**Přehled dne** 1) Vděčnost vyplývá z víry, že Bůh mne miluje.  
2) Víra vede k lásce k bližnímu.  
3) Neexistuje křesťanství bez lásky.

## MOUDROST A POZNÁNÍ BOHA

## Ef 1,17

„Prosím, aby vám Bůh Pána Ježíše Krista, Otec slávy, dal ducha moudrosti a zjevení, abyste ho poznali.“ (Ef 1,17)

Dosud jsme hovořili o první části Pavlovy modlitby – o vděčnosti za život víry a lásky. Nyní se zaměříme na přímluvný prvek jeho prosby. (Ef 1,17-23) Často jsme v pokušení mít dětské prosby, které jsou zaměřeny na nás a naše potřeby. Ušlechtlejším prvkem modlitby je přímluva, prosba za někoho. Pavel se modlí, aby Bůh dal Efezským „ducha moudrosti a zjevení“.

**Je moudrost v biblickém pojetí jen poznání? Ž 111,10; Př 2,2; 4,5; 9,10; 11,12; Ko 4,5; Jk 3,13.17**

Filozofové mohou tvrdit: Poznej sám sebe. Psychologové mohou vyhlášovat, že v porozumění sobě a svému potenciálu může člověk najít smysl svého života. Není však většího poznání nad poznání Boha; a největší poznání, jaké můžeme o Bohu mít, je to, které nám on sám o sobě zjevuje.

**Jak se nám Bůh zjevuje?**

**Ž 19,1** \_\_\_\_\_

**Ř 1,19-21** \_\_\_\_\_

**J 5,39** \_\_\_\_\_

**J 14,9.10** \_\_\_\_\_

**Žd 1,1-3** \_\_\_\_\_

Boží zjevení nám umožňuje jej poznávat. (v. 17) „Boží zjevení nedokážeme správně pochopit ani ocenit bez pomoci Ducha, prostřednictvím kterého jsme slovo dostali.“ (5T 241) Věřící potřebují něco víc než rozumové poznání. Potřebují duchovní chápání, aby mohli vnitřním zrakem lépe poznat čtyři významné pravdy: pravdu o naději, ke které nás povolal; o bohatém a slavném dědictví v jeho svatém lidu; o síle svého mocného působení a o Kristově vládě nad církví. (v. 18.19.22.23)

**Jak změnilo Boží sebezjevení tvůj život? Proč tě toto poznání změnilo? Čím bys byl dnes bez tohoto zjevení?**

**Přehled dne** Obsah Pavlovy přímluvné modlitby:  
a) Pochopení Božího zjevení v Božím slově prostřednictvím Ducha svatého.  
b) Pochopení čtyř významných duchovních pravd.

## NADĚJE A DĚDICTVÍ

### Ef 1,18

„... abyste osvětleným vnitřním zrakem viděli, k jaké naději vás povolal, jak bohaté a slavné je vaše dědictví v jeho svatém lidu.“ (Ef 1,18)

#### Co nám chce Pavel říci tímto veršem?

Kromě moudrosti a poznání Pavel prosí, aby věřící v Efezu plně pochopili, „k jaké naději vás povolal, jak bohaté a slavné je vaše dědictví“. V Pavlových listech výraz „povolání, povolání“ zdůrazňuje křesťanskou přednost i zodpovědnost. Bůh nás povolal, abychom patřili Kristu, byli svatými (Ř 1,6 PBK) a měli společenství s jeho Synem (1 K 1,9).

Rozsah Božího povolání zahrnuje milost (odpuštění), přítomnost (život ve společenství a pokoj) a v budoucnosti očekává „blažené splnění naděje a příchod slávy velikého Boha a našeho Spasitele Ježíše Krista“ (Tt 2,13). To je ta naděje, k jaké nás povolal (Ef 1,18), říká nám Pavel a prosí, abychom byli osvětleni a spatřili její nezměrnost a vznešenost.

K naději Pavel přidává „bohaté a slavné dědictví“ (v. 18). Dědictví můžeme chápat dvojnásobem: jednak tak, že věřící jsou Božím dědictvím – „dědicové Boží, spoludědicové Kristovi“ (Ř 8,17); anebo v tom smyslu, že dědictví je to, co svatí dostali od Boha jako jeho dědicové. Druhá možnost naznačuje, že dědictví je přednost, že už nyní se můžeme těšit z vykoupění, ale že je to také budoucí odměna, jejímž závdavkem a pečeti je Duch svatý. (Ef 1,13.14) Touto konečnou odměnou je „dědictví nehynoucí, neposkvrněné a nevodnoucí“, připravené pro nás v nebesích (1 Pt 1,4).

**Je psáno, že máme žít „život důstojný Boha, který nás povolal do slávy svého království“ (1 Te 2,12). Jako hříšníci nebudeme nikdy dost dobří, abychom si spasení zasloužili; ale protože jsme spaseni, chceme žít „život důstojný Boha“. Potřebujeme něco změnit, aby se takový život stal pro nás skutečností?**

**Přehled dne** První dvě z významných duchovních pravd:

- 1) Boží povolání bezvýhradně patří Kristu.
- 2) Bohatství, které si nemusím zasloužit.

## SÍLA JEHO MOCNÉHO PŮSOBENÍ

### Ef 1,19-20

„Sílu svého mocného působení prokázal přece na Kristu: Vzkřísil ho z mrtvých a posadil po své pravici v nebesích.“ (Ef 1,20)

Pavel ve své modlitbě vyjádřil potřebu moudrosti, poznání, pochopení Božího povolání a dědictví. Nyní se apoštol soustřeďuje na potřebu uvědomit si, „jak nesmírně veliký je ve své moci k nám, kteří věříme“ (Ef 1,19).

**Kde v Bibli můžeme najít projevy Boží všemohoucnosti? (Např. Gn 2,7; Iz 66,22; L 1,37; 2 K 5,17; 1 Te 4,16) Kdy ses ty osobně setkal s Boží mocí?**

V Ef 1,19-20 Pavel používá čtyři různé řecké výrazy, aby zdůraznil všeobsáhlou a neporovnatelnou povahu Boží moci. Říká: „nesmírně veliký je ve své moci k nám“. Pro „moc“ použil řecké slovo „dynamis“, které znamená přirozenou schopnost dosáhnout toho, co dotyčný zamýšlí. Další tři slova jsou: „Sílu (kratos) svého mocného (ischys) působení (energeia)...“

Pavel „nakupil“ významově velmi podobná slova, aby zdůraznil nezměrnou a absolutní povahu toho, co Boží moc vykonala ve světě. „Energeia“ znamená působení a účinnost. Boží moc působí. „Ischys“ se vztahuje na vnitřní sílu nebo moc. „Kratos“ se v Novém zákoně používá jen ve spojení s Bohem či jeho slovem a znamená sílu, která zdolává a vítězí. Když spojíme tyto čtyři významy, vznikne vznešené prohlášení: Nesmírnou velikost Boží moci vidíme v tom, co zamýšlí vykonat. Chce působit celou svojí silou a mocí a vydobýt si velké vítězství tím, že si podmaní a porazí svého odpurce.

Apoštol Pavel hned dodává, že tento nejvyšší projev Boží moci „prokázal na Kristu“ (Ef 1,20).

**Moc, která způsobila, že Ježíš vstal z hrobu, je tatáž moc, která nás zachraňuje od hříchů. Proč potom tak často selháváme, když v nás působí tak neuvěřitelně mocná síla? Jak Boží působení v nás ovlivňují naše vlastní rozhodnutí?**

**Přehled dne** Třetí z významných duchovních pravd:

- a) Boží všemohoucnost.
- b) Nejvyšší projev Boží všemohoucnosti – Kristus.

## CÍRKEV – KRISTOVO TĚLO

### Ef 1,22

„Všechno podrobil pod jeho nohy a ustanovil jej svrchovanou hlavou církve.“ (Ef 1,22)

### Co říká Pavel o vznešenosti a slávě Kristova konečného vítězství nad satanem a jeho úzkém vztahu s církví? Ef 1,20-23

Čtvrtou částí Pavlovy modlitby je znamenitá kombinace chvály a prosby. Pavel oslavuje vzkříšení a vyvýšení Ježíše Krista a prosí, aby věřící poznali, že Kristovo vítězství nad smrtí a jeho vyvýšení má dva účinky nesmírného významu. Jednak, Bůh postavil Krista „vysoko nad všechny vlády, mocnosti, síly i panstva, nad všechna jména, která jsou vzývána, jak v tomto věku, tak i v budoucím. Všechno podrobil pod jeho nohy.“ Je to znamení pro celý vesmír, že ve velkém kosmickém zápasu mezi Kristem a satanem se konečným vítězem stal Kristus, proto všechno „podrobil pod jeho nohy“. Ježíš je uznávaným Pánem všeho.

Za druhé, „ustanovil jej (Krista) svrchovanou hlavou církve, která je jeho tělem“.

### Přemýšlej, co znamená, že církev je Kristovým tělem. Jaká zodpovědnost z toho vyplývá pro ty, kteří jsou součástí tohoto těla?

Symbol těla zdůrazňuje jednotu s Kristem a v Kristu. Samotná existence církve jako společenství věřících je závislá na spásném díle Ježíše Krista. V něm spočívá její vznik a konečný cíl na nové zemi. Bez Krista by nebyla církev. Vzkříšený Pán je nejen Pánem vesmíru, ale i církve. Proto Pavel říká, že Ježíš je hlavou církve, „která je jeho tělem“. Kristus jako hlava je pro církev autoritou, která jí pověřuje určitým posláním.

Kvůli této blízkosti a jedinečnosti církve jako Kristova těla Bůh naplnil církev „plností toho, jenž přivádí k naplnění všechno, co jest“. Je to úžasná jistota: Kristus naplnil církev každým požehnáním a darem (Ef 4,11-16), aby mu církev jako jeho tělo zůstala věrná.

### Je možné souhlasit s názorem, že „abych sloužil Pánu, nemusím být členem církve ani žádné organizované skupiny“?

**Přehled dne** Čtvrtá a zároveň poslední z významných duchovních pravd:

- Ježíšova vláda.
- Ježíš vládne vesmíru.
- Ježíš vládne církvi.

## DOPORUČENÉ STUDIUM

Spásná víra. „Nestačí věřit zprávám o Kristu, musíme věřit v Krista . . . Spasitelná víra je rozhodnutí, jímž se lidé, kteří přijímají Krista, smluvně spojují s Bohem. Pravá víra je život a dodává sílu. Je to naprostá důvěra, která přináší člověku vítězství.“ (TV 220; DA 347)

Boží zjevení. „Sebezjevení, které nám Bůh dal ve svém slově, je na to, abychom jej studovali. Máme se mu snažit porozumět. Nikdy však nepronikneme dále, za hranice tohoto zjevení. I kdybychom ve snaze pochopit podstatu Boží přirozenosti naplnili všechny své rozumové schopnosti až do úplného vyčerpání, naše úsilí zůstane bezvýsledné. Žádná lidská mysl Boha neuchopí. Zanechajme nekonečné lidské pokusy vysvětlit jej . . . Výstižnější je o něm mlčet. O Boží všemohoucnosti se nikdo nemůže přit.“ (8T 279)

Kristus, hlava církve. „Vztah mezi Kristem a jeho církví je svatý a velmi úzký; Kristus je ženichem a církev nevěstou; on je hlavou a církev tělem. Ve spojení s Kristem je zahrnuto i spojení s jeho církví. . .

Oddanost Kristu vyžaduje i ochotné plnění povinností k církvi. Je to důležitou součástí výchovy jedince a v církvi, která je proniknuta životem Krista, to povede přímo k činnosti pro vnější svět.“ (VYCH 174-175; Ed 268.269)



### Diskusní otázky

1. **Uvažujte, co tvořilo podstatu Pavlovy modlitby ve verších, které jsme v tomto úkole studovali. O co hlavně apoštol prosí? Je to něco, za co bychom se měli modlit i my?**
2. **Pavel prosí o moudrost a poznání, aby věřící mohli plně poznat Boha. Pro Řeky to znamenalo poznat jej rozumem, pro Židy poznat jej skrze zkušenost. V čem spočívá rozdíl?**
3. **Vzhledem k tomu, co Pavel napsal o vítězství Ježíše Krista (v Ef 1,20-23), diskutujte o tom, proč zápas se satanem a hříchem stále pokračuje. Které poznatky v našem chápání velkého sporu nám pomáhají odpovědět na tuto otázku?**



*Tento týden se modlíme za nakladatelství v Bulharsku.*



# CÍRKEV – BOŽÍ VZNEŠENÉ DÍLO



## Verš k zapamatování

**„Milostí tedy jste spaseni skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar; není z vašich skutků, takže se nikdo nemůže chlubit.“ Ef 2,8.9**

Francouzský filozof Michel Foucault navrhoval zbourat věznice a propustit všechny vězně. Věřil totiž, že chápání morálky – spravedlnosti a bezpráví, dobra a zla – je lidský výmysl, lidské dílo vytvořené těmi, kteří mají moc, kterým ovládají ostatní. Logickým závěrem jeho přesvědčení byla teze, že i kriminalita je lidský výmysl, proto by měli být všichni vězni osvobozeni.

I když jde o extrémní postoj, zčásti odráží povědomí lidí, že hřích vlastně neexistuje a že pojmy jako morálka, spravedlnost a bezpráví jsou jen lidské názory, nic víc.

Apoštol Pavel měl na hřích jiný názor. Tento úkol sice končí příznivou zprávou, začíná však realitou hříchu a hovoří o jeho následku, který se nevyhnutelně dostaví – o smrti (tu sotva můžeme popřít jako lidský výmysl). V tomto úkole budeme studovat, co Pavel říká o hříchu a jeho jediném řešení.



## Týden ve zkratce

Jaký byl náš stav před tím, než jsme přijali Krista?  
Proč nám Bůh prokázal milost a slitování?  
Jak nám tuto milost projevil?  
Co všechno zahrnuje Boží vznešené dílo?  
Jak jsme spaseni?



## Cíl úkolu

1. Všimnout si, jak Pavel popisuje cestu člověka od odmítání Boha až k životu s Bohem.
2. Najít každý den něco nového a zajímavého na tom, že jsem spasený z milosti a zadarmo, a podělit se o tom v sobotní třídě.

## MRTVI PRO SVÉ VINY

### Ef 2,1-3

„I my všichni jsme k nim kdysi patřili; žili jsme sklonům svého těla, dali jsme se vést svými sobeckými zájmy, a tím jsme nutně propadli Božímu soudu tak jako ostatní.“ (Ef 2,3)

Od chvíle, kdy se Adam a Eva rozhodli jednat podle své vůle, ne podle Boha, stal se údělem lidského pokolení hřích. „Skrze jednoho člověka totiž vešel do světa hřích a skrze hřích smrt; a tak smrt zasáhla všechny, protože všichni zheřšili.“ (Ř 5,12) Protože se hřích vztahuje na každého, také smrt se týká všech.

### Jak nám uvedené verše pomáhají pochopit podstatu hříchu?

1 J 3,4 \_\_\_\_\_

Jk 1,15 \_\_\_\_\_

Iz 59,2 \_\_\_\_\_

Ř 14,23 \_\_\_\_\_

Ef 2,2.3 říká o určité části nevěřících tři věci: za prvé, „žili podle běhu tohoto světa“, v neposlušnosti vůči Bohu a nejednotě mezi sebou. Být přítelem světa znamená být nepřítelem Božím, žít ve tmě a odcizení. Za druhé, byli „poslušni vládce nadzemských mocí, ducha, působícího dosud v těch, kteří vzdorují Bohu“. Tento vládce je satan. I když někteří považují satana za mýtus, Bible hovoří, že je to reálná bytost – „lev řvoucí“ připravený zničit Boží lid (1 Pt 5,8), „žalobce našich bratří“ (Zj 12,10), který podněcuje muže a ženy k neposlušnosti vůči Bohu.

Za třetí, nevěřící mají vlastní morálku, vlastní postoj k tomu, co je dobré a co zlé, a jsou od přirozenosti „synové hněvu“ (v. 3 PBK). Hřích nás porušuje a ničí; mění náš rozum, naše myšlení, konání, tužby, vůli. . . , takže v jejich nitru vládne neustálý konflikt. Kvůli této duchovně narušené přirozenosti se hříšníci stávají „dětmi hněvu“, na které se vztahuje Boží soud.

Jaký je tedy stav nevěřících? Jsou mrtví pro své viny a hříchy. Svůj úděl zpečetili rozhodnutím žít „sklonům svého těla“ a podle Písma propadli Božímu soudu. Lidsky řečeno – jsou mrtví – mrtví ve smyslu definitivního konce.

**Vyhledej si Jk 4,4. Co znamená být „přítelem světa“? Jak tomuto verši máme rozumět vzhledem k J 3,16, kde se říká, že Bůh miluje tento svět?**

- Přehled dne**
- 1) Popis stavu Efezských před jejich uvěřením v Krista.
  - 2) Popis nepřijemných důsledků tohoto stavu pro člověka.

**ALE BŮH...****Ef 2,4.5**

„Ale Bůh, bohatý v milosrdenství, z velké lásky, jíž si nás zamiloval, probudil nás k životu spolu s Kristem.“ (Ef 2,4.5)

Pavel tlumočí Boží vznešené pravdy mistrovským způsobem. V Ef 2,1-3 popisuje neutešenou situaci nevěřících – jsou mrtvi pro své hříchy, otroci satana, kteří žijí sklonům svého těla, jsou dětmi hněvu, beznaděje a bídy, neschopni zachránit se sami. „Ale Bůh...“ Těmito dvěma dramatickými slovy ve verši 4 apoštol představuje jinou, krásnější možnost, než je tento neutěšený úděl.

Tato dvě slova by mohla patřit mezi nejkrásnější slova v Bibli. Byli jsme mrtvi, ale Bůh...; vzdorovali jsme, ale Bůh...; byli jsme odsouzeni na smrt, ale Bůh...; byli jsme cizinci a přistěhovalci, ale Bůh...; zdálo se, že satan je vítěz, ale Bůh... Když jsou tato dvě slova zapsána v Bibli, máme naději.

**Všimni si, jak je v uvedených verších použit výraz „ale Bůh“. Ž 73,26; Ř 5,7.8; 6,16.17; Sk 13,29.30; Fp 2,27 Jakou naději v nich nacházíme pro sebe?**

Boží motivace k „ALE“:

1. Bůh je „bohatý v milosrdenství“ (Ef 2,4). Milosrdenství je samotnou podstatou Boží přirozenosti. Milost je tak důležitá v procesu spasení, že vykoupení jsou nazváni „nádobami milosrdenství“ (Ř 9,23 – PBK).
2. „Z veliké lásky, jíž si nás zamiloval.“ (Ef 2,4) Boží láska – nesobecká ze strany Dárce, nezasloužená ze strany příjemce – byla důvodem, že Bůh „dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný“ (J 3,16). Boží „dar milosrdenství a lásky je stejně neohraničený jako vzduch, světlo nebo déšť, který občerstvuje zem“ (9T 190).

**V jakém duchovním a duševním stavu ses nacházel předtím, než jsi poznal Ježíše? S pomocí slov „ALE BŮH“ vyjádři, co se ve tvém životě díky Boží milosti změnilo.**

**Přehled dne**

- 1) Ať už jsme jacíkoliv, je tu Boží „ALE“.
- 2) Boží „ALE“ vyplývá z toho, jaký je Bůh, ne z toho, jací jsme my.

**„PROBUDIL NÁS K ŽIVOTU“****Ef 2,5-7**

„Spolu s ním nás vzkřísil a spolu s ním uvedl na nebeský trůn v Kristu Ježíši.“ (Ef 2,6)

Když Pavel hovoří o Boží milosti, lásce a milosrdenství vůči hříšníkům, opakovaně se vyjadřuje slovy jako „bohatý“, „nesmírný“, „mnohý“. To svědčí o tom, jak velký význam připisoval tento bývalý farizej spasení jako Božímu daru, a ne výsledku lidského konání. Ef 2,1-8 mluví o tom, jak hříšník přechází od smrti k životu.

**Přečti si Ef 2,5.6 a vypiš tři věci, které Bůh pro nás v Kristu učinil.**

Každé z těchto tří slov v řečtině začíná předponou „syn-“, což znamená „spolu s“. To naznačuje, že o tato požehnání se budou dělit všichni věřící navzájem s Kristem.

Za prvé, „probudil nás k životu spolu s Kristem“. Ti, kteří věří v Krista a zemřeli s ním, mají podíl na jeho vzkříšení; duchovně ožili spolu se vzkříšeným Pánem. (Ř 6,8-11)

**Jak prožíváš zkušenost, že tě Bůh „obživil spolu s Kristem“ (PBK)?**

Za druhé, „spolu s ním nás vzkřísil“. Toto vzkříšení v Kristu není bezúčelné – máme žít pro něj. Nový život, z kterého se jako křesťané těšíme, musí být svědectvím o moci Kristova vzkříšení, která se projeví v našem životě a charakteru.

**Jak prožíváš zkušenost, že tě Bůh „spolu s Kristem vzkřísil“?**

Za třetí, „spolu s ním nás uvedl na nebeský trůn v Kristu Ježíši“. Sedět s Kristem a vládnout s ním bude pro křesťana tou největší výsadou. (2 Tm 2,12; Zj 22,5) Už nyní můžeme být pro celý vesmír příkladem jeho trvalé lásky a spravedlnosti. Už nyní můžeme „sedět v nebesích“ s Ježíšem, pokud ve víře žijeme v důvěrném přátelství s ním.

**Jak prožíváš zkušenost, že tě Bůh spolu s Ježíšem „uvedl na nebeský trůn“?**

**Přehled dne**

- 1) „SPOLU“ znamená: To, co se stalo Kristu, stane se i mně.
- 2) „SPOLU“ znamená: To, co má Kristus, mám i já.
- 3) „SPOLU“ znamená: Bůh na mě nešetří.

## MILOSTÍ SKRZE VÍRU

### Ef 2,8.9

„Milostí tedy jste spaseni skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar; není z vašich skutků, takže se nikdo nemůže chlubit.“ (Ef 2,8.9)

Tyto dva verše zahrnují podstatu Pavlova evangelia. Pavel tvrdí, že milost je Boží čin, kterým se Bůh podílí na spasení; víra je odpověď člověka na tento čin. Zkušenost spasení, která přichází milostí z víry, je dar Boží, nepochází ze skutků.

**Milost a víra jsou v těchto verších klíčová slova. Jak je chápeme?**

Milost je Boží iniciativa a základ naší záchrany od hříchu. Jako hříšníci si zasloužíme smrt; Bůh nám však nabízí život. Jsme odloučení od něho i od sebe navzájem; Bůh nám však nabízí smíření. Jsme v otroctví hříchu a odsouzení, Bůh nám však nabízí svobodu. Nic z těchto darů si nezasloužíme, vždyť jsme byli „nepřátelští Bohu svým smýšlením i zlými skutky“ (Ko 1,21). Proto je milost často vyjádřena jako Boží nezasloužená přízeň vůči nám.

**Jak nám verš 2 K 5,18 pomáhá lépe pochopit pojem milost? Kdo usmířil a koho?**

Víra je odpovědí člověka na Boží čin. V křesťanském smyslu víra není schopnost, kterou bychom mohli sami od sebe rozvíjet. Je to odezva na div Božího vykoupení z hříchu a ochota přijmout Boží působení v našem životě. Spásná víra znamená, že člověk se už nespolehá na sebe, ale na Boha; není lhostejný k Božím požadavkům a neodmítá je, ale bezvýhradně je přijímá. Víra otvírá srdce Kristu. Jako taková se nemůže zrodit v srdci tělesného člověka. „Víra je dar od Boha, schopnost osvědčit ji v nás. Víra je nástroj, jímž se duše chápe božské nabídky milosti a slitování.“ (PP 320; PP 431)

**Jak bys pomohl člověku, který tvrdí: „Mám tak slabou víru. Věřím, ale moje víra je pořád zmítaná pochybnostmi.“? Jaké praktické kroky můžeme učinit, abychom posílili naši víru? Jak to, co čteme, na co myslíme a co říkáme, ovlivňuje naši víru?**

**Přehled dne** 1) Milost, spasení, víra a dar.  
2) Milost – je tak velká, jak velký je Bůh.  
3) Víra – je tak silná, jak silný je Bůh.

## JSME PŘECE JEHO DÍLO

### Ef 2,10

„Jsme přece jeho dílo, v Kristu Ježíši stvořeni k tomu, abychom konali dobré skutky, které nám Bůh připravil.“ (Ef 2,10)

**V Ef 2,8.9 Pavel zdůrazňuje, že nejsme spasení skutky. Hned ve verši 10 říká, že jsme byli „stvořeni k tomu, abychom konali dobré skutky“. Není v tom určitý rozpor? Jak rozumíš tomu, co tu Pavel říká?**

Naše skutky, necht' by byly jakkoli dobré, velké či významné, nás nemohou spasit. Spasení je vysoko nad hranicí našich možností a samochvála tu nemá žádné místo. Bůh očekává sebezapření, smrt našeho já, aby v našem srdci mohl vládnout Kristus jako svrchovaný vládce – bez jakéhokoli soupeře. „Do Boží přítomnosti můžeme přijít jen v rouchu, které nám dal sám Kristus ... Toto roucho, utkané na nebeských stavech, nemá v sobě jediné lidské vlákno. Kristus ve své lidské přirozenosti dosáhl dokonalého charakteru a tento charakter nám chce udělit.“ (Ellen Whiteová, Maranatha, 78)

Křesťan se musí chránit před dvěma falešnými představami: 1) k Boží milosti potřebujeme i my něco přidat; 2) svoboda v Kristu nás osvobozuje od poslušnosti jeho požadavků.

Jsme jeho dílem. Jsme novým stvořením, díky jeho milosti z víry. Znamená to na základě Ef 2,10, že naše skutky jsou nevyhnutelnou podmínkou pro naše spasení? Vůbec ne. Jsou však nutností v životě spaseného člověka. Pavel vyzývá k takovému životu a životnímu stylu, který je v souladu s požadavky víry. Apoštol vlastně říká: „Ano, jsme spaseni vírou. Jsme spaseni Boží milostí, kterou dostáváme zadarmo. Jsme však spaseni, abychom podle toho žili. Naše zkušenost víry musí přejít od víry k životu. Naše spasení musíme prožívat, to znamená, že náš životní styl se bude vyznačovat poslušností. Tak to dělal i náš velký vzor – Ježíš Kristus, který se ponížil a „v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži“ (Fp 2,5-12). Náš křesťanský způsob života je navíc naší osobní odpovědností; nikdo jiný to nemůže za nás učinit.“

**Přehled dne** 1) 100% jistota každého křesťana: Jsem spasen.  
2) 100% jistota každého křesťana: Žiji jinak než dosud, protože jsem spasen.

## DOPORUČENÉ STUDIUM

Spravedlnost jediné z víry. „Nechť si člověk jasně a zřetelně uvědomí, že pokud jde o naše postavení před Bohem a o Boží dar nového stvoření, svými zásluhami jej nemůžeme nijak ovlivnit. Kdyby si chtěl někdo za svou víru a své skutky koupit spasení, potom by byl Stvořitel podřízený stvoření. Právě tady hrozí nebezpečí, že podvod se bude považovat za pravdu ... Když si člověk nemůže žádnými dobrými skutky zasloužit spasení, potom musí být spasení zcela z milosti, kterou člověk přijímá jako hříšník, protože přijímá a věří v Ježíše. Je to dar nabízený úplně zadarmo. Ospravedlnění vírou je pravda, která se nezpochybňuje.“ (FW 19.20)

O přinášení ovoce. „Ti, kdo se stanou novými stvořeními v Kristu Ježíši, přinesou plody Ducha, což je „lásky, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrotu, věrnost, tichost, sebeovládání“ (Ga 5,22-23). Přestanou nacházet zalíbení ve starých neřestech, za to však vírou v Syna Božího budou kráčet po stopách Kristových, odrážet jeho povahu a budou čistí, jako je čistý on. Věci, které kdysi nenáviděli, budou nyní milovat, a to, co kdysi milovali, budou nyní nenávidět. Lidé pyšní a sebevědomí se stanou opravdovými a skromnými. Z opilce se stane střizlivý, ze zhýralce člověk mravně čistý. Člověk opouští marnivé zvyky a způsoby světa.“ (CK 41; SC 58)

 **Diskusní otázky**

- 1) Co znamená přátelit se se světem?
- 2) Diskutujte o dvou výše uvedených citátech od Ellen Whiteové. Jak sladit jejich obsah?
- 3) Diskutujte o názoru, že morálka a zásady, spravedlnost a bezpráví jsou jen relativní. Existují nějaké představy o dobru a zlu, které jsou skutečně relativní, subjektivní a osobní, anebo je všechno jasně rozlišitelné a naprosto jednoznačné?
- 4) Co můžete udělat pro to, abyste někomu z vašeho sboru pomohli lépe pochopit významnou pravdu o spasení vírou?

 *Tento týden se modlíme za kliniku „La Ligniere“ ve Švýcarsku.*

## CÍRKEV BEZ BARIÉR

 **Verš k zapamatování**

**„V něm je náš mír, on dvojnásobně spojil v jedno, když zbořil zeď, která rozděluje a působí svár.“ (Ef 2,14)**

Nereálná možnost: 1+1 = 1. Zdá se vám to nemožné? Přesto nemůžeme jinak matematicky vyjádřit podstatu evangelia Ježíše Krista. V tomto úkolu nám chce Pavel říci: Co je nemožné u lidí, je možné u Boha. Kristus „z těch dvou ... stvořil jednoho nového člověka“ (Ef 2,15) prostřednictvím své krve prolité na kříži za celé lidstvo – za Židy i pohany.

Proměňující moc kříže tvoří nové společenství, v kterém „není už rozdíl mezi židem a pohanem, otrokem a svobodným, mužem a ženou. Vy všichni jste jedno v Kristu Ježíši.“ (Ga 3,28.29) Dobrou zprávou je, že i když mezi lidmi, pohlavími, kulturami, rasami a národy mohou existovat rozdíly, konečným Božím záměrem je přivést celé stvoření k dokonalé „jednotě v Kristu“. (Ef 1,10) Všechny tyto rozdíly jsou zrušeny díky jednotě, kterou máme v Ježíši.

 **Týden ve zkratce**

V jaké pozici byli pohané předtím, než našli Krista?  
 Jaký hlavní záměr měl Bůh, když si vyvolil Izrael?  
 Jakým způsobem byla zbořena zeď, která rozdělovala lidi?  
 Jaké ovoce přinesla Kristova služba smíření?  
 V jakém smyslu jsme Boží rodinou a Božím chrámem?

 **Cíl úkolu**

1. Přijmout za svou Pavlovu jistotu, že Kristus boří bariéry předsudků mezi lidmi.
2. S Kristovou pomocí odstranit předsudky, které mne oddělují v mém osobním životě od některých lidí.

## BEZ KRISTA – ODCIZENÍ

### Ef 2,11.12

„Pamatujte proto vy . . . že jste v té době opravdu byli bez Krista, odloučení od společenství Izraele, bez účasti na smlouvách Božího zaslíbení, bez naděje a bez Boha na světě.“ (Ef 2,12)

V první části druhé kapitoly Pavel připomínal, že Boží milost přinesla dar spasení zadarmo jednotlivcům. Od verše 11 soustřeďuje svoji pozornost na to, jak Bůh dosáhl smíření dosud rozdělených společností.

**V Ef 2,11.12 Pavel mluví o čtyřech nevýhodách pohanů, kteří žili bez Krista. Vymenuj je.**

Židé nazvali pohany hanlivě neobřezanými a sebe hrdě nazývali obřezanými. Pavel vyhláší, že takovéto třídění lidí, které se zakládá na židovské obřízce, je nesmyslné; vždyť obřízka těla byla učiněna „lidskou rukou“ (Ef 2,11). I když obřízka měla v jisté době svůj duchovní význam, nyní je v Kristu překonaná obřízkou srdce – duchovní smlouvou přístupnou Židům stejně jako pohanům.

**V listě Římanům Pavel upřednostňuje Židy. (Ř 3,1.2; 9,3-5) Jaké měli výhody? V jaké souvislosti Pavel mluví o pohanech? Jaké povinnosti vyplývají z těchto výhod a předností?**

Pohané byli – v protikladu k Židům – vyloučeni z Božího společenství. Neměli žádný podíl na „smlouvách zaslíbení“. Neměli naději, tedy ani vyhlídku do budoucnosti. A co bylo nejhorší, neměli pravého Boha, i když měli „mnoho takových bohů a pánů“ (1 K 8,5). Tento stav byl pro pohany bezútešný. V mnohém se podobá situaci všech těch, kdo žijí ve tmě hříchu a v odloučení od Boha.

**Nepřátelství mezi dvěma skupinami není v dějinách ničím novým. I když možná velmi rychle odsoudíme nepřátelství mezi Židy a pohany jako nekřesťanské, neexistují oblasti, ve kterých projevujeme podobné nepřátelství? Co můžeš ty anebo tvůj sbor udělat, abyste odstranili nepřátelství mezi odlišnými skupinami ve vaší společnosti?**

**Přehled dne** 1) Všichni jsme si rovni v hříšnosti a postavení před Bohem.  
2) Ve všem ostatním se vždycky budeme lišit.

## BLÍZKOST V KRISTU

### Ef 2,13

„Ale v Kristu Ježíši jste se nyní vy, kdysi vzdálení, stali blízkými pro Kristovu prolitou krev.“ (Ef 2,13)

Slova „ale . . . nyní“ nás uvádějí do tématu, které hovoří o tom, že v dějinách vykopení došlo k určité změně. Pohané byli kdysi bez Krista, vyloučeni z Božího společenství, bez smluv zaslíbení, bez naděje a bez Boha. „Ale nyní“ nebesa v osobě Ježíše Krista zasáhla, aby vyřešila tragickou a žalostnou situaci, ve které se pohané nacházeli.

**Bůh si vyvolil izraelský národ, „povolal jej, aby mezi lidmi udržoval znalost jeho zákona, symbolů a proroctví, které ukazovaly na Spasitele. Přál si, aby přinášel světu spasení . . . Měli seznamovat lidi s Bohem.“ (TV 15; DA 27) Jak souvisí povolání Izraele s námi dnes?**

Slova „daleký“ a „blízký“ popisují stav pohanů a Židů. Rabíni povýšeně vyhlásovali, že žádný národ není tak blízký Bohu jako Izrael. Byla to pravda, pokud jde o Boží smlouvu s Izraelem; „blízkost“ však neměli chápat jako výlučnost, ale jako přednost komunikovat s Bohem, z které vyplýval úkol svědčit těm, kteří jsou „daleko“, tedy pohanům. V tom však Izrael selhal. Izajáš předpověděl den, kdy se vzdálenost mezi „dalekými“ a „blízkými“ ztratí a mezi oběma zavládne pokoj. (Iz 57,19) Tento mesiánský den nastal podle Pavla „pro Kristovu prolitou krev“.

V Kristu se vytrácí vzdálenost a odstup. Zůstává jen blízkost, nebeské občanství, zaslíbení, naděje a pokoj.

**Starý Izrael věřil, že dostal zvláštní světlo a pravdu. Tak tomu skutečně bylo. Zmocnila se jej však duchovní pýcha. Co dělat, aby se to nestalo i nám? Jak se uchránit před tímto nebezpečím?**

**Přehled dne** 1) Dalecí jsou pohané.  
2) Blízcí jsou Židé.  
3) V Kristu jsou křesťané .

**BEZ BARIÉR****Ef 2,14.15**

„V něm je náš mír, on dvojí spojil v jedno, když zbořil zeď, která rozděluje a působí svár.“ (Ef 2,14)

**Jak nám Ježíšova prolitá krev ukazuje, že jsme na tom všichni stejní? Ř 3,20-31; 5,12-18**

Nyní je v Kristu „náš mír“. V Kristu – v nikom jiném. Čím tento mír způsobil?

1. „Zbořil zeď, která rozděluje.“ Tato zeď upozorňuje na něco víc než na chrámovou zeď rozdělující nádvoří pohanů od ostatních částí, do kterých měli přístup jen Židé. Dotýká se náboženských, společenských a politických odlišností, které rozdělují dvě skupiny lidí. Svoji smrtí za hříchy celého lidstva Kristus přinesl pokoj ve dvou rozměrech – vertikálním, mezi Bohem a člověkem; a horizontálním, mezi člověkem a člověkem. Ten první rozměr hlásá, že Bůh miluje všechny stejně; ten druhý, že „není už rozdíl mezi židem a pohanem, otrokem a svobodným, mužem a ženou“, neboť všichni jsou jedno v Kristu Ježíši (Ga 3,28).
2. Kristus „odstranil zákon ustanovení a předpisů“. I když se vedou diskuse o tom, který zákon tu má apoštol na mysli (zda morální anebo ceremoniální), Pavel tím chce říci, že Kristus odstranil všechno, co rozdělovalo pohany od Židů. Všichni jsou nyní sjednoceni v Ježíši. Kristus přinesl mír, proto Pavel říká: „Neboť nezáleží na obřezanosti ani neobřezanosti, nýbrž jen na novém stvoření.“ (Ga 6,15)
3. Kristus „z těch dvou . . . stvořil jednoho nového člověka“. Taková je matematika evangelia: 1+1 = 1. Nemožné se stává možným. Už ne Žid, už ne pohan, ale jedno nové stvoření, ve kterém lidé nedefinují svůj stav slovy kasta, rasa, barva pleti, pohlaví, národnost či kmen, ale výrazy trvalého vztahu s Kristem. „Ježíš vytvořil novou společnost, vlastně nové lidstvo. A tato nová jednota lidí v Ježíši je příslibem a příchutí té konečné jednoty pod Kristovou vládou.“ (John R. W. Stott)

**Máš předsudky vůči věřícím v jiných církvích či jiným kulturám a rasám? Jak to můžeš změnit?**

- Přehled dne**
- 1) Zákon předpisů vytvořil mezi Židy a pohany zeď předsudků.
  - 2) Kristus boří bariéry mezi lidmi.
  - 3) Matematika kříže: 1+1 = 1.

**USMÍŘENÍ A PŘÍSTUP K OTCI****Ef 2,16-18**

„Oba dva usmířil s Bohem v jednom těle, na kříži usmrtil jejich nepřátelství.“ (Ef 2,16)

**Shrň hlavní poselství uvedených veršů. Jak rozumíš výrazu „usmíření“?**

Jak úžasnou přednost máme v Kristu! Cizinci se stali občany. (Ef 2,19) Lidé bez naděje dostali naději. Ti, kteří neměli Boha, jej našli. Zeď, která je rozdělovala, je zbořená. Objevil se „jeden nový člověk“. Sám Kristus se stal naším pokojem. V Ef 2,16-18 Pavel shrnuje a objasňuje to, co pro nás Kristus vyzískal.

1. Mír je skutečný, protože Židy i pohany Kristus „usmířil s Bohem v jednom těle, na kříži usmrtil jejich nepřátelství“. Usmířil to, co bylo nesmiřitelné – Židy a pohany, a to tak, že vyřešil jejich společný problém – problém hříchu, který je příčinou každého nepřátelství. Kříž smířil obě strany s Bohem a toto usmíření se stalo základem jejich jednoty „v jednom těle“ – v církvi bez bariér.
2. Úplnost míru apoštol podtrhává ve verši 18. Do procesu usmíření a pokoje se zapojila celá trojice – Otec, Syn i Duch svatý, a to vertikálně ve vztahu s Bohem i horizontálně mezi lidmi navzájem. Tím to však nekončí: obě strany – Židé i pohané – teď mají jeden společný přístup k Bohu v jednom Duchu, protože už neexistuje žádná zeď, která by je při bohoslužbě či ve vzájemném společenství oddělovala. Slovo „přístup“ užit ve verši 18 (PBK) v řečtině připomíná někoho, kdo je předveden před krále k jeho trůnu. Prostřednictvím Krista mohou pohané i Židé, a vlastně všichni věřící, stanout před Bohem. Tentýž Duch přivede k Božímu trůnu občany jako ty dříve cizí a vzdálené. Pokoj a usmíření v Kristu jsou dokonalé a skutečné.

**I když kontext hovoří o Židech a pohanech, toto usmíření může platit v různých skupinách bez ohledu na to, co je rozděluje. Jaké překážky brání tomu, aby se tento vzor sjednocené společnosti stal skutečností? Jak je možné je odstranit?**

- Přehled dne**
- 1) Usmíření = Židé a pohané bez hradeb předsudků.
  - 2) Mír = soulad a porozumění mezi Židy a pohany.

## ČLENOVÉ BOŽÍ RODINY

### Ef 2,19-22

„Nejste již tedy cizinci a přistěhovalci, máte právo Božího lidu a patříte k Boží rodině.“ (Ef 2,19)

Od tragédie k radosti. Od odcizení k přátelství. Od pohanů a Židů k jedinému novému člověku. Toho všeho bylo dosaženo díky spásnému dílu Ježíše Krista. Nyní představuje apoštol věřícím jejich nové postavení. V Ef 2,19-22 jsou uvedeny jeho tři charakteristické znaky:

1. Právo Božího lidu. Křesťané jsou občané Božího království, „spoloměšťané svatých“ (PBK). Boží království má dvě podoby: to, čeho jsme nyní součástí, je království milosti, v něm se lidé kají ze svých hříchů a přijímají spasení nabízené Kristem. Království slávy bude založeno až tehdy, kdy Kristus přijde podruhé, aby své věrné shromáždil v tom pravém domově. Pokud nebudeme občany prvního království, nemůžeme být ani občany království slávy.

**Jaké jsou povinnosti a práva občanů? Pokud již nejsme přistěhovalci, ale máme své občanství v nebesích, co od nás Bůh zde na zemi očekává?**

2. Členství v Boží rodině. Křesťan patří k Boží rodině. Při slově rodina si představíme velmi blízké vztahy, ve kterých vládne soulad a důstojnost. Rodiče a děti nejsou k sobě cizí či chladní. Vládne mezi nimi láska, která se projevuje hřejivými a důvěrnými vztahy. Vůči sobě navzájem i vůči rodině mají určité povinnosti. Podobně je tomu i v Boží rodině, kterou je církev.

**Když je církev rodina, jak by se její členové měli chovat k sobě navzájem?**

3. Jsme Božím chrámem. Sjednocení všech věřících v Bohu a jednota mezi odcizenými skupinami slouží společnému záměru být „společně budování v duchovní příbytek Boží“ (v. 22). Církev bez rozdělovacích hradeb se stává Božím svatým chrámem. (1 K 3,16)

**Jak si představuješ dokonalou církev? Čemu by se měla podobat? Do jaké míry ztělesňuje tvůj sbor tento důležitý princip?**

- Přehled dne**
- 1) Občanství, rodina, chrám – tři metafory na téma Jednota církve.
  - 2) Jednota církve – společenství jedinečně rozdílných lidí bez hradby předsudků.

## DOPORUČENÉ STUDIUM

Předsudky a nejednota. „Síly, které bránily lidem v přijetí Krista před mnoha sty lety, působí i dnes. Duch, který vedl k vytvoření zdi mezi Židy a pohany, je stále živý. Pýcha a předsudky oddělily různé vrstvy lidí vysokými hradbami. Kristus byl a dodnes je představen v nesprávném světle, jeho poslání je stále přerušováno. Mnoho lidí má dojem, že vlastně nemají přístup k evangelium. Nesmějí si však myslet, že nemají přístup ke Kristu. Ani člověk, ani satan nemůže vybudovat takovou překážku, kterou by víra nedokázala překonat. . .

Kastovnictví se Bohu protiví. On sám nic takového nezná. Pro něho mají všichni lidé stejnou cenu . . . Nehledí na věk, postavení, národnost či náboženství, zve k sobě všechny lidi a všem nabízí život.“ (TV 256; DA 403)

### Diskusní otázky

1. Ef 2,11 začíná slovy: „Pamatujte proto...“ Proč Pavel chce, abychom pamatovali na svůj předchozí stav? Viz Dt 15,15; 16,12; 32,7. Vyzvi ty, kteří jsou ochotni podělit se o svoji zkušenost, aby povyprávěli, čeho je Ježíš ušetřil a jakou změnu způsobil v jejich životě. I když není dobré příliš myslet na minulost, proč je správné pamatovat si, odkud jsme přišli?
2. Mahátmá Gándhí si všiml, že dokud křesťané schvalovali kasty, hinduisté necítili potřebu obrácení. Jakou vinu nesou křesťané za kastovnictví? Co nám to prozrazuje o vlivu rasismu na náboženství? Neovlivnil rasismus i tvůj sbor?
3. Pokoj s Bohem a pokoj mezi sebou navzájem je základem křesťanského života a vztahu. Je v tom však jeden háček: v samotné křesťanské církvi existuje mnoho rozdílů a neshod. Jak vysvětlíš tento rozpor? Co můžeš udělat, aby došlo k nápravě?
4. V nebi už nebudou žádné rozpory, s kterými zápasíme tady na zemi. Neměli bychom už nyní odstraňovat to, co nás rozděluje?

**Tento týden se modlíme za Severobavorské sdružení v Německu.**

# BOŽÍ TAJEMSTVÍ: UNIVERZÁLNÍ JEDNOTA V KRISTU



## Verš k zapamatování

**„Tomu pak, který působením své moci mezi námi může učinit neskonalé víc, než zač prosíme a co si dovedeme představit, jemu samému buď sláva v církvi a v Kristu Ježíši po všeska pokolení na věky věků! Amen.“ Ef 3,20.21**

Tajemství zjevené a oznámené. Pavel, inspirovaný Duchem svatým, psal o jedinečné jednotě, jakou Kristus založil v církvi. O jednotě již psali i pisatelé před ním, obvykle však šlo o jednotu mezi jednotlivci, ne mezi různými třídami, rasami, národnostmi. Takováto myšlenka byla starověkému světu úplně cizí. Pavel však psal o jiné jednotě, jednotě, jakou svět dosud neviděl a nepoznal, jednotě, která přichází prostřednictvím Krista.

To však není všechno: Pavel mluví také o církvi, kterou společně tvoří Židé a pohané, a o tom, co jejím prostřednictvím Bůh vykoná. A co je nejdůležitější: apoštol upozorňuje své čtenáře na Boží lásku a připomíná jim, co všechno pro nás Bůh vykonal skrze Ježíšovu oběť.



## Týden ve zkratce

Proč Pavel považoval za „tajemství“, že i pohané se mohou stát spoluúčastníky Božích zaslíbení v Kristu?

Proč by to pro něj nemělo být ničím překvapivým?

Co má církev zjevit mocnostem v nebesích?

Co Bůh učinil pro nás prostřednictvím Ježíše Krista?

Jakou modlitbu Pavel vyslovuje za Efezské?



## Cíl úkolu

Uvědomit si, že každá doba má své tajemství, podle toho, na který z Božích principů lidé zapomněli.

Objevit současné „Kristovo tajemství, které v dřívějších pokoleních nebylo lidem známo, ale nyní je Duchem zjeveno“ pro dnešní společnost (Ef 3,5).

## OBSAH TAJEMSTVÍ

### Ef 3,1-6

„...že pohané jsou spoludědicové, část společného těla, a mají v Kristu Ježíši podíl na zaslíbeních evangelia.“ (Ef 3,6)

**Jak nám uvedené verše pomáhají pochopit, proč byla pro Pavla tato jednota tak tajemná? Dt 14,2; Mt 10,5; J 4,9; Sk 10,26-28; Ga 2,11-14**

Tajemství v novozákonním chápání není nějaká skrytá záhada, ale dosud neznámá pravda, kterou prostřednictvím Ducha svatého v určeném čase zjevil Bůh. Pavel Efezským říká, že takové zjevení dostal. (Ef 3,3)

Před mnohými lety napsal americký vlastenec Thomas Jefferson slavný výrok: „Považujeme za samozřejmé, že všichni lidé byli stvořeni sobě rovní...“ I když je to skutečně nádherné stanovisko, dějiny ukazují, že tento názor byl vším jiným, jen ne „samozřejmostí“. V celých dějinách se setkáváme s různými skupinami, které si o sobě myslely, že jsou významnější a nadřazené ostatním národům a lidem. Tato představa se v člověku natolik zakořenila, že dokonce už starověcí Izraelci – kteří přece měli díky zjevení od Boha vědět, že před Bohem jsou si všichni rovni – byli nakaženi tímto pocitem nadřazenosti.

Proto i někdo tak bystrý, aktivní a svědomitý, jako byl Pavel, potřeboval Boží zjevení, aby se dokázal zbavit svých přirozených předsudků. Myšlenka, že Židé a pohané budou jedno, byla pro něj tak neskutečná, že ji považoval za „tajemství“. Dnes to sotva dokážeme pochopit, protože v současnosti se takovéto etnické, národní či kulturní chápání nadřazenosti v naší společnosti neuznává. Kdyby někdo vyjadřoval názor, že kvůli své národnosti, rase či kultuře je lepší než ostatní, považovalo by se to za špatné až nebezpečné stanovisko, které bychom snadno odsoudili. Pokud však pochopíme myšlení lidí v Pavlově době, uvědomíme si, jak radikální pro něj musela být myšlenka jednoty mezi Židy a pohany.

**Stalo se ti někdy, že jsi v sobě pociťoval kulturní nebo etnickou nadřazenost? Proč je takovýto postoj v ostrém rozporu s evangeliem Ježíše Krista?**

### Přehled dne

- 1) Tajemství Pavlovo: Bůh je tu pro všechny.
- 2) Tajemství Pavlovo: Židé i pohané jsou bratři v Kristu.
- 3) Realita: Není to samozřejmé.



## ZMÍNKY O TAJEMSTVÍ

### Ef 3,7-8

„Mně, daleko nejmenšímu ze všech bratří, byla dána ta milost, abych pohanům zvěstoval nevystižitelné Kristovo bohatství.“ (Ef 3,8)

**I když Pavel pokládá zvěstování evangelia pohanům za „tajemství“, zmínky o tomto zaslíbení nacházíme už ve Starém zákoně. Jak vyjadřují uvedené verše myšlenku, že Bůh je Bohem pro všechny národy?**

Gn 18,18 \_\_\_\_\_

Iz 56,3-8 \_\_\_\_\_

Jr 16,19 \_\_\_\_\_

Iz 49,6 \_\_\_\_\_

Iz 60,3 \_\_\_\_\_

Za 8,23 \_\_\_\_\_

To, že i pohanům má být zvěstována pravda o Bohu, Pavel považoval za velké tajemství. Je to smutný, ale mocný důkaz toho, jak silný vliv mohou mít etnické, kulturní nebo náboženské předsudky na naši mysl. Dnes to většina křesťanů, kteří jsou z velké části z pohanů, považuje za samozřejmé, proto je pro nás těžké si uvědomit, jak převratná to byla myšlenka pro někoho, kdo žil v takových poměrech jako Pavel.

Nás by to však nemělo vůbec překvapit. Evangelium nás učí milovat nepřátele, žehnat těm, kteří nás proklínají, nastavit i druhou tvář (Mt 5,39.44), neodplácet zlým za zlé (1 Pt 3,9) atd. Víme a cítíme, že mnohé požadavky evangelia jsou převratné a v rozporu s naší přirozeností. Přičí se tomu, co je zakořeněno hluboko v nás, našim kulturním, etnickým nebo politickým předsudkům. Pokud tento rozpor necítíme, pokud nás Ježíšovo poselství dosud nezasáhlo „na citlivém místě“, zřejmě jsme ještě neprožili skutečné osobní setkání s ním.

**Kdy naposledy jsi cítil, že se požadavky evangelia hluboce dotkly tvých před-sudků nebo zálib? Jak jsi reagoval?**

**Přehled dne** 1) Starozákonní zmínky o tajemství, které tajemstvím není.  
2) Každá doba má své tajemství, které tajemstvím není.

## SKRZE CÍRKEV

### Ef 3,9-11

„Bůh chce, aby nebeským vládám a mocnostem bylo nyní skrze církve dáno poznat jeho mnohotvarou moudrost.“ (Ef 3,10)

**Jaké poselství nám Pavel odevzdává ve verši Ef 3,10?**

**Přečti si Ef 3,9-13. Jaké téma Pavel dává do souvislosti s plánem spasení ve verši 9? Proč je toto téma tak důležité?**

V Kristu jsme se stali novými lidmi a patříme do církve, kterou Bůh sám založil. Stvořil nás, obnovil nás a vybudoval církev, které jsme my, jako noví lidé, součástí. Prostřednictvím této církve, kterou tvoří bytosti obnovené podle jeho obrazu, má být jeho moudrost zjevena celému vesmíru. (Ef 3,10)

Toto nové společenství – církve – je pro celý vesmír důkazem jeho milosti, jeho moudrosti a jeho moci, kterou porazil síly satana „podle odvěkého určení, které naplnil v Kristu Ježíši“. Tak jako prostřednictvím svého stvoření zjevuje Bůh svoji moc, skrze „nové stvoření“ zjevuje svoji moudrost a spravedlnost „nebeským vládám a mocnostem“, tedy i padlým a nepadlým andělům.

„Nejen tomuto světu, ale celému vesmíru máme ukázat principy jeho království.“ (6T 13)

Verš Ef 3,10 nám poskytuje další pohled na problém velkého sporu. Vidíme, že ostatní vesmírné inteligence se zajímají o osud našeho světa. Ještě více nás ohromuje, že Bůh má v úmyslu prostřednictvím církve ukázat těmto vesmírným bytostem svoji moudrost.

**Představ si, že bys patřil k těmto nebeským vládám a mocnostem ve vesmíru, které pozorují církev. Jak bys ji asi viděl?**

**Přehled dne** 1) Církve evangelizuje nejen svět, ale i celý vesmír.  
2) Podle toho, jak Bůh pracuje s církví, se ukáže, jaký Bůh ve skutečnosti je.

## PROTO

## Ef 3,12-13

„V něm smíme i my ve víře přistupovat k Bohu svobodně a s důvěrou.“ (Ef 3,12)

V Ef 3,12 máme nádherné zaslíbení. Pavel píše, že prostřednictvím Ježíše můžeme přistupovat i k samému Bohu. To měl na mysli Ježíš, když řekl: „Já jsem dveře.“ (J 10,9) Adam měl zpočátku svobodný přístup k Bohu, ale přišel o něj; skryl se v ráji mezi stromy, protože už nemohl stát před Bohem s upřímným a čistým svědomím. Smyslem vykoupení je přesvědčit člověka, že má přístup k Bohu, že před něj může předstoupit beze strachu, bez omezení, bez potřeby jakýchkoli prostředníků – kněží, svatých či různých obřadů. Díky zásluhám Ježíše Krista je Bůh okamžitě přístupný tomu, kdo mu důvěřuje.

**Verš 13 začíná slovem „proto“. Tento výraz v řečtině znamená také „kvůli tomu“. Pavel v něm říká, že nechce, aby si „kvůli“ něčemu Efezané dělali o něj starosti. Co má zde Pavel na mysli?**

Protože i pohané patří k tělu Kristovu, protože věčný záměr se už prostřednictvím Ježíše naplnil, protože Boží moudrost se oznamuje celému vesmíru a protože máme svobodný přístup k Bohu, Pavel prosí čtenáře svého listu, aby se příliš netrápili jeho utrpením, které musí snášet kvůli tomu, že jim zvěstoval evangelium.

Jinými slovy Pavel říká: Nesoustřeďujte se na mě ani na moje soužení; zaměřujte se na to, co Bůh učinil pro tento svět prostřednictvím Ježíše Krista. Tato dobrá zpráva předčít jakékoliv moje trápení.

**Zápasíš? Máš starosti? Bojíš se, co přinese budoucnost? Vyjádři Bohu děkovnou modlitbu za to, co pro nás v Kristu učinil. Dovol, aby zaslíbení, které jsme četli, předčilo všechno ostatní v tvém životě a přivlastni si je.**

**Přehled dne**

- 1) Nebýt Ježíše, ani bychom nevěděli, že se Bohu dá důvěřovat.
- 2) Nebýt Ježíše, ani bychom netušili, že Bůh touží po tom, abychom před něj předstupovali.
- 3) Nebýt Ježíše, netrpěl bych. To však není důležité, píše Pavel.

## POZNÁNÍ JEHO LÁSKY

## Ef 3,14-21

„... poznat Kristovu lásku, která přesahuje každé poznání, a dát se prostoupit vší plností Boží.“ (Ef 3,19)

**Několikrát si přečti Pavlovu modlitbu v Ef 3,14-21. Vyjádři hlavní myšlenku jeho prosby. Za co se modlí? Proč vysílá takovou modlitbu?**

Pavel se modlí, aby Kristus přebýval v jejich srdcích. Řecké slovo, které je zde použito pro výraz „přebýval“, je „katoikein“, což naznačuje trvalou přítomnost. Kristus není hostem, ale stálou součástí našeho života.

Pavel prosí o pochopení nepochopitelného, protože ví, že jistota věřícího spočívá jen v nepřetržitém rozjímání o Boží lásce. Věřící člověk musí vědět, jak velkou láskou je obklopený. I když Boží lásku nelze vyjádřit nějakými geometrickými mírami, je dost široká, aby obsáhla celou zeměkouli a dostala se ke každému hříšníku. Je dost vysoká, aby dosáhla až po Boží trůn. Je dost hluboká, aby se dostala až na samé dno bahna hříchu, vytáhla z něj hříšníka, který prosí Ježíše o pomoc, a postavila ho do jasu Božího milosrdenství. Je dost dlouhá, takže se roztáhne od času „před stvořením světa“ (Ef 4,1) až po nikdy nekončící věk věčnosti, kde právě tato láska bude předmětem studia svatých. Je to láska, která „přesahuje každé poznání“ a všechny věřící nechává „prostoupit vší plností Boží“ (Ef 3,19).

„Boží plnost“ je výraz vyjadřující bohatství jistoty a je společný pro list Efezským a Koloským. Znamená, že Bůh nezná žádné hranice, že „může učinit neskonale víc, než zač prosíme a co si dovedeme představit“ (v. 20). Bůh, bohatý v milosrdenství, nepochopitelný v lásce, bezmezný v milosti, nesmírný v moci, dal všechny poklady nebe, aby nám udělil „neskonale víc“ a aby se jeho sláva mohla projevit „v církvi ... po všechna pokolení“ (v. 20.21).

**Do jaké míry jsi si jistý Boží láskou? Jak bys odpověděl, kdyby se tě někdo zeptal: „Proč si myslíš, že tvůj Bůh je Bohem milujícím?“ Můžeme vůbec někoho přesvědčit o Boží lásce?**

**Přehled dne**

- 1) Čtyři rozměry Boží lásky.
- 2) Boží láska nemá hranic.

## DOPORUČENÉ STUDIUM

Tajemství. William Barclay poznamenává: „Pavlovi bylo zjeveno velké Boží tajemství. Tím tajemstvím bylo to, že Boží láska, milosrdenství a milost nemají patřit jen Židům, ale celému lidstvu ... Starověký svět měl nepřekročitelné bariéry. Nikomu se ani nesnilo, že by Boží výsady byly určeny všem lidem.“

Přístup k Bohu. „V zásluhách Ježíšova jména máme přístup k Bohu. Bůh nás vyzývá, abychom přišli k němu se svými starostmi a pokušeními, protože je všechny zná. Nevzradí naše trápení žádným lidským uším. Prostřednictvím krve Ježíše Krista můžeme přijít k trůnu milosti a najít odpuštění a pomoc v čas nouze ... Jako pozemští rodiče povzbuzují své dítě, aby kdykoliv přišlo za nimi, tak Pán dodává odvahy nám, abychom se mu svěřili se svými potřebami a těžkostmi, se svojí vděčností a láskou. Každé jeho zaslíbení je spolehlivé. Ježíš je naší jistotou a naším prostředníkem; dává nám k dispozici všechny prostředky, abychom mohli dosáhnout dokonalého charakteru. Naší jedinou nadějí je stálá účinnost Kristovy krve, protože jen díky jeho zásluhám můžeme získat odpuštění a pokoj.“ (Ellen Whiteová v 6BT 1116)

 **Diskusní otázky**

1. „Jsme spaseni nejen proto, abychom unikli peklu; jsme spaseni proto, aby Bůh mohl představit lid, který udiví celý svět,“ řekl jeden velký kazatel. Co myslíte, jak se církvi daří naplňovat tuto myšlenku?
2. Uvažujte ve třídě o verši Ef 3,10. Diskutujte o důsledcích tohoto verše ve spojitosti s velkým sporem. Jak souvisejí první dvě kapitoly knihy Jób s tím, co říkají tyto verše?
3. Podělte se ve třídě o osobní zkušenosti z poznání Boží lásky. Co se můžeme naučit z těchto svědectví?
4. Pokud do vaší třídy patřil někdo z těch, kteří přestali chodit do sboru, co můžete jako třída udělat, abyste mu projevili alespoň trochu lásky, kterou Pavel v této kapitole tak výstižně postihuje?

 *Tento týden se modlíme za teologickou školu Collonges-sous-Saleve ve Francii.*

# JEDNOTA V ROZMANITOSTI

 **Verš k zapamatování**

**„Jedno tělo a jeden Duch, k jedné naději jste byli povoláni; jeden je Pán, jedna víra, jeden křest, jeden Bůh a Otec všech, který je nade všemi, skrze všechny působí a je ve všech.“ (Ef 4,4-6)**

Jsme v polovině listu Efezským. První tři kapitoly se zabíraly teologií křesťanské jednoty, která překonává všechny příčiny pro rozpor mezi lidmi. Poslední tři kapitoly se zaměřují na praktické důsledky této jednoty v životě křesťana. Pavel přechází od teologie k praxi, od výkladu k napomenutí, od toho, co učinil Bůh, k tomu, co bychom měli udělat my jako odezvu na to, co Bůh udělal pro nás. Naše teologie musí ovlivňovat naši morálku a naše morálka musí ovlivňovat naši teologii.

Pavel zaměřuje svoji pozornost na život, jakým by věřící měli žít, aby byli v souladu se správným pochopením tajemství Kristova. Jednota mezi Židy a pohany není výmysl, ale skutečnost, a vyžaduje žít tak, jak je hodné pro povolání. (Ef 4,1)

 **Týden ve zkratce**

Proč nás Pavel nabádá, abychom „tomu povolání dělalí čest svým životem“? Co to znamená?

Jaká rozmanitost je přítomna v jednotě, kterou by se měla vyznačovat Boží církev?

Jaké dary dostávají jednotlivci v církvi?

Jak Pavel popisuje růst v Kristu?

 **Cíl úkolu**

1. Nebát se rozdílů mezi námi, protože ty nutně nevedou k nejednotě.
2. Najít důvody, které nám brání vidět rozdílů mezi námi jako příležitosti k vzájemnému doplnění a spolupráci v službě.
3. Zdůraznit nutnost růstu skrze službu, protože jen dospělý, nikoli dětinský křesťan může uplatnit pravdu v lásce a budovat jednotu.

## ŽÍT TAK, ABYCHOM DĚLALI ČEST

### Ef 4,1-3

„Proto vás já, vězeň kvůli Pánu, prosím, abyste tomu povolání, kterého se vám dostalo, dělali čest svým životem...“ (Ef 4,1-2)

**V prvních třech kapitolách Pavel často hovořil o tom, co učinil Bůh v Kristu pro nás. Nyní nás vyzývá, abychom dělali čest našemu povolání, a dává rady, jak takového života dosáhnout. Kterými pěti základními vlastnostmi se má vyznačovat charakter křesťana? Co každá z těchto vlastností znamená?**

Skromnost neboli pokora. Římané a Řekové považovali pokoru za znak slabosti, ale pro křesťana je to zdroj síly. Pokora je opak pýchy. Pýcha způsobuje nejednotu (např. Lucifer v nebi), zatímco pokora je základem smíření, jak to dokazuje vtělení Ježíše Krista a jeho smrt na kříži.

Tichost neboli mírnost je pro jednotu církve nevyhnutelná. Vlídny a mírný člověk neprosazuje sebe a své názory a nenechá se vyprovokovat. Čteme, že tiší dostanou zemi za dědictví. (Mt 5,5)

Trpělivost neboli shovívavost je vlastnost samého Boha. Bůh „má s námi trpělivost, protože si nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání“ (2 Pt 3,9). Trpělivost znamená schopnost snést utrpení, zavrhnout pomstu, nevzdat se naděje, že narušené vztahy mohou být napraveny.

„Snášet se navzájem v lásce“ (v. 2) je něco víc než navzájem se tolerovat. Znamená to pochopit druhého člověka a být ochotný navzájem si odpustit a přijmout se.

**Skromnost, tichost, trpělivost, vzájemné snášení se a láska. Dařilo se ti v minulém týdnu projevat tyto vlastnosti? Co bys chtěl napravit? Jak se vyhnout tomu, abys neudělal opět tutéž chybu?**

**Přehled dne** 1) Pět základních křesťanských vlastností.  
2) Pavlova výzva k životu, který zrcadlí mé povolání Kristem.

## JEDNOTA – PROČ SOULAD?

### Ef 4,4-6

„Jedno tělo a jeden Duch, k jedné naději jste byli povoláni.“ (Ef 4,4)

**Přečti si Ef 4,4-6. Co je základní myšlenkou těchto veršů?**

Ef 4,4-6 je jednou z nejužasnějších pasáží v Bibli. Její stavba, vznešenost prózy, popis jednoty v Boží plnosti jsou přímo neuvěřitelné. Proč by měli být křesťané jednotní? Odpověď vyplývá z důkazu, který nikdo nemůže napadnout: Protože všechno, co se týká křesťanské víry a života, je jednotné.

Sám Bůh ustanovil jednotu křesťanského těla. Jeden Bůh nás prostřednictvím jediného Krista vykoupil z hříchu, dal nám jednu víru, oživil nás prostřednictvím jednoho Ducha, skrze jeden křest jsme se stali členy jednoho těla a dostali jsme jednu věčnou naději.

Při studiu tohoto sedminásobného vzoru jednoty je dobré všimnout si další významné skutečnosti: o jednotu a harmonii církve se stará celá Trojice. Je to v souladu s duchem tohoto listu, který často zdůrazňuje úlohu Trojice v dějinách vykoupění.

Bůh Otec – „který je nade všemi, skrze všechny působí a je ve všech“. On je všechno ve všem.

Bůh Syn – „který vede naši víru od počátku až do cíle“, „v něm máme naději na Boží slávu“. Je zakladatel církve, svého těla.

Bůh Duch svatý – činitel při zkušenosti znovuzrození, která nás vede ke křtu.

Ve čtvrté kapitole listu Efezským je Boží plán představený tak jasně a jednoduše, že se o něj mohou opřít všechny jeho děti. Je to způsob, který Bůh ustanovil na udržení jednoty ve své církvi, aby její členové mohli světu jasně ukázat zdravou náboženskou zkušenost.“ (Ellen Whiteová v 6BC 1117)

**„Satan rozděluje. Bůh sjednocuje. Láska nás váže k sobě,“ řekl známý evangelista Dwight L. Moody. Nikdo z nás by nechtěl být satanovým nástrojem, všichni bychom se rádi stali nástroji Boží lásky. Proč pět vlastností, o kterých jsme včera hovořili, sehrává tak podstatnou úlohu v dosažení jednoty?**

**Přehled dne** 1) „Jednota, jednota, jednota,“ řekl Pavel  
2) Zdrojem jednoty je Bůh

## JEDNOTA – ROZMANITOST DARŮ

### Ef 4,7-11

„Ten, který sestoupil, je tedy tentýž, který také vystoupil nade všechna nebesa, aby naplnil všechno, co jest.“ (Ef 4,10)

Ef 4,6 mluví o Bohu jako Otci „všech, který je nade všemi, skrze všechny působí a je ve všech“. Důraz, že všichni máme jednoho Otce, vyzdvihuje jednotu církve. Ve verši 7 Pavel říká, že „každému z nás byla dána milost podle míry Kristova obdarování“. Nemáme všichni stejný dar, a také velikost daru se liší. (v. 11) Proto Pavel už nemluví o „všech“ (v. 6), ale obrací se ke „každému z nás“ (v. 7) – přechází od jednoty k rozmanitosti v církvi. Rozmanitost neznamená rozdělení; rozmanitost znamená, že existují rozličné dary, které mají být použity k dosažení jednoty církve. A navíc – ten stejný Duch, který dary rozděluje, nám umožňuje spolupracovat na posílení a stavbě Boží církve.

**Co nám Pavel zvěstuje v Ef 4,7-11? Jak nám tato slova pomáhají porozumět darům, které jsme dostali?**

„Vystoupil vzhůru ... dal dary lidem.“ (v. 8) To znamená, že když Ježíš vystoupil na nebesa, vylil Ducha na zem. Jak však máme rozumět verši 9? Kontrast mezi „vystoupil“ a „sestoupil“ není prostorový, ale teologický. Jeho vystoupení a vyvýšení do Boží přítomnosti je v protikladu k jeho sestoupení – k největšímu ponížení – na kříž. (Fp 2,5-11) Vítězství v ponížení (při svém sestoupení) a vyvýšení oslavil Kristus tak, že dal dary církvi, kterou vytrhl knížeti tmy. Tím, že zvítězil nad satanem a „vystoupil nade všechna nebesa“, Kristus naplnil všechno. Je Pánem vesmíru, a přece je úzce spojený s církví na zemi a obdarovává ji svými dary.

**Vyjmenuj dary uvedené v Ef 4,11. Porovnej je s dary z Ř 12,6-8 a 1 K 12,28-31. Co Pavel říká o povaze a používání těchto darů? Polož si otázky: Jaký mám dar? Jak jsem s ním v poslední době nakládal? Jak můžeme svůj dar zkvalitnit, aby mohl být v Božím díle lépe využitelný?**

**Přehled dne**

- 1) Rozdíly mezi křesťany nevedou k rozdělení
- 2) Rozdíly mezi křesťany vedou k vzájemnému doplňování
- 3) Paradox – rozmanitost darů používaných v službě vede k jednotě

## JEDNOTA – PŘÍPRAVA NA SLUŽBU

### Ef 4,12.13

„...aby své vyvolené dokonale připravil k dílu služby – k budování Kristova těla.“ (Ef 4,12)

**Hovoříme o darech, které dal Bůh své církvi. V Ef 4,12 Pavel udává dva důvody, proč nám byly tyto dary poskytnuty. Které to jsou? Jak spolu navzájem souvisí?**

Prvním důvodem je, „aby své vyvolené připravil k dílu služby“. Řecké slovo pro výraz „připravovat“ pochází ze slova znamenajícího „zlepšit, vylepšit“ (jako například opravit potranou síť – Mt 4,21 nebo napravit zlomenou kost). Příprava vyvolených se tedy týká výcviku, „trénování“, aby byli použitelní v službě, do které jsou povoláni.

Z toho vyplývá otázka: Kdo je služebníkem církve? Podle Nového zákona to jsou všichni křesťané, které sám Pán poslal jít a získávat učedníky ze všech národů, křtít je a učit je. Tato práce nebyla svěřena několika upřednostňovaným lidem (duchovenstvu), ale všem, kteří vyznávají Ježíšovo jméno. Křesťanská služba je služba lidí lidem, člověka člověku. Nikdo z členů církve nemůže tvrdit, že je osvobozený od služby, a nikdo z kazatelů si nemůže činit nárok na zvláštní privilegium pro tuto službu.

Druhým důvodem pro udělení darů je „budování Kristova těla“ (v. 12). Ať již máme jakékoliv dary – učit, kázat, evangelizovat, uzdravovat, radit, navštěvovat, utěšovat, pomáhat – nemáme je hromadit a používat sami pro sebe. Jsou určeny pro společné dobro a růst církve; lakomcům budou jejich dary vzaty. Církve může růst jen tehdy, když se její členové budou navzájem milovat, zajímat se o sebe a společně vytvářet společenství, kde bude vládnout Ježíšova láska a milost. Služba všech členů urychlí příchod dne, v němž nad celou naší planetou zazní Kristovo poselství spásy. Tato církev dospěje k „jednotě víry“ a „plnosti Kristově“. Člověk, v jehož srdci přebývá Kristus, nemůže mlčky přejít toho, kdo se s Kristem ještě nesetkal. To ho vybízí k službě.

**Představ si, jak by asi vypadal tvůj sbor, kdyby se v něm každý zapojil do služby svým darem. Jak můžeš pomoci svému sboru dosáhnout tohoto ideálu?**

**Přehled dne**

- 1) Být křesťanem znamená konat, jinak přestávám být křesťanem
- 2) Když křesťan koná, roste společenství záchráněných

## JEDNOTA – RŮST V KRISTU

### Ef 4,14-16

„Pak už nebudeme nedospělí, nebudeme zmítáni a unášeni závanem kdekakého učení – lidskou falš, chytráctvím a lstivým sváděním k bludu.“ Ef 4,14

Ef 4,12.13 končí poznámkou, že duchovní dary dostali vyvolení nejen proto, aby sloužili církvi, ale také proto, aby „dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti“. Nestačí přijít k Ježíši, okusit jednotu, která překonává všechny rozdílnosti, a být připravený sloužit. Křesťané musí růst v Kristu.

### Ef 4,14 říká, že už nemáme být „nedospělí“. Jak tomu máme rozumět v souvislosti s Ježíšovými slovy v Mt 18,3?

Bůh chce, abychom byli jako děti, ale nemáme být dětinští. Očekává, že zanecháme dětské způsoby (1 K 13,11) a staneme se zralými dospělými lidmi, kteří dokážou rozlišovat mezi tím, co je duchovní a co světské, a přijímají tuhou pokrm namísto mléka. (1 K 3,2)

### Na co dalšího nás upozorňuje verš 14? Jak se nám daří v této oblasti?

K tomu, abychom nebyli kdečím zmítáni, potřebujeme být pevní: mít stálost v tom, čemu věříme, v našem rozlišování pravdy od nepravdy, v tom, že se nenecháme oklamat těmi, co tvrdí, že mají pravdu. To vyžaduje mít silné základy v Božím slově, abychom se ve chvíli, kdy čelíme „lidské falši“, „chytráctví“ a „lstivému svádění“ pevně drželi Božího zákona. (Iz 8,20)

Pavel také připomíná, že máme být „pravdiví v lásce“ (v. 15); máme konat, uplatňovat pravdu v lásce. Církev musí rozlišovat mezi evangeliem a bludem, ale pravda se musí odít láskou. „Pravda se stane tvrdou, pokud ji nezjemní láska; láska se stane slabou, pokud ji neposilní pravda.“ (John R. W. Stott)

Největším důkazem růstu je bezvýhradná oddanost a poslušnost Kristu. Jsme tělo, a každá jeho část a funkce musí být včleněna a spojena s Kristem.

### Zůstává pravda pravdou, i když je vyslovena tvrdě?

#### Přehled dne

- 1) Dary slouží k růstu církve i k osobnímu růstu křesťana
- 2) Díky darům a službě můžeme dospět
- 3) Když nesloužím, zůstávám dětinský
- 4) Uplatňovat pravdu v lásce umí jen křesťan zralý, ne dětinský

## DOPORUČENÉ STUDIUM

Duchovní dary. „Protože Duch svatý není přítomen, kázání evangelia je neúčinné. Zvěstovatelé evangelia mohou být vzdělaní, nadaní, výřeční, mohou mít všechny vrozené nebo získané schopnosti, ale bez přítomnosti Ducha svatého nezapůsobí ani na jedině srdce a nezískají pro Krista ani jediného hříšníka. Jsou-li učedníci Kristovi spojeni s Kristem, mají-li dary Ducha, pak i ti nejprostší a nejméně vzdělaní učedníci získají moc, která zapůsobí na lidská srdce. Bůh z nich činí své nástroje a jejich prostřednictvím budou ve světě působit ty nejušlechtlejší vlivy.“ (KP 192; COL 328)

Křesťanský růst. „Klíčení semene představuje začátek duchovního života a růst rostliny je nádherným znázorněním křesťanského růstu. Podobně jako v přírodě je tomu i s působením Boží milosti. Život nemůže být bez růstu. Rostlina buď roste, nebo zahyne. Roste tiše, nepozorovatelně, ale neustále. Stejně se rozvíjí také povaha křesťana. Náš život může být dokonalý na každém stupni vývoje. Jestliže se v našem životě uskutečňuje Boží záměr, stále se rozvíjíme. Posvěcení je celoživotní dílo. S rozvojem možností se rozšíří naše zkušenosti a porostou naše znalosti. Budeme silní, abychom mohli nést odpovědnost. Dozrajeme, abychom mohli využít výsady, které nám Bůh poskytuje.“ (KP 33; COL 65.66)



### Diskusní otázky

1. Co to znamená, když Ellen Whiteová říká, že „náš život může být dokonalý na každém stupni svého vývoje“?
2. Přečti si Ef 4,14. Jaký význam má pro Pavla čistota učení? Diskutujte ve třídě o tom, jaký význam bychom měli připisovat věrouce. Co je pro koho z nás větším nebezpečím: že ji budeme přeceňovat, anebo podceňovat?
3. Co bys odpověděl, kdyby se tě někdo zeptal: „Jak zjistím, jaký duchovní dar mám?“ Jak vlastně můžeme zjistit, jaké dary máme?



*Tento týden se modlíme za Teologický seminář na Sázavě.*

# ŽÍT NOVÝM ŽIVOTEM



## Verš k zapamatování

**„Budte k sobě navzájem laskaví, milosrdní, odpouštějte si navzájem, jako i Bůh v Kristu odpustil vám.“ (Ef 4,32)**

Pavel chce představit praktické důsledky křesťanské jednoty a začíná výzvou ke křesťanům – Židům a pohanům – aby tomu povolání, kterého se jim dostalo, „dělali čest svým životem“. (Ef 4,1) Takovýto život na nás klade několik požadavků. Prvním je zachovat si jednotu Kristova těla uprostřed rozmanitosti. (v. 1-12) Druhým, a o tom budeme hovořit v tomto úkolu, je žít novým životem, což je rozhodující pro udržení jednoty, o které Pavel mluví.

Nový způsob života není úprava ani vylepšení toho starého. Je to radikální změna, která zavrhuje staré hodnoty a osvojuje si úplně nový životní styl – v myšlení, povaze, hodnotách, vztazích a pohnutkách. Je to přechod ze smrti k životu. Je to změna vlastníků – od satana ke Kristu.



## Týden ve zkratce

Jaký obraz lidstva Pavel vykresluje?

Jak se změní život křesťana po přijetí Krista?

Jak se projeví mezi křesťany nový život?

Jak tento nový život souvisí s jednotou církve jako celku?

Jakou úlohu sehrává Duch svatý v našem novém životě?

Jak máme „následovat“ Boha? (Ef 5,1)



## Cíl úkolu

1. Najít odpověď na otázku: Jak se rozejít se svou minulostí?
2. Otevřeně vyjádřit, s čím z minulosti jsem se definitivně rozešel, a co naopak přetrvává.
3. Následovat tento týden Boží příklad v jedné z těchto třech vlastností: v dobrotě, v milosrdenství, v odpouštění. Mluvit v sobotní třídě o tom, jak mi při tom Bůh pomáhal.

# ODLOŽTE TO STARÉ

## Ef 4,17-22

„To vám říkám a dotvrzuji jménem Páně: nežijte tak, jako žijí pohané podle svých marných představ.“ (Ef 4,17)

Život hodný Božího povolání (Ef 4,1) není jen život jednoty a růstu, jak jsme o tom hovořili minulý týden, je to také zcela nový způsob života. Nový život znamená mnohé odmítnout a jiné přijmout. Prvním krokem je „odložit staré lidství“ (v. 22). Křesťanský život se začíná úplným rozchodem s minulostí. Pavel vyzývá Efezské, aby už nežili tak, „jak žijí pohané“ (v. 17). Římanům Pavel píše mnohem vážnější slova, když je žádá, aby ukřižovali starého člověka, aby „tělo ovládané hříchem bylo zbaveno moci a my už hříchu neotročili“ (Ř 6,6).

**Vyjmenuj některé vlastnosti starého člověka uvedené v Ef 4,17-24. Porovnej je s Ř 3,10-18. Jaký celkový obraz lidstva v nich Pavel vykresluje? Od doby, kdy Pavel zapsal tato slova, uplynulo více než devatenáct století. Změnilo se něco?**

Při popisu Pavel používá slova jako zatemnělá mysl, nevědomost, otupělost – tyto postoje přivádějí lidi k morálnímu úpadku. Jejich mysl není pro hřích schopna pochopit duchovní pravdy. V důsledku toho promarnili svůj život hledáním Boha v sobě samých, v bezcenných modlách anebo v prázdné filozofii. Oddávali se marným naukám a žili v duchovní tmě. Mravní cítění měli tak otupené, že nedokázali rozeznat dobro od zla. Jejich oblíbenou zábavou byly tělesné rozkoše, především nemorální a zvrácené chování. Žili v „bezuzdnosti“, „chtivosti“ a „klamných vášních“.

Takový byl jejich život – život starého člověka – předtím, než přijali Krista. Pavel proto vyzývá věřící: Nevracejte se už k tomu starému!

**Co hovoří Pavel ve verši 19? Co znamená být bezcenným, otupěným? Jak se člověk stává bezcenným? Máš s touto negativní vlastností nějakou zkušenost? Proč ohrožuje dokonce i toho, kdo se prohlašuje za křesťana? Co je jedinou ochranou před tímto nebezpečím?**

- Přehled dne**
- 1) Křesťan – člověk, který se rozešel se svou minulostí
  - 2) Křesťan – člověk, který rozlišuje mezi morálním a nemorálním

## „OBLECTE NOVÉ LIDSTVÍ“

### Ef 4,23-24

„Obnovte se duchovním smýšlením.“ (Ef 4,23)

**Jakou radu dává Pavel věřícím poté, co je vyzval odložit „dřívější způsob života“? Ef 4,22-24**

Přijetím Krista věřící „odložili“ starý, pohanský způsob života. Odložit to staré však nestačí. Křesťanství není náboženství negací a popření. Předpokládá, že věřící člověk si položí vyšší základ morálního a duchovního života. Proto Pavel naléhá: „Obnovte se duchovním smýšlením“ a „oblectě si nové lidství...“

Pro život starého člověka bylo typické plané myšlení, avšak život nového člověka se vyznačuje obnoveným myšlením. „A nepřizpůsobujte se tomuto věku, nýbrž proměňujte se obnovou své mysli...“ (Ř 12,2)

**Jakým způsobem může dojít u věřících k obnově myšlení? Ř 12,2; 1 K 2,9-16; Fp 4,8.9**

Poté, co Pavel popsal marný, zatemnělý a hříšný život pohanů, vyhláší, že když přišli ke Kristu, byli vyučeni k tomu, aby se takového života vzdali. Slovy „neučili“, „slyšeli“ a „byli vyučeni“ Pavel připomíná věřícím, že již dříve věděli, jak spasení a znovuzrození ovlivní jejich životní styl. Tuto pravdu nedostali z nějakého lidského zdroje, ale od samého Ježíše. (Ef 4,21) Jméno Ježíš Pavel nepoužívá náhodně. Chce, aby si věřící uvědomili, že historický Ježíš – který se stal člověkem, byl ukřižován, vstal z hrobu a vstoupil na nebesa – je sám pravdou a zjevuje pravdu.

„Ti, kteří přijmou Spasitele, stávají se syny Božími ... Změní se jejich myšlení ... Předmětem jejich nejhlubší lásky už není jejich vlastní já, ale Bůh a Kristus.“ (EGW v 6BC 1117)

**Mohou být naše myšlenky, srdce, pohnutky a činy skutečně čisté? Můžeme vůbec dosáhnout tohoto vytouženého cíle? Co patrně brzdí tento proces očištění?**

**Přehled dne** 1) Křesťan – člověk, který jde proti většinové morálce společnosti jako ryba proti proudu  
2) Křesťan – člověk, který víc miluje Krista než své vlastní JÁ

## ŽÍT NOVÝM ŽIVOTEM

### Ef 4,25-29

„A nedopřejte místa ďáblu.“ (Ef 4,27)

Apoštol Pavel není jen nějakým nezáživným teoretikem. Pokud jde o nový život, dává čtyři stručné a praktické příkazy.

1. Odlož lež a mluv pravdu. Faleš a přetvářka zraňují vztahy a ničí důvěru. Naopak víra a důvěra posilňují vztahy a chrání jednotu.

**Jak ničí lež tvoje vztahy s jinými lidmi?**

2. Hněvej se, ale nehřeš. (v. 26) Jako lidé se nevyhneme situacím, které nás nahněvají; možná se nahněváme právem. Když se tak však stane, musíme si dávat pozor na tři věci: (1) nehřešit, to znamená nedovolit, aby to vedlo až k nenávisti nebo porušení zákona; (2) snažit se napravit tuto situaci dříve, než zapadne slunce; (3) nedat satanovi příležitost využít hněv k tomu, aby zničil jednotu a vztahy.

**Jak satan použil hněv, aby tě znemožnil a zničil tvé vztahy?**

3. Nekrást, ale pracovat. (v. 28) Zlodějství má mnoho forem – od přímé krádeže až po zadržování toho, co právem patří někomu jinému, nebo pošpinění jména nebo pověsti jiného člověka. Křesťan žije na vysoké morální úrovni. Čestnost v práci, nesobecký život, šlechetnost a zájem o jiné jsou důkazem nového života v Kristu.

**Jak se tento problém, pokud jej budeme chápat v tomto širším významu, dotýká tebe nebo někoho, koho znáš?**

4. Střež svůj jazyk, ať tvoje řeč povzbuzuje. (v. 29) Slova jsou mocné nástroje. Když je používáme správně, mohou být velkým požehnáním. Pavel nás však varuje před vyslovením zlých a nepěk-ných slov. Řecké slovo pro zlý znamená také sprostý, odporný. Oplzlost, vulgárnost, nadávky a pomluvy nemají v naší řeči co dělat. Řeč křesťana by měla povzbuzovat a budovat.

**Kdy naposled ti někdo ublížil bezcitnými slovy?**

**Co vyplývá z tvých odpovědí na uvedené otázky? Je pro jednotu, o které Pavel hovoří, důležité žít jako „nový člověk“?**

**Přehled dne** 1) Křesťan – člověk, který si dává pozor na lež, hněv, krádež a jazyk  
2) Jednota a vztahy v církvi závisí od toho, na co si křesťané pozor dávají a na co ne



## „NEZARMUCUJTE SVATÉHO DUCHA“

### Ef 4,30

„A nezarmucujte svatého Ducha Božího, jehož pečeť nesete pro den vykoupení.“ (Ef 4,30)  
Sbor v Efezu byl založen tehdy, když apoštol vložil ruce na věřící a sestoupil na ně Duch svatý. (Sk 19,1-7) Proto není divu, že v listu Efezským Pavel tak často vzpomíná Ducha svatého – přinejmenším dvanáctkrát.

**Na základě uvedených veršů napiš, co píše Pavel o Duchu svatém.**

Ef 2,18 \_\_\_\_\_

Ef 3,16 \_\_\_\_\_

Ef 5,9 \_\_\_\_\_

Ef 6,17 \_\_\_\_\_

Na jiných místech Pavel vyhláší, že Duch dává život (2 K 3,6), synovství (Ř 8,16), poznání (1 K 2,10-16), ovoce (Ga 5,22), naději do budoucnosti (Ga 5,5), duchovní dary (1 K 12,4-11), posvěcení (Ř 15,16), vnitřní sílu (Ř 8,11)...

Pavel připisuje velký význam úloze Ducha svatého v životě věřícího člověka i sboru. Proto prosí: Nezarmucujte Ducha svatého. Z těchto slov je hned zřejmé, že Duch není jen nějaká božská síla, ale činná osoba Trojice citlivá na vztahy. Zarmoutit Ducha svatého znamená zarmoutit Otce a Syna. Když čteme Bibli, zjistíme, jak velmi se Bůh zajímá o to, co děláme, a jak mu naše hříchy a neposlušnost působí bolest. Všichni, kteří se prostřednictvím Ducha svatého stali členy Boží rodiny, mají morální a duchovní povinnosti. Když je neplníme, zarmucujeme ho. Možná je pro nás těžké pochopit, že Bohu může naše jednání působit bolest: ale právě to nám Bible říká. Také Ježíšův život svědčí o Boží důkladné starostlivosti o jeho stvoření. Když nás miluje a stará se o nás, nemělo by nás překvapit, že ho zarmucuje zlo, kterého se dopouštíme.

**Čím v našem životě můžeme zarmoutit Ducha svatého?**

**Přehled dne** 1) Duch svatý je důležitější víc, než si myslíš  
2) Duch svatý je citlivější víc, než umíš sám procítit

## NÁSLEDUJTE BOŽÍHO PŘÍKLADU

### Ef 4,31-5,1

„Budte k sobě navzájem laskaví, milosrdní, odpouštějte si navzájem, jako i Bůh v Kristu odpustil vám.“ (Ef 4,32)

Těm, kteří jsou spaseni a žijí jako jedno společné tělo ze Židů a pohanů, Pavel přikazuje, aby žili novým životem. Nový život vyžaduje něco odložit, něco si obléct, vytrvat a nezarmucovat Ducha. V části na dnešní den to Pavel vyjadřuje novým způsobem: „... následujte Božího příkladu...“ (Ef 5,1)

**Jak můžeme my, jako padlé lidské bytosti, následovat Boha? Co tím Pavel myslí?**

Před těmito slovy Pavel přidává osobní a důvěrnou poznámku: „Jako milované děti“. (Ef 5,1) Když je mezi rodičem a dítětem blízký a důvěrný vztah, když spolu tráví čas a spolu plní každodenní povinnosti, dítě má většinou sklon být jako rodič. Čím více času strávíme s Bohem na modlitbě, při rozjímaní a studiu, tím více se mu budeme podobat.

„Jednejte podle Božího příkladu a jako milované děti napodobujte svého Otce. Mějte k lidem takovou lásku, jakou má Kristus k vám: sám sebe obětoval Bohu za vaše hříchy. Z takové lásky se Bůh těší.“ (Průvodce životem, Pavlův list do Efezu, 5,1.2)

**V Ef 4,32 Pavel uvádí tři vlastnosti, kterými by se měl vyznačovat náš život. Které to jsou? Jak každá z nich zrcadlí Boha? Co bys mohl udělat, abys v životě lépe projevoval tyto vlastnosti?**

Byl Štědrý den. Děvčátko v roztrhaných šatech stálo před obchodem a přes sklo se toužebně dívalo na krásnou panenku ve výloze. Nemohlo si ji koupit. Právě v ten okamžik jeden muž panenku vzal. Děvčátko zesmutnělo. Za chvíli se však její tvář rozzářila, protože tento muž vyšel z obchodu a panenku jí daroval. Děvčátko se na něj podívalo a zeptalo se: Ty jsi Bůh?

**Možná ti ještě nikdo nic podobného neřekl. Jakým způsobem jsi v poslední době projevil někomu laskavost? Jak se ztotožňuješ s myšlenkou, že tím zrcadlíš Boží charakter?**

**Přehled dne** 1) Křesťan – člověk, který napodobuje Boha v tom, v čem může: v dobrotě, v milosrdenství a v odpouštění  
2) Rozmazlený a dětinský křesťan – následuj Božího příkladu a dospěješ!

## DOPORUČENÉ STUDIUM

Kristovo přeměňující dílo. „Kristus sám, ve svém nekonečném milosrdenství, působí v lidských srdcích takovou úžasnou duchovní přeměnu, že andělé to pozorují s údivem a radostí. Tutéž nesobeckou lásku, která je příznačná pro Mistra, vidí v charakteru a životě jeho skutečných následovníků. Kristus očekává, že už tady na zemi se lidé stanou účastníky jeho božské přirozenosti, a to nejen tím, že budou zrcadlit jeho slávu pro Boží chválu, ale že budou osvěcovat temnotu světa jasem nebe.“ (5T 731)

Neobnovení členové. „Příchod členů, jejichž srdce není obnovené a život zůstal nezměněný, je příčinou toho, že je církev slabá. Tato skutečnost je často ignorována. Někteří kazatelé a sbory tak velmi touží po přírůstku členů, že nedokážou lidem čestně napomenout za jejich nekřesťanské zvyky a praktiky.“ (5T 172)



### Diskusní otázky

1. Jsou lidé, kteří věří, že křesťanské chápání lidské hříšnosti je nesprávné, dokonce škodlivé. Co bys pověděl člověku, který zastává takový názor?
2. Diskutujte o druhém citátu Ellen Whiteové. Jak mít v této oblasti vyvážený postoj? Jak vytvořit sborové společenství, ve kterém jsou hříšníci vítáni a přiváděni ke kříži a které se současně snaží udržet si vysoký mravní standard, jaký vyžaduje křesťanský život?
3. Vzpomeňte si na někoho, kdo opravdově následoval Boha. Kdo to byl? Co dělal? Jak tento člověk ovlivnil váš život?
4. Každý ve třídě ať uvede jednu velkou změnu, kterou Kristus způsobil v jeho životě.



*Tento týden se modlíme za Berlínsko-Brandenburské sdružení v Německu.*

## KŘESŤANSKÝ ŽIVOT



### Verš k zapamatování

**„I vy jste kdysi byli tmou, ale nyní vás Pán učinil světlem.“ (Ef 5,8)**

Pavel pokračuje ve svém nabádání k životu „hodnému povolání“ tím, že nám říká, abychom brali křesťanský život skutečně vážně. (Ef 5,1-21) Člověk nemusí přečíst z Pavlových listů mnoho, aby si uvědomil, jak vážně bere Pavel křesťanský život. Pavel nezná levnou milost. I když jsme spaseni díky tomu, co pro nás učinil Kristus, v našem životě se toto vykoupění musí nějak odrazit. Máme nový život, proto žijeme novým způsobem života, jak to Bůh přikazuje.

Z veršů, které budeme v tomto úkolu studovat, vyplývá pro tento nový život pět důvodů: láska, soud, světlo, moudrost a plnost Ducha svatého. I když každému z nich Pavel věnuje jen několik slov, jasně vysvětluje, co očekává od těch, kteří kdysi chodili ve tmě, ale nyní jsou ve světle.



### Týden ve zkratce

Co znamená chodit a žít v lásce?

Jaká varovná slova vyslovuje Pavel o soudu nad nekajícími hříšníky?

Co znamená chodit ve světle jako protiklad ke tmě?

Jaký je rozdíl mezi moudrým a nerozumným chováním?



### Cíl úkolu

1. Zapamatovat si pět Pavlových principů křesťanského života.
2. Najít rozdíly mezi biblickým a současným chápáním významů „žít v lásce“, „žít v bázni“, „žít jako děti světla“, „žít rozumně“, „být plni Ducha.“

## ŽIVOT V LÁSCE

### Ef 5,1.2

„Jako milované děti následujte Božího příkladu a žijte v lásce, tak jako Kristus miloval nás a sám sebe dal za nás jako dar a oběť, jejíž vůně je Bohu milá.“ (Ef 5,1.2)

Pavel vyzývá věřící, aby následovali Boha. Bůh v Kristu je naším vzorem ve všem – v morálce, v utrpení, v poslušnosti, v práci, v modlitbě a nadevšechno v lásce. Proto nám připomíná, abychom žili v lásce.

Z tohoto verše vyplývají přinejmenším tři principy:

Za prvé, Kristova láska je nesobecká. Je to láska agapé, která je založena na zásadě, ne na pocitech; je to nezištná láska, která je zaměřena na naplnění potřeb jiných, dokonce i když si to nezasluhují. Boží láska je taková, že „Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní“ (Ř 5,8). Chodit a žít v lásce znamená milovat ty, kteří nedokážou lásku opětovat.

**Vzpomeň si na nějakého problematického člověka ve svém okolí. Jakým hmatatelným způsobem bys mu mohl prokazovat lásku? Není načase se teď hned rozhodnout a předsevzetí uskutečnit?**

Za druhé, Kristova láska je obětavá. Kristus je nejvyšším vzorem oběti. Nesl kříž hanby a vzdal se svého života, a to všechno proto, aby člověk mohl být vykoupený. (2 K 5,21) Žít v lásce znamená zřít se sebe ve prospěch druhých. „Být učedníkem znamená být věrný trpícímu Kristu, a proto nás vůbec nepřekvapuje, že i křesťané jsou povoláni snášet utrpení.“ (Dietrich Bonhoeffer)

**Kdy naposled jsi trpěl kvůli někomu jinému? Jak ses přitom cítil? Potřebuješ něco změnit?**

Za třetí, Kristova láska je smířlivá. Kristus napravil všechny narušené vztahy a způsobil dokonalou jednotu. Žít v Kristově lásce znamená být služebníkem jeho smíření.

**Přehled dne**

- 1) Křesťan – člověk, který žije v lásce
- 2) Láska není pocit, ale zásada
- 3) Kristova láska – nesobecká, obětavá, smiřující

## ŽIVOT S VĚDOMÍM SOUDU

### Ef 5,3-7

„Nenechte se od nikoho svést prázdnými slovy, aby vás nestihl Boží hněv jako ty, kdo ho neposlouchají. Proto s nimi nemějte nic společného.“ (Ef 5,6,7)

**Přečti si Ef 5,3-7 a odpověz na následující otázky:**

**1. Před kterými konkrétními hříchy Pavel varuje?**

**2. Jsou všechny tyto hříchy přestoupením Desatera?**

**3. Pavel dává tyto hříchy do protikladu s výzvou „žít v lásce“. Proč jsou v rozporu se životem v lásce? 1 J 5,2.3; 2 J 1,6**

Jednou z velkých tragédií je, když někdo žije tak, jako by Bůh neexistoval, nebo si myslí, že nezáleží na tom, jestli existuje nebo ne. Takový postoj vede k životu, který se omezuje na přítomnost a nemyslí na budoucnost. Biblický pohled na život však ukazuje, že dějiny směřují k závěrečnému vyvrcholení, kdy se celé lidstvo bude zodpovídat před Božím soudem. Definitivní účtování před Bohem je nevyhnutelné. Proto Pavel upozorňuje: Jako je jisté, že se Boží láska zjeví na spasení člověka, tak je jisté, že přijde „Boží hněv“ na „ty, kdo ho neposlouchají“. Boží hněv je Boží soud nad satanem a jeho dětmi.

Právě pro tuto jistotu soudu Pavel vyzývá věřící: „Nemějte s nimi nic společného.“ (v. 7) S kým? Verš 6 hovoří o těch, kteří vedou prázdné řeči. Byli to falešní učitelé, kteří se stále přidržovali své pohanské filozofie, popírali existenci hříchu a konečného soudu. Není divu, že Pavel varuje věřící, aby se vyhýbali takovým lidem a jejich filozofii, protože odporují pravdě, jak je nám představena v Ježíši. Pavel se děsí těchto falešných nauk a ty, kteří jsou za ně zodpovědní, nazývá neposlušné, na které přijde Boží hněv. (v. 6) Křesťany apoštol prosí, aby se mezi nimi neobjevil dokonce ani náznak, myšlenka nebo žert o některém z takových hříchů.

**4. Všimni si Pavlova varování v Ef 5,6. Jak z kontextu rozumíš tomu, co apoštol míní „prázdnými slovy“? (srovnej 1 J 3,7)**

**Přehled dne**

- 1) Tam, kde není důvěra, je strach. A ten, kdo se bojí, neobstojí.
- 2) Pozor na falešné učitele – jsou v každé době a působí velmi přitažlivě

## ŽIVOT VE SVĚTLE

### Ef 5,8-14

„I vy jste kdysi byli tmou, ale nyní vás Pán učinil světlem.“ (Ef 5,8)

Křesťanský život jsme definovali jako život v lásce, se zřetelem na blížící se soud. Teď se Pavel zaměřuje na třetí aspekt – žít jako děti světla. Uvádí další kontrast, jak je to často patrné v jeho způsobu vyjádření: „I vy jste kdysi byli tmou, ale nyní vás Pán učinil světlem.“ (Ef 5,8)

Tma představuje starý život, světlo nový. Apoštol uznává, že věřící přešli ze tmy do světla. (v. 8) Od svého obrácení se stali světlem v Pánu, zrcadlem charakteru toho, který řekl: „Já jsem světlo světa.“ (J 8,12)

**Často máme sklon ztotožňovat světlo s rozumovým poznáním a tmu s neznalostí. I když něco pravdy na tom bude, přečti si Ef 5,8-14 a odpověz na otázky: S čím Pavel ztotožňuje život ve světle? Týká se to jen rozumového poznání, anebo i mravního života a chování? Co důležitého nás to učí?**

Pokud jde o život bez mravních zábran, Pavel je tak neoblomný, že nás nejen napomíná, ať se straníme těch, kteří činí zlo, ale také nás vyzývá k tomu, abychom je napomenuli.

**Přečti si Ef 5,13. Jak nám tento verš pomáhá pochopit, jak bychom mohli napomenout zlo bez toho, abychom otevřeli ústa? Viz také J 3,20.**

**Poznal jsi někoho, jehož životní styl, chování a povaha byly jako světlo, které napomínalo tvoji tmu? Jak jsi reagoval? Přijal jsi napomenutí, nebo ses mu vzepřel?**

**Přehled dne**

- 1) Světlo a tma, být v Kristu a nebyť v Kristu
- 2) Neplatí: Čím více informací mám, tím více jsem ve světle
- 3) Platí: Když žiji „kristovsky“, jsem ve světle

## ŽIVOT V MOUDROSTI

### Ef 5,15-17

„Proto nebuďte nerozumní, ale hleďte pochopit, co je vůle Páně.“ (Ef 5,17)

Dosud jsme z páté kapitoly listu Efezským poznali, že náš křesťanský život se musí lišit od tohoto světa. Měli bychom žít podle zásad lásky. Musíme pamatovat, že každý z nás se jednou postaví před Boží soud. Měli bychom dávat pozor, abychom chodili ve světle. Nyní k charakteristice nového života Pavel přidává další rozměr – moudrost.

**Bible se o moudrosti zmiňuje nejednou. O jaké moudrosti se hovoří v 2 K 1,12? Uměl bys uvést příklady této moudrosti?**

Pavel však hovoří o jiném poznání, o jiné moudrosti, než v listu Korintským. Jak jsme již řekli, nejde tu jen o rozumové znalosti, o získávání informací, jakkoli užitečné, prospěšné a dobré pro nás mohou být. Celkový kontext dává poznání do souvislosti s tím, co děláme. Moudrý si počíná rozumně, nemoudrý jedná nerozumně – a to bez ohledu na to, kolik intelektuálních poznatků každý z nich má.

**Co znamená být „nerozumný“ podle Ef 5,17? Jak nám uvedené verše pomáhají dát správnou odpověď? Ž 111,10; Př 1,7; Iz 33,6**

Svět existuje jen díky Bohu; všechno, co je, je z vůle Boží. Není proto divu, že moudrost spočívá v poznávání Boží vůle, alespoň do té míry, do jaké jsme schopni ji postihnout. Je toho mnoho, co o Bohu a jeho vůli nevíme; víme však to podstatné: že jeho vůlí pro nás je žít čistým, svatým životem, který odráží jeho lásku a jeho charakter. V tom je pravá moudrost. Nezáleží na vzdělání, osobní prestiži či důvtipu. I ti nejbystřejší lidé mohou žít v největší nevědomosti a tmě.

**Ef 5,15 je rada, abychom si dávali pozor a počínali si ne jako „nemoudří“, ale jako „moudří“. Co znamená počínat si moudře?**

**Přehled dne**

- 1) Analfabet nebo vzdělanec – bez „bázně“ jsou na tom stejně
- 2) Vědomosti bez morálky na soudu neobstojí
- 3) Žít čistý život je to nejmoudřejší, co může každý z nás udělat

## ŽIVOT V PLNOSTI DUCHA

### Ef 5,18-20

„A neopíjejte se vínem, což je prostopášnost, ale plni Ducha zpívejte společně žalmy, chvalozpěvy a duchovní písně...“ (Ef 5,18.19)

Ke čtyřem prvkům křesťanského života Pavel přidává poslední, možná neúčinnější: buďte „plni Ducha“ (Ef 5,19) Věřící naplnění Duchem svatým budou zmocnění žít v lásce, ve světle, v moudrosti a ve vědomí blížícího se soudu. Osvícení a zmocnění jsou dvě velká požehnání, která jsou ovocem přítomnosti Ducha svatého.

**Proč se asi Pavel v Ef 5,18 zmiňuje o vínu? Co tím chce naznačit? Viz též Ř 6,16.**

I když Pavel hovoří o vínu, mohl by vlastně uvést cokoli, co stojí mezi věřícím člověkem a mocí Ducha svatého. Jinými slovy, neměli bychom dovolit, aby nás něco ovládalo víc než vliv Ducha svatého. Pavel vyslovuje vážný teologický výrok, který je rozhodující pro zkušenost znovuzrození a posvěcení. Otázka, kterou by si měl každý křesťan položit, zní: Kdo ovládá moje tělo, moji mysl a mého ducha? Je to alkohol, lakomství, žádosť, chamtivost či cokoli jiného, co mi brání žít s Bohem? Anebo je ve mně hybnou silou Duch svatý? Duch nás vede po té jediné správné cestě, kterou bychom měli jít; pokud nás ovládá cokoli jiného, určitě zabloudíme.

**Pokud jsme naplnění Duchem svatým, kolik místa zbývá pro něco jiného?**

**Co radí Pavel Efezským poté, co je vyzývá, aby se nechali naplnit Duchem svatým? Jak tyto věci spolu souvisí? Ef 5,19-21**

**Jak bys odpověděl člověku, který by se tě zeptal: Dostal jsi Ducha svatého? Jak by ses to snažil dokázat?**

**Přehled dne**

- 1) Ve víně je „pravda“, ale ne Duch Boží
- 2) Čím víc jsem naplněný „vínem“, tím méně jsem naplněný Duchem
- 3) Důkaz Ducha svatého? Život z Ducha, ne z „vína“

## DOPORUČENÉ STUDIUM

Žít v lásce. „Všichni, kdo jsou naplněni jeho Duchem, budou milovat, jako miloval on. Kristův zákon lásky se stane základem jejich vzájemných vztahů. Podle takové lásky se pozná, že jsou jeho učedníci. Ježíš řekl: ‚Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým.‘ (J 13,35) Lidé, které nespojuje žádný nátlak či sobecké zájmy, ale vzájemná láska, jsou svědectvím o působení nadlidské moci. Jejich jednota dokazuje, že se v nich obnovuje Boží obraz a že přijali do srdce novou životní zásadu.“ (TV 434; DA 678)



### Diskusní otázky

1. Uvedte příklady, kdy síla lásky smířila rozhádané skupiny či jednotlivce. Co se z toho můžeme naučit?
2. „Nenechte se od nikoho svést prázdnými řečmi“ (to znamená falešným učením). (Ef 5,6) Existují i v současné době falešné nauky, které zpochybňují křesťanskou víru? Jak se s nimi vyrovnat?
3. Co je svatost? Je to něco víc než jen dodržování zákona? Můžeš přísně zachovávat zákon, a přitom nebýt svatý?
4. Diskutujte o rozdílu mezi světskou a Boží moudrostí. Musí být nevyhnutně v rozporu? Může nám někdy světská moudrost pomoci lépe pochopit moudrost Boží? Pokud ano, jak?



*Tento týden se modlíme za nakladatelství v Portugalsku.*

# KŘESŤANSKÉ VZTAHY



## Verš k zapamatování

**„V poddanosti Kristu se podřizujte jedni druhým.“ (Ef 5,21)**

První tři kapitoly listu Efezským nám předkládají základní teologii církve. Od čtvrté kapitoly Pavel hovoří o praktickém využití této teologie v křesťanském životě, což kromě jiného znamená zachovat jednotu v rozmanitosti, žít křesťanským způsobem života a vytvářet dobré vztahy, jak se dozvíme v tomto úkolu.

Křesťanství je vlastně náboženství vztahů: podstatou je v něm vztah k Bohu, ale i vztahy mezi lidmi navzájem. Je nesmyslné tvrdit, že máme živý vztah k Bohu, když tento vztah neovlivňuje naše vztahy v rodině a společnosti. Sbor, domov a pracoviště jsou v podstatě hlavní „jeviště“ našeho křesťanského života. Nikdo nemůže být svatým ve sboře a ničemu doma. Křesťanství není svatost ve vzduchoprázdnu. Je to celková svatost; to znamená, že ovlivňuje každou oblast života – duchovní, rozumovou, fyzickou i společenskou. V tomto úkolu se zaměřujeme na zásady křesťanských vztahů.



## Týden ve zkratce

Co je to křesťanská podřízenost?

Jak se mají chovat lidé, kteří mají moc, k těm, kteří jsou jim podřízeni?

Jak se mají k sobě chovat manželé?

Co píše Pavel o vztahu mezi rodiči a dětmi?



## Cíl úkolu

1. Pochopit a umět vysvětlit, že slova jako autorita, pokora a podřízenost jsou různé formy nediskriminujících vztahů, které plně souzní s křesťanstvím.
2. Vyzdvihnout, že křesťanství je o vztazích a ovlivňuje všechny moje vztahy – ty, které jsou vidět, i ty, o kterých nikdo neví.
3. Najít a uskutečnit změnu ve vztazích, kde cítíme problém či nedorozumění.

# PODŘIZUJTE SE JEDNI DRUHÝM

„V poddanosti Kristu se podřizujte jedni druhým.“ (Ef 5,21)

## Co nám chce Pavel povědět ve verši Ef 5,21?

Tuto svoji radu Pavel vysvětluje a současně uzavírá slovy: „...v bázni před Kristem“ nebo „v bázni Boží“ (PBK). Ke křesťanskému chování a vzájemným vztahům – ať už mezi manžely, rodiči a dětmi, nebo pánem a sluhou – patří podřízenost, ale spolu s bázní před Kristem. Bůh není ten, kdo působí zkázu, ale kdo staví. Bůh není obávaný vládce, ale láska. Bázeň před Kristem určuje hranici, kterou výzva k podřízenosti nepřekračuje. Když podřízenost způsobuje nátlak na svědomí anebo je v protikladu s Boží vůlí, tehdy musí převážit Petrův odvážný postoj: „Boha je třeba poslouchat, ne lidi.“ (Sk 5,29)

Co by měl manžel nebo manželka udělat, když druhý partner trvá na tom, aby si zlepšili ekonomickou situaci například podvodem či krádeží? Co by mělo udělat dítě, od kterého otec žádá, aby se stalo pouličním prodávčem drog? Podřídit se? Určitě ne. Podřízenost v mezilidských vztazích nikdy není absolutní a nepodmíněná. Její hranici určuje Boží vůle. Když takzvaný křesťan očekává podřízenost, která překračuje tuto hranici, tento člověk nemá právo nazývat se křesťanem a zaslouhuje si, aby byl zbaven všech výsad křesťana. Podřízenost „v bázni Boží“ vyžaduje respekt ze strany manželky a důstojnost a úctu ze strany manžela. V současnosti je toto poselství ještě naléhavější, protože mnoho dětí a manželek je týraných a zneužívaných. S nikým z Božích dětí by se nemělo zacházet nedůstojně. Nikdo by se neměl stát obětí špatně vyložené podřízenosti.

**Proč je kříž jediným místem, kde můžeme pochopit, co znamená podřídit se? Jakou úlohu sehrává při podřízenosti smrt vlastního já? Viz L 9,23.**

## Přehled dne

- 1) Podřízenost Bohu zdvihá člověku hlavu
- 2) Podřízenost člověku udupává lidskou důstojnost

## AUTORITA

„Ale jako církev je podřízena Kristu, tak ženy mají být ve všem podřízeny svým mužům.“ (Ef 5,24)

Pokud jde o podřízenost a poslušnost ze strany manželky, dítěte nebo otoka, je zde zásadní otázka autority, kterou je třeba správně pochopit. Na základě jaké autority očekává manžel, otec a pán podřízenost a poslušnost? Verš 21 říká, že se máme podřizovat „v báni Boží“ (PBK). Podobné výrazy nacházíme i na jiných místech – „jako Pánu“ (v. 22), „před Bohem“ (6,1), „jako Krista“ (6,5). Tyto opakované odkazy na Krista chtějí zřejmě naznačit Boží pořadí autorit. I když Pavel tuto myšlenku nerovná, nabízí nám výstižné přirovnání ke vztahu mezi Kristem a církví.

„Kristus je hlavou církve“, proto „je církev podřízená Kristu“ (Ef 5,23.24). Autoritě Krista jako hlavy se církev podřizuje. Také autorita manžela, otce a pána se má řídit tímto vzorem. Autorita není týráním a má své hranice. Pavel tvrdí, že obojí – autorita i podřízenost – jsou v Kristu, který „si zamiloval církev a sám se za ni obětoval“ (v. 25). Tuto myšlenku nedokážeme nikdy dostatečně zdůraznit. Láska, ne síla, je pohnutkou, která se skrývá za autoritou, která má chránit pořádek organizační skupiny, jakou je domov nebo domácnost. Podobně láska, ne strach ani pocit méněcennosti, má být pohnutkou k tomu, že se člověk rád podřídí.

### Co hovoří uvedené verše o křesťanských mezilidských vztazích?

Gn 1,26.27 \_\_\_\_\_

Sk 17,26 \_\_\_\_\_

Mt 12,50 \_\_\_\_\_

Ef 3,6 \_\_\_\_\_

Ga 3,28 \_\_\_\_\_

Před Bohem jsme si všichni rovni; jsme hříšní lidé, kteří potřebují Boží milost. I když se chápání autority a podřízenosti zvrhlo, neznamena to, že nejsou biblické. Ti, kteří mají moc, musí stále pamatovat, kým jsou ve vztahu k Bohu a k těm, kteří jsou jim podřízeni.

**Někteří lidé potřebují přijít ke kříži, aby se naučili podřízenosti. Co se mohou pod křížem naučit ti, kteří mají moc? Jak by jim mohl kříž pomoci uplatňovat autoritu správným způsobem?**

**Přehled dne** 1) Boží autorita je autorita lásky, která se obětuje  
2) Boží autorita člověka osvobozuje  
3) Lidská autorita člověka zotročuje

## MANŽELÉ A MANŽELKY

„Muži, milujte své ženy, jako si Kristus zamiloval církev a sám se za ni obětoval.“ (Ef 5,25)

Když si přečteme verše Ef 5,22-25, zjistíme, že manželství je instituce zřízená Bohem, a že v ní manžel a manželka jsou rovnocenní partneři. (Gn 2,24; Ef 5,31) Jednota a rovnost partnerů jsou vyzdvíženy v Božích slovech: „a budou ti dva jedno tělo“. Když to porovnáme s Ef 2,14, kde se hovoří o tom, jak Kristus učinil ze dvou (Židů a pohanů) jedno, uvědomíme si zázrak, který Bůh vykonal při založení manželství i církve.

Podřízenost v lásce partnerů v manželství neznepráteluje, ale sbližuje. Podřízenost vlastně znamená vzdát se sebe pro toho druhého. Láska znamená totéž a jde až tak daleko, že je ochotná za toho druhého zemřít, jako to učinil Kristus.

**Jak nám Kristův vztah k církvi pomáhá pochopit, jak se má manžel chovat ke své manželce? Jaká síla musí být tou nejdůležitější pohnutkou? (Viz Ř 5,8; 1 J 4,10.11; Ju 1,21)**

Takový blízký vztah, jaký je mezi Kristem a církví, by měl být i mezi manžely. I když Pavel a Petr jasně hovoří, že ženy se mají podříditi „svým mužům jako Pánu“ (Ef 5,22; Ko 3,18; 1 Pt 3,1), vyvažují to tím, že muži musí milovat své manželky. (Ef 5,25.28; Ko 3,19) Tato láska se má formovat podle vzoru Kristovy lásky – má být bez výhrad, upřímná a obětavá. Autorita manžela jako hlavy neznamená týráním, ale zodpovědnost v partnerském vztahu; podřízenost neznamená slepou poslušnost, ale úctu, věnost a respekt. Musíme však připustit i lidské slabosti. Jsou muži, kteří zacházejí se svými manželkami jako se služkami a bezmezně je zneužívají. Je to však problém hříchu a kultury, který tu Pavel neřeší.

**Co v naší společnosti a kultuře negativně ovlivňuje manželství? Chrání Pavlova slova manželství před těmito neblahými vlivy?**

**Přehled dne** Manželství je instituce:  
– v rámci které se manžel z lásky a pro lásku obětuje  
– v rámci které se manželka z lásky a pro lásku podřizuje

## DĚTI A RODIČE

„Otcové, nedrážděte své děti ke vzdoru, ale vychovávejte je v kázni a napomenutích našeho Pána.“ (Ef 6,4)

Žádné jiné náboženství ani kultura neudělaly pro děti tolik jako křesťanství. William Wilberforce, zbožný křesťan, se přičinil o to, že v Anglii přestaly malé děti chodit do práce. William Carey, jeden z průkopníků křesťanských misionářů, bojoval za to, aby v Indii děti nemusely vstupovat do manželství a aby se přestaly upalovat vdovy. Ještě dnes však v některých vesnických oblastech na jihu Indie novorozená děvčátka udusí nebo otráví. Křesťanské nemocnice a také kazatelé dávají před dveře kolébky, aby tam matky mohly nechat nechtěná děvčátka, aniž by si toho někdo všiml.

Římská kultura v době apoštola Pavla byla ještě horší. Seneca řekl: „Zabijeme divokého vola, udusíme vztekaleho psa, vrazíme nuž do nemocného dobytka dřív, než nakazí stádo; děti, které se narodí slabé a znetvořené, utopíme.“ (Barclay)

**Které dvě věci se očekávají od dětí? Co píše Pavel o dětech a jejich rodičích? Jak to souvisí s jeho slovy o tom, jak se mají ženy chovat ke svým manželům? Jaké jsou tam rozdíly? Ef 6,1-4; 5,22; Ko 3,18**

Pavel uvádí dva důvody pro poslušnost. Za prvé, je to tak správné; je to přirozené a uznávané pravidlo v každé společnosti. Za druhé, vyžaduje to Boží morální zákon.

Křesťanští umělci malují Desatero na dvou deskách – na první jsou zapsána první čtyři přikázání, na druhé zbylých šest. Rozdělují tak naše povinnosti vůči Bohu a vůči lidem. Židé však měli na každé desce pět přikázání, jako kdyby to naznačovalo, že úcta k rodičům patří k povinnostem vůči Bohu.

Poslušnost se neočekává jen od dětí, které jsou závislé na rodičích; úcta dětí vůči rodičům je celoživotní povinností.

**Co v naší společnosti ničí silné a láskyplné vztahy mezi rodiči a dětmi? Co nabízí křesťanství na ochranu těchto vztahů?**

**Přehled dne** 1) Starý Řím, stará Anglie, stará Indie – kultury kruté k dětem  
2) Křesťanství zachraňuje nevinné děti v Indii  
3) Úcta dětí k rodičům – celoživotní závazek

## OTROCI A PÁNI

„Vy páni, jedněte s otroky také tak a zanechte výhrůžek. Víte přece, že jejich i váš Pán je v nebesích, a ten nikomu nestrání.“ (Ef 6,9)

Římská říše měla za Pavlových dnů miliony otroků. Na jejich práci byl závislý celý ekonomický a společenský systém. S otroky se většinou nezacházelo lépe než s pracujícími zvířaty. Dokonce i jeden z nejmoudřejších mužů té doby, filozof Aristoteles, učil, že otroci jsou jen pracovní nástroje. Citlivému a hluboce duchovnímu vůdci, jakým byl Pavel, se muselo přičít to, že jeden člověk vlastní druhého bez jakékoliv úcty a respektu vůči právům a důstojnosti, kterou od Boha získal každý bez výjimky.

Pavel radí otrokům v Efezu poslouchat své pány a plnit si své povinnosti, jako by pracovali pro Krista. (Ef 6,5) Práce vykonaná upřímně a z dobré vůle, „jako by sloužili Pánu“, nezůstane bez odměny. (v. 7.8) Pavel připouští, že otroci nemohou změnit své poměry, mohou však nad nimi zvítězit. Nacházíme v tom zdravou křesťanskou filozofii: I když v tomto okamžiku zlo nezničíme, nesmíme dovolit, aby ono zničilo nás.

**Přestože v Bibli nenajdeme verš, který by otroctví přímo zavrhoval, jak vystupují uvedené verše proti této praxi? Mt 22,39; Mk 10,44; L 6,31; Ř 12,10; Fp 2,3; 1 J 4,11**

Pavlova rada pánům je také dosti důrazná. Připomíná jim, že i oni mají Pána v nebi, který jim dává milost a odpouští hříchy. Vlastníky otroků žádá, aby byli vůči svým otrokům laskaví a nevyhrožovali jim. (Ef 6,9)

Pavlovo působení přineslo své ovoce. Mnozí vlastníci otroků se spolu se svými otroky stali horlivými křesťany. Dobrým příkladem je Filemon. Pavel mu píše, aby Onezima – otroka, který od něj utekl a kterého Pavel posílá zpět – přijal „už ne jako otroka, ale ... jako milovaného bratra“. (Fm 16)

**Pavel uvádí několik principů, které ti mohou pomoci lépe pochopit, jak by ses měl chovat buď vůči vedoucím, anebo vůči svým podřízeným. Které jsou to?**

**Přehled dne** 1) Římská říše – otrokářská říše v otrokářské době  
2) Pavel řeší vztahy mezi křesťanskými otrokáři a jejich otroky, kteří jsou též křesťané  
3) Pavlovy rady – inspirace pro naše postoje v práci



## DOPORUČENÉ STUDIUM

Rodiče a děti. „Rodiče, Bůh si přeje, aby se vaše rodiny staly ukázkou nebeské rodiny. Chraňte své děti. Buďte vůči nim laskaví a něžní. Otec, matka a děti jsou navzájem spojeni zlatým pojivem lásky. Jedna uspořádaná rodina je lepším a silnějším svědectvím o moci křesťanství než všechna kázání světa.“ (Ellen Whiteová v 6BC 1118)

„Mnozí muži svým chováním k manželkám nesprávně představují Pána Ježíše v jeho vztahu k církvi. Nejednájí totiž podle vzoru, který jim Pán ukázal. Vyhlašují, že jejich manželky se jim musí ve všem podřídit. Božím záměrem však nebylo, aby manžel, jako hlava domu, všechny ovládal, když on sám se nepodřídí Kristu. Aby mohl představovat vztah Krista k církvi, musí se Kristu podřídit. Když je hrubý, nevrlý, hlučný, sobecký, tvrdý a panovačný, ať nikdy ani nevysloví, že manžel je hlavou své manželky a že ona se mu musí ve všem podřídit; protože on není Pán a není ani manželem v tom pravém smyslu slova.“ (Ellen Whiteová, The Adventist Home 117)

Otrokářství. Proč Pavel neudělal něco víc? „Nebylo apoštolským úkolem svévolně nebo rázem zvrátit zavedený společenský pořádek. Pokusit se o to by znamenalo ohrozit úspěch evangelia. Apoštol však učil zásadám, jež mířily na samý kořen otroctví a jež, kdyby se prosadily, by jistě podkopaly celý systém.“ (SA 301; AA 459.460)

### Diskusní otázky

1. **Předpokládejme, že se dozvíš, že jeden člen vašeho sboru týrá svého partnera. Jak by měl sbor vyřešit tento problém?**
2. **Máme se jako církev zabývat vážnými společenskými problémy a angažovat se v jejich řešení? Nebo je lepší do některých z nich nezasahovat? Pokud ano, jak určíme, které to jsou? Může nás angažovanost ve společenských problémech odvést od našeho skutečného poslání? Anebo je řešení těchto problémů součástí našeho poslání?**
3. **V souvislosti s částí na úterý a na středu diskutujte o tom, co nejvíce ničí naše rodinné vztahy. Co můžeme udělat, abychom si vzájemně pomáhali odolávat těmto ohrožením?**

*Tento týden se modlíme za Středoněmecké sdružení.*

## KŘESŤANSKÝ BOJ

### Verš k zapamatování

**„Nevedeme svůj boj proti lidským nepřítelům, ale proti mocnostem, silám a všemu, co ovládá tento věk tmy, proti nadzemským duchům zla.“ (Ef 6,12)**

Realita boje. Bible na úplném začátku podává dvě důležité zprávy. První je v tom, že Bůh stvořil dokonalý svět, o který se měli Adam a Eva starat. Druhá říká, že satan svedl Adama a Evu ke vzpouře proti Bohu, což mělo za následek, že svět a celé lidstvo se ocitly pod kletbou hříchu. Bible nám také oznamuje dvě významné zprávy o evangeliu. Jednak tu, že Bůh poslal svého Syna na naši zem, aby zemřel za hříchy světa, a smířil tak padlé lidstvo se sebou. (2 K 5,14-18) Kříž a Ježíšovo zmrtvýchvstání jsou zárukou definitivního zničení hříchu a satana na konci světa. Druhou částí evangelia je, že Bůh stvoří nové nebe a novou zemi, která se stane domovem svatých. (J 14,1-3)

Inspirované slovo sleduje všechna nebezpečí a průběh velkého sporu mezi Kristem a satanem. Tento spor se týká každého z nás. V tomto úkolu se zaměříme na Pavlovy rady o tom, jak se stát vítězi.

### Týden ve zkratce

Je křesťanský boj skutečnou realitou?  
Jakého boje jsme se vlastně stali součástí?  
Jakou lest a úskoky používá satan?  
Kde a jak bojujeme s tímto nepřítelem?  
Jaké zaslíbení máme o vítězství nad satanem?

### Cíl úkolu

1. Objevit Pavlovy živé představy o skutečné síle a konkrétnosti nepřítele.
2. Vážít si Boží moci, jeho milosti a ochrany nad námi.
3. Prosit o schopnost rozpoznat zlo v mém životě.
4. Modlit se o sílu odolat zlu v konkrétních životních situacích.

## „A TAK“ BOJUJTE

„A tak, bratří, svou sílu hledejte u Pána, v jeho veliké moci.“ (Ef 6,10)

Pavel začíná povídání o křesťanském boji slovem „a tak“, což naznačuje určité završení. Dosud Pavel hovořil o tom, jak nás Bůh prostřednictvím Krista vykoupil z hříchů, dal nám pečeť svatého Ducha, vytvořil mezi námi společenství jednoty a utvořil z nás Boží rodinu. Bůh od nás, jako od členů nové rodiny, očekává, že budeme žít tak, abychom „tomu povolání, kterého se vám dostalo, dělali čest svým životem“ (Ef 4,1). To znamená, že odložíme starý, hříšný způsob života a oblékneme si nového, změněného člověka; budeme žít v čistotě, světle, moudrosti a se všemi budeme mít dobré vztahy. Křesťanský život a jednání by měly být důsledkem toho, že se necháme naplnit Duchem. ( Ef 5,19)

Proti Kristu však působí ďábelský, zlý duch. Satan touží, aby nás měl ve své moci, jak se to stalo například Petrovi (L 22,31). Proto nás Pavel vybízí, abychom byli připraveni na každodenní boj proti satanovi.

„A tak“ naznačuje určitý souhrn nebo závěr. Původní řecké slovo bychom však lépe přeložili výrazem „od této chvíle“, „od teď“.

**Přečti si Ef 6,10.11 Jak Pavel začíná toto napomenutí? Co je hlavní myšlenkou? Jak bojujeme? Jakou naději na vítězství nám dává Boží slovo?**

Pavel povzbuzuje věřící, když jim říká, že svou sílu mají u Pána a že je to Bůh, který prostřednictvím Krista prokázal svou velikou moc. Křesťané by si však měli uvědomit, že jejich cesta do království je zatím jen na počátku. Od té chvíle budou muset vést mnoho bojů, zápasit se lstivým nepřítelem a „odolat ďáblovým svodům“ (Ef 6,11). „S naprostou jistotou víry můžeme očekávat, že Bůh spojí svou všemohoucnost s úsilím lidských nástrojů pro slávu svého jména. Oděni zbrojí spravedlnosti Boží můžeme zvítězit nad každým nepřítelem.“ (PK 70; PK 111)

**Přemýšlej, kdy jsi v tomto duchovním boji zvítězil a kdy selhal. Co způsobilo rozdíl?**

**Přehled dne** 1) A tak si nemyslete, že od teď už nebudete mít problémy  
2) A tak je před vámi boj  
3) A tak křesťan nikdy nemůže usnout na vavřínech

## ĎÁBLOVY SVODY

„Oblecte plnou Boží zbroj, abyste mohli odolat ďáblovým svodům.“ (Ef 6,11)

Pavův popis duchovního boje začíná napomenutím, abychom dávali pozor na „ďáblovy svody“. (Ef 6,11)

Jaké jsou ďáblovy svody? Satan neútočí na věřícího člověka vždy a nevyhnutelně nějakým nápadným a zlým způsobem. Jeho útoky jsou často nepatrné a zákeřné; může se dokonce zdát, že sleduje určité vyšší a šlechtetnější pohnutky. Uvedu dva příklady: 1) Evě v ráji nabízel něco ‚lepšího‘. (Gn 3,1-5); 2) Jidášovu mysl naplnil horlivou snahou založit mesiášské království na zemi.

Ve své knize „Rady zkušeného ďábla“ vytváří C. S. Lewis řadu vymyšlených dopisů, které Zmarchrob, starší zlý duch, přešle mladšímu kolegovi, který nemá tolik zkušeností ve vychytralém umění obelhávat svaté. Když se tedy Jan modlí za svoji maminku, která trpí revmatismem, Zmarchrob svému kolegovi radí, aby se nesnažil o to, aby Jan přestal věřit v účinnost modlitby. Namísto toho by měl Jana povzbuzovat k tomu, aby se za matku neustále modlil, a mezitím se postaral, aby Jan přestal považovat masáž matčiných bolavých kloubů za nezbytnou.

V dalším listu Zmarchrob navrhuje vést křesťany k tomu, aby se trápili a dělali si starosti kvůli velkým a závažným otázkám, čímž se jejich pozornost odvrátí od skutečných a bezprostředních problémů. Účelem této hry, říká Zmarchrob, je „všechny přinutit, aby utíkali s hasčím přístrojem tam, kde je potopa“.

**Co nám uvedené verše říkají o tom, jak pracuje satan? Je ti některá z jeho metod zvlášť dobře známá?**

Jb 2,9 \_\_\_\_\_

Za 3,1 \_\_\_\_\_

Zj 12,12 \_\_\_\_\_

Mk 4,15 \_\_\_\_\_

2 Pt 3,4 \_\_\_\_\_

1 Te 2,18 \_\_\_\_\_

2 K 2,10.11 \_\_\_\_\_

**Přehled dne** 1) Identifikace a pojmenování nepřítele.  
2) Popis práce nepřítele na základě knihy C. S. Lewise.

## NEPŘÍTEL, KTERÉMU ČELÍME

„Nevedeme svůj boj proti lidským nepřítelům, ale proti mocnostem, silám a všemu, co ovládá tento věk tmy, proti nadzemským duchům zla.“ (Ef 6,12)

**Jak Pavel popisuje nepřítele, kterému se stavíme na odpor? Co nám říká o boji, kterého se účastníme? Ef 6,12**

Za prvé, naším hlavním nepřítelem není tělo a krev, není to tedy člověk. Křesťan musí zápasit se sobectvím, pýchou a pocitem výlučnosti ve vztahu k jiným církvím či náboženstvím. Existují však i silnější nebeské mocnosti, které pracují na tom, aby se přerušil náš vztah s Kristem.

Za druhé, bojujeme „proti mocnostem, silám a všemu, co ovládá tento věk tmy, proti nadzemským duchům zla“ (v. 12). Tento popis je děsivý, ale reálný; naznačuje nadlidské, nebeské, démonické síly, které soupeří s Bohem o naši oddanost. Ke komu se přikloníme? K Bohu, nebo k satanovi? O to vlastně jde v křesťanském boji, ve velkém sporu mezi Kristem a satanem.

Satan je náš odpůrce. Neúprosný a strašný nepřítel, zlomyslný a krutý bojovník, který číhá jako „lev řvoucí a hledá, koho by pohltit“ (1 Pt 5,8). Právě proti této nadpřirozené bytosti a armádě padlých andělů musí křesťané nepřetržitě bojovat. „V každém člověku soupeří o vítězství dvě síly. Pod vedením satana nevěra seřazuje své šiky, aby nás oddělila od zdroje naší síly. Víra se shromažďuje pod vedením Krista, původce a završitele naší víry. Tento vesmírný konflikt pokračuje hodinu co hodinu před zraky celého vesmíru. Je to otevřený boj a důležitou otázkou zůstává: Která strana zvítězí?“ (SDG 328)

**Pocítil jsi ve vlastním životě boj mezi těmito dvěma silami? Jak se to projevilo? Podařilo se satanovi skrýt tak, že jsi jej neodhalil? Uvědomoval sis tehdy, o co vlastně jde?**

**Přehled dne** 1) Nepřítel není nikdo z lidí  
2) Nepřítel je satan  
3) Každý den se rozhodují, na kterou stranu se postavím

## SVOU SÍLU HLEDEJTE U PÁNA, V JEHO VELIKÉ MOCI

„A tak, bratří, svou sílu hledejte u Pána, v jeho veliké moci.“ (Ef 6,10)

Slovo boj, zápas v Ef 6,12 naznačuje dvě věci: Jednak že jde o boj muže proti muži, jako při zápasení. A dále že nepřítel je tak blízko, jako soupeř při zápasu. Nepřítel si ve svých pokusech obelstít ty, kteří se vírou pevně drží Krista, počíná velmi zákeřně a směle. Vítězství v tomto boji závisí na třech základních principech křesťanského života a víry: posilňovat se, obléci si plnou Boží zbraň a obstát. (v. 10-13) Dnes se zaměříme na první z těchto principů, o dalších budeme hovořit později.

**Výzva „hledejte svou sílu“, „buďte silní“ se v různých obměnách nachází v Bibli asi 30krát, v Novém zákoně asi třikrát. Většinou jde o Boží výzvu nebojácně vzdorovat nepříteli, ať už jde o fyzický nebo duchovní boj. Bůh jakoby tím chtěl povědět: Sílu máš ode mne. Proto se vzmuz a neměj strach. Jaké východisko nabízejí tyto verše, přestože jejich okolnosti byly odlišné? Jak jej můžeš uplatnit v bojích a zápasech, které prožíváš? Joz 10,25; Iz 35,4; Da 10,19; 1 K 16,13**

Pavel nás vyzývá, abychom svou sílu hledali v Pánu. (Ef 6,10) Boží odvěky nepřítel může být poražen jen těmi, kdo jsou na Boží straně. „Ne mocí ani silou, nýbrž mým duchem, praví Hospodin zástupů.“ (Za 4,6) Duchovní síly zla nepřemůže síla lidská, ať by bojovala sebevíc promyšleně a měla k tomu morální oprávnění. V boji s tím Zlým nepostačí nic menšího než moc, která proudí od samotného Boha prostřednictvím Ducha svatého. „Beze mne nemůžete činit nic,“ říká Ježíš. (J 15,5) Pavel k tomu dodává: „Chvála buď Bohu, který nám dává vítězství skrze našeho Pána Ježíše Krista!“ (1 K 15,57). Jeho milost nám stačí. (2 K 12,9)

**Přehled dne** 1) Zápas je příliš reálný a nepřítel je nepřijemně blízko  
2) Cesta k vítězství: Postavit se na správnou stranu!  
3) S nepřítelem může bojovat jedině Kristus

## ODĚJTE SE, ABYSTE MOHLI OBSTÁT

„Proto vezměte na sebe plnou Boží zbroj, abyste se mohli v den zlý postavit na odpor, všechno překonat a obstát.“ (Ef 6,13)

**K čemu nabádá Pavel věřící po slovech „svou sílu hledejte u Pána“? Co jim radí učinit a proč? Ef 6,11**

**Jakou úlohu sehráváme v boji proti satanovi a hříchu? Máme být pasivní, anebo se máme snažit v tomto boji vydržet? Mt 16,24; Jk 5,10.11**

I když Kristus na kříži porazil satana a toto vítězství dává i nám pod podmínkou, že jej ve víře přijmeme jako svého Vykupitele, náš život není bez možných nebezpečí. Znamý novozákonní teolog Herman Ridderbos upozorňuje: „Přestože Kristus satanské síly již porazil, nestaly se neškodnými. Aby církev mohla proti nim bojovat, dostala od Boha tak dobře vybavenou výzbroj, aby mohla kdykoliv obstát.“

S touto výzbrojí nás Bůh posílá bojovat proti „nadzemským duchům zla“ (Ef 6,12). Církev je vybavena víc než dostatečně na to, aby si poradila se satanovými lstivými plány. Satan je zákeřný nepřítel a nebude bojovat čestně. Použije každou lest, jaké je schopen – od mluvícího hada až po přestrojení za anděla světla. (2 K 11,14) Proto ta Pavlova dvojnásobná výzva: Oblečte si plnou Boží zbroj a stůjte!

Obléci se znamená vzít na sebe něco, co jsme původně neměli. Při střetnutí s nepřítelem nestačí to, co je z nás. Vzít na sebe zbroj také naznačuje myšlenku stálosti: křesťan ani chvíli nemůže být bez Boží výzbroje a musí si přiodít celé své tělo – od hlavy až k patě, od myšlenek až po činy. V Ef 6,11-14 Pavel čtyřikrát naléhá na věřící, aby stáli pevně, odolávali nepříteli, bděli, byli ostražití a nikdy se nevzdali. Vítězství patří nám.

**Znáš někoho, kdo v této chvíli prožívá těžký duchovní zápas? Existuje nějaký způsob (kromě modlitby za něj a s ním), jak mu můžeš pomoci?**

### Přehled dne

- 1) My nebojujeme. My oblékáme výzbroj.
- 2) Bojuje Kristus. My stojíme ve zbroji.
- 3) My jsme už vyhráli. Teď musíme jen vydržet.

## DOPORUČENÉ STUDIUM

Vesmírný boj. „V Božím slově jsou představeny dvě protichůdné strany, které ovlivňují a ovládají lidské bytosti na světě. Tyto strany působí nepřetržitě na každou lidskou bytost. Ti, kteří jsou pod vlivem Boha a nebeských andělů, dokážou rozpoznat lstivé působení neviditelných temných sil. Ti, kteří touží žít v souladu s nebeskými bytostmi, by měli horlivě a opravdově konat Boží vůli. Satanovi a jeho andělům nesmí nechat ani kousek místa.“ (Ellen Whiteová v BC 1119)

Boj jako celoživotní zápas. „Nepřítel použije každý argument a každý klam, aby člověka opanoval. Pokud chceme získat korunu života, musíme vynaložit opravdové a vytrvalé úsilí. Nesmíme si vysvléct výzbroj ani odejít z boje, dokud nevíťezíme a nebudeme moci triumfovat ve svém Vykupiteli.“

Dokud máme svůj zrak upřený na Původce a Završovatele naší víry, budeme v bezpečí. Musíme se soustředit na to, co je nahoře, ne na to, co je na zemi. Vírou se musíme neustále zdokonalovat a růst v Kristově milosti. Každodenním rozjímáním o jeho jedinečné velebnosti se musíme stále víc proměňovat k jeho slavnému obrazu.“ (ML 105)



### Diskusní otázky

1. **Přečtěte si ve třídě 2 K 10,3-5 a diskutujte o pohledech, které vám tyto verše poskytují na duchovní boj.**
2. **Satanovy úskoky nejednou tvoří kombinace pravdy se lží (např. sklon ztotožňovat materiální prosperitu s Božím požehnáním). Uvedte další příklady takového spojení pravdy se lží, kterou satan používá, aby nás oklamal.**



**Tento týden se modlíme za Jihotransylvánské sdružení v Rumunsku.**

# VÝZBROJ KŘEŠŤANA



## Verš k zapamatování

**„Proto vezměte na sebe plnou Boží zbroj, abyste se mohli v den zlý postavit na odpor, všechno překonat a obstát.“ (Ef 6,13)**

Boží výzbroj. „Život křesťana je boj a pochod vpřed, kde neexistuje chvíle odpočinku. Zápasíme nepřetržitě a vytrvale. Jedině stálým úsilím si udržíme vítězství nad satanovými pokušeními. Dospět ke křesťanské bezúhonnosti si vyžaduje nezlomnou vůli. Když v ní chceme vytrvat, musíme jít rozhodně a soustředit se jen na cíl.“ (MH 453)

I když se zápasu se satanem nemůžeme vyhnout, máme dvě ujištění: 1) Kristus již satana na kříži porazil a jeho vítězství je i naším vítězstvím (Ga 2,20); 2) Kristus nám obstaral „celou Boží výzbroj“ (Ef 6,11). Pavel zdůrazňuje, že se máme vyzbrojit **plnou** výzbrojí. Apoštol vyjmenovává přinejmenším šest těchto ochranných částí. Potřebujeme je všechny, protože všechny připravil Bůh a dal nám je jako jeden celek. Nemůžeme si dovolit zanedbat jednu část, protože tím by se oslabil celá výzbroj. V tomto úkolu se soustředíme na prvních pět částí výzbroje, o poslední budeme hovořit příště.



## Týden ve zkratce

Jaké je biblické chápání „pravdy“?

Co je to „pancíř spravedlnosti“?

Jaký význam má „evangelium pokoje“ pro křesťanskou víru?

Jak nás chrání víra před útoky satana?

Co je to „přilba spasení“?



## Cíl úkolu

- 1) Vnímat křesťanský život jako boj víry.
- 2) Bojovat každý den o úzký vztah s Kristem.
- 3) Uvědomit si, že se můžeme směle postavit proti zlu a nespravedlnosti, protože v Kristu jsme již vítězi.
- 4) Porozumět, že když se nepostavíme proti zlu a nespravedlnosti, sami zlu propadneme.

# OPÁSÁNÍ KOLEM BEDER PRAVDOU

## Ef 6,14

„Co je pravda?“ (J 18,38) Pilát položil Ježíši jednu z nejdůležitějších a nejčastěji kladených otázek, na kterou hledali lidé odpověď od nepaměti. Odpovědí může být několik – pravda je to, co je logické; pravda je to, co funguje; pravda je relativní; pravda je to, co se osvědčilo; pravda je to, co učí moje náboženství nebo duchovní.

## Jak nám uvedené verše pomáhají pochopit biblické chápání pravdy?

Ž 31,5; Iz 65,16

Ž 43,3

J 17,17

Ž 86,11

3 J 4

J 14,17

J 14,6

Pro křesťana pravda není jen určité učení, filozofický směr nebo rozumové a logické tvrzení. Pro křesťana je pravda osoba – Ježíš Kristus, v kterém se zjevuje „Boží plnost“ a jeho pravda. (Ef 3,19) Ježíš je spásná a zachraňující pravda; vyzývá nás, abychom zemřeli hříchu a žili životem spravedlnosti, mravní bezúhonnosti, duchovní soudržnosti a ve všem byli věrni Božím požadavkům. Pravda se týká nejen toho, čemu věříme, ale i toho, co děláme. Ve světě hříchů a podvodů může každého z nás vyzbrojit pravdou jen bezvýhradné odevzdání Ježíši. Proto Pavel na jiném místě napomíná: „... nýbrž oblecte se v Pána Ježíše Krista a nevyhovujte svým sklonům, abyste nepropadali vášním.“ (Ř 13,14)

V novozákonní době nosil římský voják kolem pasu opasek, aby mu při pochodu nic nepřekáželo. Křesťan se má opásat pravdou. Ježíš jako pravda musí zahrnout celou naši bytost, aby nám nic z toho, co je uvnitř nebo zvenku, nepřekáželo v duchovním boji. Naše slova a kroky, naše bohoslužba i práce budou svědčit o tom, že patříme tomu, který je pravdou a který se nemění.

## Jak bys odpověděl na otázku: Co je pravda? Jaký význam má pro tebe poznání pravdy?

### Přehled dne

- 1) Pravda je Ježíš a Ježíš je pravda.
- 2) Pravda není to, co vím z Bible.
- 3) Pravda je to, co vím a zároveň žiji na základě Bible.

## PANCIŘ SPRAVEDLNOSTI

### Ef 6,14

Další částí křesťanské výzbroje je pancíř spravedlnosti. Boží pravda zjevená v Kristu tvoří základ křesťanského života bezúhonnosti. Je však potřebné, aby byl tento život chráněn pancířem spravedlnosti. Římský voják nosil od krku až po stehna velký kovový pancíř, který měl během boje chránit životně důležité orgány. Mohli bychom jej přirovnat k dnešní neprůstřelné vestě. Život křesťana nechrání pancíř vyrobený z kovu, ale spravedlnost, která má svůj zdroj a původ v Bohu.

**Jak popisuje Pavel spravedlnost? Jak se spravedlnost zjevuje? Jak ji můžeme získat? Co znamená pro toho, kdo ji vlastní? 2 K 5,21**

Kristova spravedlnost umožňuje mít s Bohem správný vztah. Z toho jasně vyplývá, že neexistuje lepší ochrana před útoky satana než opravdový vztah s Bohem.

Naším pancířem je Kristus, naše spravedlnost. Mít vztah s Bohem, být oblečen do roucha Kristovy spravedlnosti a být za každých okolností věrný Boží zachraňující milosti znamená povědět satanovi: „Je-li Bůh s námi, kdo proti nám? ... Kdo vznesе žalobu proti vyvoleným Božím? Vždyť Bůh ospravedlňuje! Kdo je odsoudí?“ (Ř 8,31-34)

**Jak se spravedlnost projeví v běžném křesťanském životě? Ř 6,10-14**

Spravedlnost, jejímž základem je správný vztah s Bohem, musí vést k správnému životu. Je to výzva k učednictví, kde je život v souladu s charakterem Toho, kdo povolává, s Kristem. Být spravedlivý znamená být jako Kristus – poslušný Božímu zákonu, čestný, poctivý, bezúhonný, šířící Ježíšovu lásku ke všem.

**Jak se můžeme obrnit pancířem spravedlnosti? Jak to souvisí se zkušeností popsanou v Ga 2,20? Když si chci obléct spravedlnost, musím si nejprve něco vysvléct? Pokud ano, co?**

**Přehled dne**

- 1) Pravda se projevuje ve spravedlnosti
- 2) Spravedlnost je správný vztah k Ježíši
- 3) Spravedlnost je správně konat a postavit se proti nespravedlnosti

## OBUTI K POHOTOVÉ SLUŽBĚ EVANGELIU POKOJE

### Ef 6,15

**Co chce Pavel povědět veršem Ef 6,15?**

Vzhledem k tomu, že Pavel v těchto verších používá vojenské symboly, je zřejmé, že i nyní má na mysli obuv, jakou nosili římské vojáky. Byla to obuv, která během boje zaručovala pevnou chůzi. V boji s nepřítelem si voják nemohl dovolit uklouznout nebo spadnout. Podobně i křesťané potřebují stát pevně a neochvějně v pravdě evangelia, aby mohli v duchovním boji zvítězit. Jeden současný anglický překlad Nového zákona překládá tento verš takto: „Vaší obuví nechte je evangelium pokoje, tak budete mít pevný základ.“ Aby si celé tělo udrželo stabilitu, nohy potřebují stát na pevném podkladu. Nemělo by nás proto překvapit, že základ toho, čemu věříme, je právě „evangelium pokoje“. Bez ohledu na to, jak důležité jsou ostatní pravdy, všechny musí stát na základu evangelia o spasení ve víře v Ježíše Krista. Pokud toto nepovažujeme za základ, všechno ostatní se nám rozpadne.

**Ve Zj 14,6-12 si přečti trojandělské poselství. Jak tyto verše dokazují, že právě evangelium je základem našeho poselství?**

Pavel používá slovní spojení „evangelium pokoje“. Pokoj je v Bibli vnímán jako pozitivní výraz. Představuje pokoj, který přichází jako výsledek vítězství nad hříchem a nad sebou. Je to slovo, které vyjadřuje vztah smíření mezi Bohem a námi (Ř 5,1) stejně jako mezi námi věřícími navzájem. Křesťané jsou vyzýváni v každé chvíli usilovat o pokoj. Když jsme se Bohu anebo člověku odcizili, naše křesťanství je ohroženo a jsme vystaveni satanovým úskokům.

**Okusil jsi už pokoj evangelia? Pokud ne, co se musí změnit, abys poznal tento nádherný dar?**

**Přehled dne**

- 1) Evangelium – zpráva o nejlepší bytosti ve vesmíru – Bohu
- 2) Pokoj mé duše je dán tím, že Bůh je nejlepší bytost ve vesmíru
- 3) Evangelium pokoje – pevná zem pod nohama

## ŠTÍT VÍRY

„Stůjte . . . vždycky se štítem víry, jímž byste uhasili všechny ohnivé střely toho Zlého.“ (Ef 6,16)

Tento verš nám v souvislosti s vírou jako nevyhnutelnou součástí křesťanské výzbroje říká následující:

1. „Vždycky“ si vezměte štít víry. Slovo „vždycky“ neznamená, že tato věc je nejdůležitější, ale že je neodmyslitelně nutná. Pavel chce povědět toto: Kromě toho všeho nebo při tom všem si určitě vezměte i štít víry.

2. Víra je pro křesťanský život a vítězství nezbytná.

**Co nám verš Žd 11,6 říká o úloze víry? Jak souvisí s Ef 6,16? Jak nám Jk 2,18-20 pomáhá pochopit, co biblická víra je a co není?**

Nestačí říci „věřím, že...“, ale trvat na tom, že „věřím v...“ To první je rozumový souhlas s věroukou (Ef 4,13); to druhé je nevyhnutelná důvěra v Boha, nepretřžitá důvěra v jeho slovo a jeho zaslíbení. Takováto trvalá důvěra je zcela nutná, pokud má víra plnit funkci štítu.

Takováto víra nám dodává sílu, abychom „uhasili všechny ohnivé střely toho Zlého“, které přicházejí v různé formě jako např. pokušení, pochybnosti, žádostivost, zoufalství, zkouška, vzpoura, pocit viny.

Římský štít byl přibližně 1,2 metru vysoký a 0,6 metru široký. Byl vyroben z tvrdého dřeva a kůže a měl železnou kostru. Se štítem v jedné ruce a mečem v druhé byl volák vyzbrojený k útoku i obraně. Víra v Boha, na kterého se můžeme vždy spolehnout, je zdrojem absolutní jistoty a odvahy směle čelit satanovi. Bůh „je štítem těch, kteří se k němu utíkají“ (Př 30,5).

**Před jakými ohnivými šípy tě víra ochránila? Byla to pochybnost, obavy, strach? Napiš, jak ti víra pomohla. Zjistil jsi něco, s čím by ses rád podělil s ostatními a co by jim mohlo pomoci v podobné situaci?**

**Přehled dne**

- 1) Víra je, když řeknu: Bože, důvěřuji ti.
- 2) Víra je, když řeknu: Nevím, proč se to stalo právě mně, ale důvěřuji ti.
- 3) Víra je, když řeknu: Bože, bolí to, ale důvěřuji ti.
- 4) Víra je, když řeknu: Bože, všichni jsou proti mně, ale já ti důvěřuji.

## PŘILBA SPASENÍ

**Ef 6,17**

Jen několik minut poté, co mladý Albert odešel z domu, aby v blízkém obchodě nakoupil pro starší sousedy, rychle jedoucím nákladním auto narazilo zezadu do jeho motocyklu a on dopadl na hlavu. „Zemřel na vážné zranění hlavy,“ řekl lékař rodičům. „Kdyby měl přilbu...“

Přilba chrání hlavu. V mnohých zemích světa zákon vyžaduje nosit přilbu jako ochranu v různých nebezpečných situacích. Za Pavlových dnů se přilba vyráběla z tvrdého kovu, například z bronzu nebo ze železa, a byla součástí vojenské výzbroje. Nedokázal ji prorazit žádný meč.

Křesťané si musí vzít přilbu, aby si chránili centrum vůle. V něm se totiž odehrávají závažná rozhodnutí, jako např. komu bude člověk důvěřovat a na co se bude spoléhat. Pavel ztotožňuje tuto přilbu se spasením, které jsme dostali v Kristu.

**Pavel používá symbol přilby také v 1 Te 5,8. Jak ji nazývá? Jak nám tento verš pomáhá pochopit, co tento symbol znamená?**

Jako křesťané musíme žít v „naději na spásu“ (1 Te 5,8). Tuto naději skutečně můžeme mít, protože je v nás; ne sice díky tomu, co jsme udělali, ale jedině zásluhou toho, co pro nás udělal Kristus. Kdyby byla tato naděje založena na něčem jiném, dříve či později bychom ji ztratili.

**Žiješ s jistotou spasení? Pokud ano, na čem je založena? Pokud ne, co může být toho příčinou?**

**Přehled dne**

- 1) Údery, pády, srážky – všechno řeší přilba
- 2) Přilba – aby naše rozhodnutí byla správná
- 3) Naděje ve spasení pomáhá všechno překonat

## DOPORUČENÉ STUDIUM

Nebeská výzbroj. „Když si oblečeme nebeskou výzbroj, zjistíme, že útoky nepřítelů nebudou mít nad námi moc. Budou nás obklopotvat Boží andělé, kteří nás budou chránit.“ (Ellen Whiteová v 6BC 1119)

Opásání pravdou. „Skutečně neexistuje žádná ochrana před zlem – jediné pravda. Nikdo nemůže stát pevně za tím, co je správné, jestliže v jeho srdci nepřebývá pravda...“ (Ellen Whiteová, In Heavenly Places, 179)

Pancíř spravedlnosti. „Všichni, kteří si oblékli roucho Kristovy spravedlnosti, budou před ním stát jako vyvolení, věrní a spravedliví. Satan nemá moc vytrhnout je z ruky Spasitele. Kristus nedovolí, aby se jediný člověk, který v pokání a víře prosil o jeho ochranu, dostal do moci nepřítelů. (Ellen Whiteová, God's Amazing Grace, 31)

Štít víry. „Spasitelná víra je rozhodnutí, jímž se lidé, kteří přijímají Krista, smluvně spojují s Bohem. Pravá víra je život a dodává sílu. Je to naprostá důvěra, která přináší člověku vítězství.“ (TV 220; DA 347)

„Víra znamená důvěřovat Bohu – věřit tomu, že nás miluje a nejlépe zná, co je pro nás dobré. Taková víra přijímá místo naší bezradnosti jeho moudrost; místo naší slabosti jeho sílu; místo naší hříšnosti jeho spravedlnost. Naše žití, vše, co jsme a máme, náleží již jemu; víra uznává jeho vlastnictví a přijímá jeho požehnání.“ (VYCH 163; Ed 253)

### Diskusní otázky

1. Vraťte se k poslední otázce v části na čtvrtek. Co nám různé odpovědi prozrazují o nás samotných a o našem chápání spasení?
2. Mnozí ztotožňují pravdu jen s věroukou. Je nějaký vztah mezi pravdou a věroukou? Může mít někdo správné učení, a přece nemít pravdu? A naopak, může mít někdo pravdu, a nemít správné učení?
3. Jak a čím se zpevňuje štít víry? Čím se oslabuje?
4. Diskutujte ve třídě, v čem spočívá hlavní rozdíl mezi jistotou spasení a nebezpečným názorem „jednou spasení, navždy spasení“.

Tento týden se modlíme za Sdružení Středního Porýní v Německu.

## KŘEŠŤANSKÉ SPOLEČENSTVÍ A JEHO VEDENÍ



### Verš k zapamatování

**„V každý čas se v Duchu svatém modlete a proste, bděte na modlitbách a vytrvale se přimlouvajte za všechny bratry i za mne.“ (Ef 6,18)**

Společenství a jeho vedení. Všechno, co dosud apoštol v listu pověděl – od vysvětlení původu našeho života až po tajemství kříže, který položil základ jednoty Boží rodiny, od radosti ze spasení až po zodpovědnost žít křesťanským životem; od stvoření nového člověka až po realitu duchovního boje – to všechno má svůj základ v Božím slově. Bez Božího slova, inspirovaného a zjeveného prostřednictvím Ducha svatého, bychom nepoznali Boží vůli a jeho záměry s námi. Skrze své slovo Bůh promlouvá přímo k nám.

Bůh mluví s námi a my musíme mluvit s Bohem. Křesťanský život vyžaduje obojí – poslouchat, co Bůh říká se svým slově, a mluvit s ním na modlitbě. Boží slovo a modlitba dávají potřebnou sílu, abychom odolali tomu Zlému a zůstali na Boží cestě. V tomto úkolu si, kromě jiného, všimneme, co Pavel hovoří o úloze a moci Božího slova.



### Týden ve zkratce

Jaký význam má Bible v životě křesťana?  
Jakou úlohu sehrává v boji proti hříchu?  
Proč musí křesťané bdít?  
Jaký význam má modlitba v zápase proti satanovi?



### Cíl úkolu

1. Vyjádřit na konkrétních příkladech, jak Bible neustále mění můj život.
2. Najít tři příklady toho, jak hodnoty Bible mohou pozitivně změnit morálku společnosti.
3. Zdůraznit základní rozdíl mezi biblickou modlitbou a ostatními způsoby komunikace s Bohem.



## SLOVO A DUCH

„Přijměte také přílbu spasení a meč Ducha, jímž je slovo Boží.“ (Ef 6,17)

Pavel jmenuje Boží slovo jako poslední ze šesti prvků křesťanské výzbroje. Tím však nechce říct, že je nejméně důležité. Boží slovo je základem křesťanského života. Bez něho bychom nevěděli, kdo je Bůh, kdo jsme my, jak jsme vznikli, v jak ubohém stavu se nacházíme, jak jsme zachráněni od hříchu, co úžasného Bůh učinil prostřednictvím Ježíše Krista a jaký je náš konečný úděl. Dějiny svědčí o tom, že kde se Bible třeba jen krátkou dobu zanedbává, tam se ihned šíří tma. Platí to o životě jednotlivců, ale i o církvi jako společném těle. Ne náhodou Pavel hovoří, že právě Boží slovo sehrává v duchovním boji klíčovou úlohu.

**Slovo Boží je tu nazváno „meč Ducha“. Jaká je souvislost mezi Duchem a Biblií? Jaké odpovědi nám poskytují uvedené verše?**

2 Pt 1,21 \_\_\_\_\_

J 14,26 \_\_\_\_\_

1 K 2,10 \_\_\_\_\_

Bůh se nám zjevuje různým způsobem. (Žd 1,1-3) O Bohu Stvořiteli svědčí divy nebe, krása přírody i zázrak života. (Ž 33,6-9) Boží zjevení v jeho Synu Ježíši Kristu a prostřednictvím psaného slova jsou jedinečné v tom, že to prvé nám přineslo záchranu od hříchu a to druhé svědčí o Ježíšově spásném činu. (J 1,1-3.14) Bible nám dává moudrost „ke spasení, a to vírou v Krista Ježíše“ (2 Tm 3,15).

O úloze Písma v křesťanském životě Pavel dále hovoří: „Veškeré Písmo pochází z Božího Ducha a je dobré k učení, k usvědčování, k nápravě, k výchově ve spravedlnosti, aby Boží člověk byl náležitě připraven ke každému dobrému činu.“ (2 Tm 3,16.17)

**Co může oslabit (ať už úmyslně nebo ne) naši důvěru v Bibli jako Boží slovo? Jak chránit sebe i jiné před těmito zlými vlivy?**

**Přehled dne** 1) Společnost bez Bible je i bez morálky  
2) Církev bez Bible není církev  
3) Člověk bez Bible dříve nebo později ztratí v životě orientaci

## MEČ A BOJ

„Slovo Boží je živé, mocné a ostřejší než jakýkoli dvousečný meč; proniká až na rozhraní duše a ducha, kostí a morku, a rozsuzuje touhy i myšlenky srdce.“ (Žd 4,12)

U Mt 4,1-11 nám Ježíš dává příklad, jak se v boji proti satanovi spoléhat na Boží slovo. Jeho zkušenost na poušti nás učí dvě důležité věci. Za prvé, duchovní boj je skutečný a nikomu z Božích dětí se nepodaří vyhnout se boji ani satanovým náporům. Satan neútočí na své lidi. Čím blíže jsme Bohu, tím víc se satan snaží dostat nás na svoji stranu. (Jb 1-2) Za druhé, nestačí znát Boží slovo, musíme znát i jeho Autora a důvěřovat jeho příslibům. Satan se snaží použít Boží slovo takovým způsobem, abychom začali pochybovat o Božích zaslíbeních a záměrech. Ježíš se spolehl na Boží slovo a poslouchal Boží vůli.

„Ježíš odpověděl satanovi slovy Písma: „Je psáno.“ Nad každým pokušením vítězil Božím slovem. Satan chtěl, aby Kristus dokázal své božství zázrakem. Pevná víra ve slova „je psáno“ však byla zcela jednoznačně větším znamením než všechny zázraky. Kristus trval na svém a satan nad ním nemohl získat žádnou převahu.“ (TV 72; DA 120)

**V uvedených verších si všimni, jak nám Boží slovo pomáhá zvítězit nad útoky satana.**

Dt 8,3; Mt 4,4 \_\_\_\_\_

Žd 4,12 \_\_\_\_\_

2 Pt 1,4 \_\_\_\_\_

Ž 119,9.11 \_\_\_\_\_

Přítomnost Ducha svatého nám umožňuje použít Písmo jako meč na odražení satanových útoků. Křesťanský voják musí používat Boží slovo „živé, mocné a ostřejší než jakýkoli dvousečný meč“ (Žd 4,12), který proniká, rozráží a pomáhá nám tak rozeznat dobro od zla, rozlišit Boží hlas od našeptávání satana. Právě proto je Boží slovo zbraní, kterou můžeme použít k obraně i útoku.

**„Tvou řeč uchovávám v srdci, nechci proti tobě hřešit.“ (Ž 119,11) Takové je svědectví žalmistovo. Podobný postoj vidíme i u mnohých postav v Bibli. Jakou zkušenost máš s mocí Božího slova ty?**

**Přehled dne** 1) Čím jsem Bohu blíže, tím větší tlak v životě mohu očekávat  
2) Největší zázrak na světě je říci „Psáno jest“ a podle toho jednat.

## MODLITBA A KŘESŤANSKÝ BOJ

„V každý čas se v Duchu svatém modlete a prostě, bděte na modlitbách a vytrvale se přimlouvajte za všechny bratry i za mne.“ (Ef 6,18)

Ve své knize „Cesta poutníků“ John Bunyan popisuje dojmavou scénu, kdy se v údolí pokoření křesťan setkává s Apollyonem, představujícím satanské síly, který ničí svaté na cestě do Božího království a útočí na křesťany všemi možnými zbraněmi. Vyzbrojený mečem Ducha křesťan statečně bojuje. Uprostřed smrtelného zápasu však ztrácí meč. Apollyon se těší, že osud křesťana je tím už zpečetěn, ale ten si bere další osvědčenou zbraň – modlitbu – a boj pokračuje. Křesťan, protože uměl tuto zbraň používat velmi šikovně, vstává z boje s hlasitým vítězným pokřikem.

**Přečti si Ef 6,18. Pavel zde Efezany nabádá k modlitbě a také k dalším činnostem, které s modlitbou přímo souvisejí. Které to jsou a proč jsou tak důležité? Viz také Ko 4,2.**

I když Pavel nejmenuje modlitbu jako součást křesťanské výzbroje, pro křesťanský život a vítězství ji považuje za nenahraditelnou. Říká: „V každý čas se v Duchu svatém modlete... bděte na modlitbách...“ (Ef 6,18). Modlitba není jen podstatou každodenního křesťanského života, ale má v sobě i eschatologický rozměr. To znamená, že modlitba nedává jen sílu pro dnešek, ale též naději ve zkouškách, které přijdou na konci času. Život s Boží výzbrojí – pravdou, spravedlivostí, pokojem, vírou, spasením, Božím slovem – naplněný modlitbami nemůže skončit jinak než vítězstvím.

**Napiš, čím je a čím není pro tebe modlitba.**

**Přehled dne** 1) Modlitba poráží nepřítele za každých okolností  
2) Nemůžeme si myslet, že modlitba nás ochrání od utrpení a neštěstí  
3) Modlitba chrání můj vztah k Bohu, ať jsou okolnosti jakékoliv

## MODLITBA A KŘESŤANSKÉ VÍTĚZSTVÍ

„V modlitbách neustávejte.“ (1 Te 5,17)

V nebiblickém smyslu je modlitba lidským hledáním Boha, pátráním po neznámém. V biblickém smyslu je modlitba naší odpovědí na Boží slovo. Bůh nám dal zaslíbení. „Proste,“ řekl. My odpovídáme na jeho výzvu. Pro křesťana není modlitba slovem prvním, ale slovem druhým. První slovo má vždy Bůh. Pokud se chceme držet Božích zaslíbení, musíme se modlit. Rozhovor s Bohem je úplný, když posloucháme jeho slovo a hledáme jej na modlitbě.

Modlitba je často spojená s našimi osobními potřebami, našimi dětmi, našimi blízkými. Čím je dotyčný člověk bližší našemu srdci, tím častěji se za něj modlíme. Je to přirozené a není na tom nic špatného. Není však dobré, když se naše modlitby omezí jen na okruh blízkých lidí, do kterého nezapadají naši sousedé, společnost, církve a přibližující se Boží království. Modlit se za druhé, to není velkorysost, ale spíše uvědomění si, že Boží rodina je širší, než si myslíme.

**Přečti si Ef 6,18-20 a napiš, jak se modlit, za co se modlit, kdy se modlit, a vůbec všechno, co se z těchto veršů dá zjistit o modlitbě.**

Uprostřed těchto slov k Efezským má Pavel osobní poznámku. Žádá je, aby se za něj modlili. O co však prosí? Aby byl propuštěný z vězení? Aby se měl trochu lépe, měl lepší stravu? Ne! V nezištné prosbě je žádá, aby se za něho modlili, aby byl Kristovým odvážným svědkem a mohl „směle oznamovat tajemství evangelia“, jak mu bylo uloženo (v. 19). Je to nepatrný, ale výmluvný pohled do mysli člověka, který zemřel sobě.

**„V modlitbách nepřestávejte.“ (1 Te 5,17) Tato výzva vyžaduje, abychom svůj život uspořádali podle Božích priorit, abychom byli kdykoliv a kdekoliv v souladu s Boží vůlí a jeho záměry, a náš život aby se stal modlitbou, svědectvím. Jaké místo má modlitba mezi tvými prioritami? Co bys potřeboval změnit, aby byla modlitba na místě, které jí náleží?**

**Přehled dne** 1) Bible – Bůh hovoří. Modlitba – já hovořím.  
2) Modlitba – prostor i k prosbám  
3) Nesobecká prosba – prosba za hlásání a přijetí evangelia

## KŘESŤANSKÝ CHARAKTER

„Poslal jsem ho k vám, abyste se dověděli, co je s námi, a aby povzbudil vaše srdce.“ (Ef 6,22)

Závěrečné verše listu hovoří o třech krásných rysech křesťanského společenství:

**Společné bratrstvo.** Posla, který měl Efezským přinést Pavlův list, apoštol představuje láskyplnými slovy: „... Tychikus, milovaný bratr a věrný pomocník v díle našeho Pána.“ (v. 21) Předtím, než se na cestě do Damašku střetl s Ježíšem, by se Pavel o Tychikovi taktó určitě nevyjádřil. Ale díky ukřižovanému Kristu Pavel pochopil, že zeď, která oddělovala Židy od pohanů, je zbořená. Tychika, obráceného pohana, přijal za milovaného bratra a věrného služebníka. V této úplnosti vidíme slávu bratrského společenství.

**Společný zájem.** Společenství v Kristu překonává všechny hranice, aby potvrdilo společný zájem. Raná křesťanská církev měla ve zvyku vyměňovat si pozdravy, podělit se o zprávy a pamatovat na potřeby jiných sborů. I Pavel se drží tohoto zvyku a informuje Efezské, že Tychikus jim podá ústní zprávu o poměrech v Římě. Takovýto zájem podporuje vzájemnou soudržnost mezi sbory.

**Společné dědictví.** Křesťanské dědictví je trvalé a dostanou ho od „Boha Otce a Pána Ježíše Krista“ všichni ti, kteří milují Pána „nepomíjející láskou“ (v. 23.24). Pokud chceme být učedníky Krista, musí být mezi námi a Kristem trvalý, nepřetržitý vztah.

„Zůstaňte ve mně, a já ve vás,“ řekl Ježíš. Ti, kteří mají takovýto stálý a neměnný vztah s Pánem, dostanou za dědictví pokoj, lásku, víru a milost. Takovými nádhernými slovy, jež jsou opravdovými drahokamy na Božím trůnu v nebi, končí Pavel tento list.

**Jaký důvod uvádí Pavel pro to, že poslal Tychika do Efezu? K čemu bylo dobré, aby Tychikus přinesl zprávy o Pavlovi? Jaký obraz křesťanského smýšlení a jednání se nám zde nabízí? Ga 6,2; Fp 2,4; 1 J 3,16**

- Přehled dne**
- 1) Bratrství nevzniká v ohni revoluce, ale v srdcích obrácených křesťanů
  - 2) Vzájemná informovanost napomáhá soudržnosti sborů a jednotě církve
  - 3) Pokoj, láska, víra a milost – naše dědictví

## DOPORUČENÉ STUDIUM

Význam modlitby. „Modlitba je dýchání duše, cesta, kterou proudí všechna požehnání. Když ... kající člověk předkládá svoji modlitbu, Bůh vidí jeho zápasy, sleduje jeho konflikty a všímá si jeho upřímnosti. Svou dlaní se láskyplně dotýká jeho srdce a cítí jeho tlukot, každý jeho puls. Tento člověk byl vykoupen za nekonečnou cenu; Bůh ho miluje bezmeznou a neměnnou láskou.“ (Ellen Whiteová, Maranatha, 85)

Bez ustání se modlete. „Modlete se často k svému nebeskému Otci. Čím častěji se budete modlit, tím blíže se dostanete do Boží svatě blízkosti. Duch svatý se bude přimlouvav za upřímného prosebníka nevyslovitelnými vzdechy a jeho srdce bude obměkčeno a ovládnáno Boží láskou. Temnota a stíny, které satan vrhá na toho člověka, se rozptýlí jasem světla ze Slunka spravedlnosti a mysl i srdce budou osvětleny nebeskými paprsky.“ (Ellen Whiteová, In Heavenly Place, 89)



### Diskusní otázky

1. **Vraťte se k poslední otázce z části na úterý. Co jste se dověděli? Jaká falešná očekávání anebo mylné představy mohou mít někteří o modlitbě? Může se naopak stát, že podceníme účinnost a sílu modlitby?**
2. **Pokud jsme spaseni milostí, proč je křesťanský charakter tak důležitým prvkem naší víry? Proč klade Bible na charakter tak velký důraz?**
3. **Kdybyste jako třída měli napsat varovný dopis svému sboru, na které věci byste upozornili? Kdybyste měli napsat dopis Církvi adventistů sedmého dne, co byste napsali?**



*Tento týden se modlíme za Sdružení Severního Porýní a Vestfálska v Německu.*

## POUŽITÉ ZKRATKY

ČEP Český ekumenický překlad BC The Seventh-day Adventist Bible Commentary, sv. 1.-9.  
PBK Překlad Bible kralické

### ZKRATKY BIBLICKÝCH KNIH – PODLE ČEP

<b>Starý zákon:</b>	2 Pa Druhá Paraliipomenon	Na Nahum	Fp Filipským
Gn První Mojžíšova (Genesis)	Ezd Ezdráš	Abk Abakuk	Ko Koloským
Ex Druhá Mojžíšova (Exodus)	Neh Nehemjáš	Sf Sofonjáš	1 Te První list Tesalonickým
Lv Třetí Mojžíšova (Leviticus)	Est Ester	Ag Ageus	2 Te Druhý list Tesalonickým
Nu Čtvrtá Mojžíšova (Numeri)	Jb Jób	Mal Malachiáš	1 Tm První list Timoteovi
Dt Pátá Mojžíšova (Deuteronomium)	Př Přísloví	<b>Nový zákon:</b>	2 Tm Druhý list Timoteovi
Joz Jozue	Kaz Kazatel	Mt Matouš	Tt Titovi
Sd Soudců	Pís Píseň písní	Mk Marek	Fm Filemonovi
Rt Rút	Iz Izajáš	L Lukáš	Žd Židům
1 S První Samuelova	Jr Jeremjáš	J Jan	Jk List Jakubův
2 S Druhá Samuelova	Pl Pláč	Sk Skutky apoštolů	1 Pt První list Petrův
1 Kr První Královská	Ez Ezechiel	Ř Římanům	2 Pt Druhý list Petrův
2 Kr Druhá Královská	Da Daniel	1 K První list Korintským	1 J První list Janův
1 Pa První Paraliipomenon	Oz Ozeáš	2 K Druhý list Korintským	2 J Druhý list Janův
	Am Ámos	Ga Galatským	3 J Třetí list Janův
	Abd Abdijáš	Ef Efezským	Ju List Judův
	Jon Jonáš		Zj Zjevení Janovo
	Mi Micheáš		

### DÍLA E. G. WHITEOVÉ

AA The Acts of the Apostles –	Maranatha
SA Skutky apoštolů (1969)	MH The Ministry of Healing
The Adventist Home	ML My Life Today
COL Christ's Object Lessons –	PK Prophets and Kings
KP Kristova podobenství	Proroci a Králové (1969)
DA The Desire of Ages –	PP Patriarchs and Prophets –
TV Touha věků (2002)	Patriarchové a proroci (1969)
Ed Education	SC Steps to Christ –
VYCHVýchova	CK Cesta ke Kristu
FW Faith and Works	SDG Sons and Daughters of God
God's Amazing Grace	1SM Selected Messages, kniha 1
In Heavenly Places	T Testimonies, sv. 1-9

